

วิทยานิพนธ์ งานวิจัย

Hx 131277

การสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

นางสาวชริยา บุญครอบ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2565

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุญาตวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นางสาวชรียา บุญครอบ แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา)

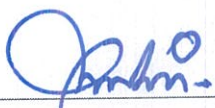

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนศิริรินทร์ สว่างบุญ)

กรรมการ
(อาจารย์ ดร.รัตติกาล สารกอง)

กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อัจฉริยา พรหมท้าว)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี)
คณบดีคณะครุศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน.....ปี.....

- ชื่อเรื่อง** : การสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิตัวศึกษาระดับอนุปริญญาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- ผู้วิจัย** : นางสาวชรียา บุญครอบ
- ปริญญา** : ครุศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยและประเมินผลการศึกษา)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- อาจารย์ที่ปรึกษา** : อาจารย์ ดร.อัจฉริยา พรหมท้าว
- ปีที่สำเร็จการศึกษา** : 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิตัวศึกษาระดับอนุปริญญาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2) หาคุณภาพแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิตัวศึกษาระดับอนุปริญญาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และ (3) สร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิตัวศึกษาระดับอนุปริญญาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากลุ่มตัวอย่าง นักเรียน นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำนวน 880 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคะแนนที่ปกติ (Normalize T-score)

ผลการวิจัยพบว่า (1) แบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิตัวศึกษาระดับอนุปริญญาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบบสถานการณ์ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 44 ข้อ (2) คุณภาพของแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิตัวศึกษาระดับอนุปริญญาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.60-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ตั้งแต่ 0.21-0.89 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.89 และ (3) เกณฑ์ปกติของการสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา

ระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีค่าของคะแนนสอบอยู่ระหว่าง 96-166 คะแนน มีค่าของคะแนน T ปกติ อยู่ระหว่าง T_{21} - T_{75} แสดงว่านักเรียนมีระดับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตั้งแต่ระดับต่ำถึงมากที่สุด ดังนี้ ระดับมากที่สุด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 1.70, ระดับมาก จำนวน 389 คน คิดเป็นร้อยละ 44.20, ระดับปานกลาง จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 25.34, ระดับต่ำ จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 22.84 และระดับต่ำมาก จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 5.91

คำสำคัญ: การสร้างแบบวัด, คุณธรรม, จริยธรรม, ค่านิยม, คุณลักษณะ, สถาบันอาชีวศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Title : Construction of a form of morality, ethics, values, and desirable characteristics of graduates Vocational qualification level, Northeastern Region 3, under the Office of Vocational Education Commission

Author : Miss Chariya Boonkrob

Degree : Master of Education (Research and Evaluation)
Rajabhat Maha Sarakham University

Advisors : Dr.Atchariya Promtow

Year : 2022

ABSTRACT

The objectives of this research were to : (1) Construction of a form of morality, ethics, values, and desirable characteristics of graduates Vocational qualification level, Northeastern Region 3, under the Office of Vocational Education Commission. (2) Investigate the quality of a form of morality, ethics, values, and desirable characteristics of graduates Vocational qualification level, Northeastern Region 3, under the Office of Vocational Education Commission. and (3) Calculate a form of morality, ethics, values, and desirable characteristics of graduates Vocational qualification level, Northeastern Region 3, under the Office of Vocational Education Commission. The sample group consisted of 880 students at the higher vocational level. The tools used were the morality, ethics, values and desirable characteristics. The statistics used were percentage, mean and standard deviation and Normalize T-score.

The research results showed that : (1) A form of morality, ethics, values desirable characteristics was a situational type with 4 choices of 44 questions. (2) The quality of a form of morality, ethics, values and desirable characteristics of graduates Vocational qualifications Northeastern Region 3 under the Office of Vocational Education Commission have content accuracy between 0.60-1.00, power of discriminating between 0.21-0.89 and confidence in each aspect version was equal to 0.89 and (3) The value of the test

score was between 96 and 166, The value of a normal T-score is between T_{21} and T_{75} , indicating that the student has a level of morality, ethics, values and desirable characteristics. From the lowest level to the most as follows: the highest level of 15 people, representing 1.70%, the high level of 389 people, representing 44.20%, the moderate level of 223 people, representing 25.34 percent, the low level of 201 people, or percentage of 22.84 and very low level, 52 people accounted for 5.91%.

Keywords: Creating a Measure, Morals, Ethics, Values, Attributes, Vocational Institute

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

A handwritten signature in black ink, located at the bottom left of the page, above a horizontal line.

Major Advisor

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.อัจฉริยา พรหมท้าว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่คอยเอาใจใส่ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำของวิทยานิพนธ์เล่มนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนศิริพันธ์ สว่างบุญ และอาจารย์ ดร.รัตติกาล สารกอง ที่ให้คำแนะนำในการสอบวิทยานิพนธ์พร้อมทั้งข้อเสนอแนะที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ ที่กรุณาให้ข้อมูลเสนอแนะและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย อีกทั้งขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้เกิดสติปัญญา ตลอดจนจิตสำนึกในการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการทำงานและการดำรงชีวิต

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการ บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและนักศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทุกท่านที่คอยให้ความช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้จนสามารถสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ญาติพี่น้อง และขอขอบพระคุณเพื่อนร่วมงานรวมทั้งพี่ ๆ และเพื่อน ๆ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม บุคคลอื่นอีกหลายท่านที่ไม่ได้กล่าวนาม ไว้ ณ ที่นี้ที่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจมาโดยตลอด คุณงามความดีและประโยชน์ทั้งปวงอันเกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นสิ่งบูชาแด่บิดา มารดา และครูอาจารย์ ซึ่งเป็นผู้วางรากฐานการศึกษาให้แก่ผู้วิจัย เป็นแรงบันดาลใจที่ทำให้ผู้วิจัยมีวันนี้ รวมถึง ผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยในการวิจัย ดำเนินการสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

นางสาวชรียา บุญครอบ

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
ABSTRACT.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม.....	11
2.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562.....	11
2.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563.....	21
2.3 คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับคุณวุฒิมัธยมศึกษา.....	32
2.4 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์.....	40
2.5 การสร้างเครื่องมือแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์.....	47
2.6 การหาคุณภาพแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์.....	51

หัวข้อเรื่อง	หน้า
2.7 เกณฑ์ปกติ (Norms)	60
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	64
2.9 กรอบแนวคิดการวิจัย	72
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	73
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	73
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	78
3.3 ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ	78
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	83
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	83
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	84
บทที่ 4 ผลการวิจัย	88
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิจัยข้อมูล	88
4.2 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิจัยข้อมูล	89
4.3 ผลการวิจัยข้อมูล	89
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	99
5.1 สรุป	99
5.2 อภิปรายผล	100
5.3 ข้อเสนอแนะ	103
บรรณานุกรม	104
ภาคผนวก	108
ภาคผนวก ก แบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิวาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา	109

หัวเรื่อง	หน้า
ภาคผนวก ข การตรวจให้คะแนนแบบวัด	123
ภาคผนวก ค การหาคุนภาพของเครื่องมือ	125
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	136
การเผยแพร่ผลงานวิจัย	150
ประวัติผู้วิจัย	151

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	รายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาตามระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา 32
2.2	การกำหนดรายการประเมินและเกณฑ์การให้คะแนน 39
2.3	ตัวอย่างการจัดประเภทเหตุผลของการตัดสินใจทางจริยธรรม 46
3.1	จำนวนประชากร จำแนกตามสถานศึกษาและชั้นปี 74
3.2	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานศึกษาและชั้นปี 76
3.3	ข้อคำถามตามพฤติกรรมบ่งชี้ในแต่ละด้าน 80
4.1	ค่าดัชนีความสอดคล้องจากการพิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญ 90
4.2	ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำแนกตามรายด้านและทั้งฉบับ 92
4.3	ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา..... 93
4.4	เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 94
4.5	ระดับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา..... 98
ค.1	ผลการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนายนามเชิงปฏิบัติการ (IOC) 126
ค.2	ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา..... 130

ค.3	ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	133
ค.4	เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์	134

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	ขั้นตอนการพัฒนาและประเมินคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาตาม ระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา.....	37
2.2	ระดับขั้นของพฤติกรรมด้านความรู้สึกร.....	43
2.3	ขั้นตอนการสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและลักษณะที่พึงประสงค์.....	50
2.4	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	72

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ให้ความสำคัญของการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้เกิดกับผู้เรียน โดยบัญญัติไว้ในหมวดที่ 1 ความมุ่งหมายและหลักการ มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ เคารพกฎหมาย ความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์มีความภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม การกีฬาภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากลตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ในหมวดที่ 4 แนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และการบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา มาตรา 24 (4) การจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนที่สมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ทุกวิชา และในมาตรา 28 วรรคสองกล่าวไว้ว่า สาระของหลักสูตรทั้งที่เป็นวิชาการและวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, น. 20)

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 มาตรา 4 ได้ระบุความหมายของ “การอาชีวศึกษา” ว่า หมายถึง กระบวนการศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยี มาตรา 6 การจัดการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษา

ในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวินิจฉัยให้สูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษา ให้มีความสามารถในทางปฏิบัติ และมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้ รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2552)

หลักสูตรการอาชีวศึกษาทุกระดับ เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าว สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาวินิจฉัยที่แต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชาที่กำหนด โดยผ่านกระบวนการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ประสบการณ์ รวมทั้งเจตคติและกิจนิสัยที่ดีในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อผลิตกำลังคนระดับฝีมือที่มีความรู้ ความชำนาญในทักษะวิชาชีพ มีคุณธรรม วินัย เจตคติ บุคลิกภาพ และเป็นผู้มีปัญญาที่เหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับชุมชน ระดับท้องถิ่น และระดับชาติ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกระบบและวิธีการเรียนได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพ ความสนใจและโอกาสของตน ส่งเสริมการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรร่วมกันระหว่างสถาบัน หน่วยงาน และองค์กรต่าง ๆ ทั้งในระดับชาติ ท้องถิ่น และชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2557) และแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579 ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนากำลังคนด้านการอาชีวศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไปและสมรรถนะวิชาชีพ สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ สู่ประเทศไทย 4.0 ประกอบกับคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ได้กำหนดให้ผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาทุกระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา ประเภทวิชาและสาขาวิชาต้องครอบคลุมอย่างน้อย 4 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ ทั้งนี้ในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร ให้มีการบูรณาการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน ทุกรายวิชา สำหรับการกำหนดวิธีการประเมินรายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาตามระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษานั้น ผู้สอนและหรือสถานศึกษาควรเลือกใช้วิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับการรายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะ

ที่พึงประสงค์ รวมทั้งพฤติกรรมบ่งชี้ที่ต้องการประเมิน ทั้งนี้ ควรบูรณาการวิธีการประเมินควบคู่ไปกับการปฏิบัติงาน การเข้าร่วมกิจกรรม หรือพิจารณาจากผลงานของผู้เรียน เช่น การประเมินความรับผิดชอบ อาจพิจารณาจากการปฏิบัติงานเสร็จตามกำหนดเวลา การส่งงานตามเวลาที่กำหนด และหรือสังเกต พฤติกรรมการปฏิบัติงาน การใช้เครื่องมืออุปกรณ์โดยคำนึงถึงความปลอดภัย เป็นต้น โดยในหลักสูตร อาชีวศึกษากำหนดให้มีสัดส่วนการวัดและประเมินผลในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์คิดเป็นร้อยละ 20 ในแต่ละรายวิชา (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2557, น. 2-5)

ปัจจุบันสังคมไทยกำลังประสบปัญหาทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และปัญหากำลังทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะสังคมไทยในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้สืบเนื่องมาจาก ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตก วิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่ไม่เอื้อต่อการปลูกฝังคุณลักษณะทางจริยธรรม ภาวะบีบคั้นทางเศรษฐกิจ ความสับสนทางการเมือง ประกอบทั้งการสอนจริยศึกษาในโรงเรียน ยังมีจุดหมายโดยตรงที่จะปลูกฝังจิตนีสัยอันเป็นลักษณะที่สำคัญต่อพฤติกรรมทางจริยธรรมของคนไทย ขาดความสนใจในการพัฒนาด้านจิตใจ หรือด้านจริยธรรมอย่างจริงจัง และเยาวชนยังตกอยู่ในสิ่งแวดล้อมของสังคมที่ยั่วให้กระทำได้ทุกโอกาส ขาดต้นแบบที่ดี มีการเสนอต้นแบบที่ไม่เหมาะสมทางสื่อมวลชน ซึ่งทำให้เด็กหรือแม้แต่ผู้ใหญ่ได้รับการปลูกฝังลักษณะไม่ดีทางจริยธรรมเกิดการผลักดันทางจิตใจให้มีการกระทำที่เลวทรามได้ง่าย ผลกระทบจากปัจจัยส่วนหนึ่งปรากฏออกมาในลักษณะที่คนมีความเห็นแก่ตัวมากขึ้น มีการกระทำในลักษณะเพื่อแสวงหาความสุขและผลประโยชน์ส่วนตนโดยไม่คำนึงถึงความทุกข์ยากเดือดร้อนของผู้อื่น แนวทางส่วนหนึ่งของการลดปัญหาก็คือ การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีในทางวิชาชีพให้ฝังติดอยู่ในนิสัยและจิตใจของทุกคน เพื่อเป็นพื้นฐานให้รู้สึกละอายต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องทั้งปวง และหันมาประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องดีงามให้มากขึ้น (สุรศักดิ์ อารณเทวัญ, 2551, น. 1)

ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 มีใจความว่า...การพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญยิ่งขึ้นไปนั้น ย่อมต้องพัฒนาบุคคลก่อน เพราะถ้าบุคคลอันเป็นองค์ประกอบของส่วนรวมไม่ได้รับการพัฒนาแล้ว ส่วนรวมจะเจริญและมั่นคงได้ยากยิ่ง การที่บุคคลจะพัฒนาได้ก็ด้วยปัจจัยประการเดียว คือ การศึกษา การศึกษานั้นแบ่งออกเป็นสองส่วน คือ การศึกษาด้านวิชาการส่วนหนึ่งกับการอบรมปณิสัยให้เป็นผู้มีจิตใจใฝ่ดีใฝ่เจริญ มีปกติละอายชั่วกลัวบาปส่วนหนึ่ง การพัฒนาบุคคลจะต้องพัฒนาให้ครบถ้วนทั้งสองส่วน เพื่อให้บุคคลได้มีความรู้ไว้ใช้ประกอบการ และมีความดีไว้เกื้อหนุน

การประพฤติปฏิบัติทุกอย่างให้เป็นไปในทางที่ถูกที่ควร และอำนวยความสะดวกที่พึงประสงค์ (หนังสือที่ระลึกคล้ายวันสถาปนากระทรวงศึกษาธิการครบ 107 ปี, 2542, น. 51)

จากความสำคัญการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ยังขาดเครื่องมือในการใช้รวบรวมข้อมูลด้านการวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อให้ครูผู้สอน และสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีเครื่องมือวัดผลและประเมินผล ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา และนำผลการประเมิน ไปเป็นข้อมูลสำคัญประกอบการวิเคราะห์ถึงระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาฯ เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนกำหนดแนวทางการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลที่เหมาะสม และหากมีข้อบกพร่องในเรื่องใด ควรปรับปรุงพัฒนาและส่งเสริมคุณลักษณะที่มีอยู่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.2.2 เพื่อหาคุณภาพแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.2.3 เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.3.1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียน นักศึกษาที่กำลังศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยการอาชีพ จำนวน 11 แห่ง นักเรียน นักศึกษา จำนวน 15,000 คน

1.3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

1) กลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อวิเคราะห์ข้อคำถามรายข้อ คัดเลือกข้อที่มีคุณภาพ ซึ่งเป็นนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยการอาชีพหนองสูงศรี รวม 5 ชั้นปี ชั้นปีละ 20 คน จำนวน 100 คน

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ได้แก่ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.1, 2, 3) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.1, 2) แล้วจึงทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานศึกษาตามสัดส่วน กลุ่มตัวอย่างที่ได้จึงเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.1, 2, 3) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.1, 2) จำนวน 880 คน ตามกฎแห่งความชัดเจน (Rule of Thumb) ว่าตัวแปรสังเกตได้หนึ่งตัวแปรจะใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10-20 คน Hair (1998) เนื่องจากกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ มีตัวแปรสังเกตได้ 44 ตัวแปร จึงควรมีก่อนมีกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 880 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาเนื้อหาด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ตามระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา จำนวน 10 รายการ (1) รับผิดชอบ (2) ขยัน (3) ประหยัด (4) ซื่อสัตย์สุจริต (5) จิตอาสา (6) สามัคคี (7) มีวินัย (8) สะอาด (9) สุขภาพ และ (10) ละเว้นอบายมุข และศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพของแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษาตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้แก่

1.3.2.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

1.3.2.2 อำนาจจำแนก (Discrimination)

1.3.2.3 ความเชื่อมั่น (Reliability)

1.3.3 ขอบเขตด้านระยะเวลาในการวิจัย

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

แบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิศึกษาตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หมายถึงแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยแบบวัดสถานการณ์ ซึ่งใช้วัดพฤติกรรมแสดงออกด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำนวน 10 รายการ คือ (1) รับผิดชอบ (2) ขยัน (3) ประหยัด (4) ซื่อสัตย์สุจริต (5) จิตอาสา (6) สามัคคี (7) มีวินัย (8) สะอาด (9) สุขภาพ และ (10) ละเว้นอบายมุข

คุณธรรม จริยธรรม หมายถึง การประพฤติ ปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม ทั้งกาย วาจาและจิตใจ โดยถือปฏิบัติเป็นประจำ และเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งการปฏิบัติต่อตนเอง ต่อผู้อื่นและต่อสังคม

ค่านิยม หมายถึง ความชอบในสิ่งต่าง ๆ ของบุคคลที่เห็นว่ามีคุณค่าในการดำเนินชีวิต เป็นจุดหมายปลายทางของการดำเนินชีวิต สิ่งที่คุณส่วนใหญ่เห็นว่ามีคุณค่า น่ายกย่องและถือปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ หมายถึง คุณสมบัติหรือพฤติกรรมที่ผู้เรียนอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันพึงมีและปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เกิดจากการรวมตัวกันของ วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา และวิทยาลัยการอาชีพในกลุ่มจังหวัดร้อยเอ็ด, ขอนแก่น, มหาสารคาม และกาฬสินธุ์ (จังหวัดร้อยเอ็ดแก่นสารสินธุ์)

ความรับผิดชอบ หมายถึง การกระทำของนักเรียน นักศึกษาที่แสดงออกถึงการยอมรับผลการกระทำของตนเองทั้งในสิ่งที่ดีและไม่ดี และสามารถควบคุมตนเองได้ มีความมุ่งมั่นและเพียรพยายามในการเรียนและการปฏิบัติงาน การใช้เวลาอย่างมีระบบและเหมาะสม ตลอดทั้งการปฏิบัติอย่างครบถ้วน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม ซึ่งพฤติกรรมบ่งชี้ประกอบด้วย (1) ปฏิบัติงานตามที่มอบหมาย

สำเร็จตามที่กำหนด (2) ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเองและผู้อื่น และ (3) ยอมรับผล การกระทำของตนเอง

ความขยัน หมายถึง การกระทำของนักเรียน นักศึกษาที่แสดงออกถึงความตั้งใจเพียรพยายาม ทำหน้าที่การงานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ อดทน ไม่ท้อถอยเมื่อพบอุปสรรค ความขยันต้องปฏิบัติควบคู่ กับการใช้สติปัญญาแก้ปัญหา และหรือพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ จนเกิดผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ซึ่งพฤติกรรม บ่งชี้ประกอบด้วย (1) ค้นคว้าแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ด้วยตนเอง (2) แสวงหาประสบการณ์เพื่อพัฒนา การปฏิบัติงานอาชีพ (3) ตั้งใจทำหน้าที่การงานอย่างต่อเนื่องจนเกิดผลสำเร็จ (4) คิดริเริ่มสร้างสรรค์ สิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม และ (5) มีความคิดหลากหลายในการแก้ปัญหา

ความประหยัด หมายถึง การกระทำของนักเรียน นักศึกษาที่แสดงออกถึงการรู้จักเก็บออมถนอม ใช้ทรัพย์สิน สิ่งของ แต่พอควร พอประมาณ ให้เกิดประโยชน์ คุ่มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อซึ่งพฤติกรรมบ่งชี้ ประกอบด้วย (1) ใช้วัสดุถูกต้องพอเพียงและเหมาะสมกับงาน (2) ปิดน้ำปิดไฟทุกครั้งเมื่อเลิกใช้ (3) เก็บออมถนอมใช้ทรัพย์สินสิ่งของให้เกิดประโยชน์คุ่มค่า และ (4) ดำเนินชีวิตเรียบง่ายตามสถานภาพ ของตนเอง

ความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง การกระทำของนักเรียน นักศึกษาที่แสดงออกถึงความประพฤติที่ตรง และจริงใจ ทั้งต่อหน้าที่และวิชาชีพ ไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง ไม่เอนเอียง ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม ปลอดภัยจากความรู้สึกลำเอียงหรืออคติ ซึ่งพฤติกรรมบ่งชี้ ประกอบด้วย (1) ประพฤติตรงทั้งต่อหน้าที่และ ต่อวิชาชีพ (2) มีความรู้สึกต่อต้านอย่างชัดเจนต่อการโกหก (3) มีความรู้สึกต่อต้านอย่างชัดเจนต่อ การกระทำลักขโมย (4) มีความคิดเห็นต่อต้านอย่างรุนแรงกับการทุจริตในการสอบ (5) ไม่นำผลงาน ของผู้อื่นมาแอบอ้างเป็นของตนเองทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ (6) ปฏิบัติหน้าที่และรักษาประโยชน์ ขององค์กร และ (7) ไม่เพิกเฉยต่อสิ่งที่ได้รับรู้และการกระทำที่ไม่ถูกต้อง

ความจิตอาสา หมายถึง การกระทำของนักเรียน นักศึกษาที่แสดงออกถึงการมีจิตใจเป็นผู้ให้มี น้ำใจ เห็นอกเห็นใจในเพื่อนมนุษย์ เอื้ออาทร ช่วยเหลือด้วยกำลังร่างกาย สติปัญญา และเสียสละเพื่อ ส่วนรวม ซึ่งพฤติกรรมบ่งชี้ ประกอบด้วย (1) ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยกำลังร่างกายและสติปัญญา (2) อุทิศตน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม (3) แบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อทำประโยชน์แก่ผู้อื่น และ (4) อาสาช่วยเหลืองานครูอาจารย์

ความสามัคคี หมายถึง การกระทำของนักเรียน นักศึกษาที่แสดงออกถึงความพร้อมเพรียงกัน ความกลมเกลียวกัน ความปรองดองกัน ร่วมใจกันปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามที่ต้องการ เกิดการงานอย่างสร้างสรรค์ ปราศจากการทะเลาะวิวาท ไม่เอาัดเอาเปรียบกันเป็นการยอมรับความมีเหตุผล ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางความคิด ความหลากหลายในเรื่องเชื้อชาติ ซึ่งพฤติกรรมบ่งชี้ประกอบด้วย (1) ร่วมมือในการทำงานด้วยความกลมเกลียวและปรองดอง (2) รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (3) ปฏิบัติตามบทบาทผู้นำและผู้ตามที่ดี (4) ยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อที่หลากหลายพร้อมที่จะปรับตัว เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ และ (5) ไม่ทะเลาะวิวาท

ความมีวินัย หมายถึง การกระทำของนักเรียน นักศึกษาที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับและข้อปฏิบัติ ซึ่งมีทั้งวินัยในตนเองและวินัยต่อสถานศึกษา สถาบัน องค์กร สังคมและประเทศ ซึ่งพฤติกรรมบ่งชี้ ประกอบด้วย (1) ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษาและสังคม (2) ปฏิบัติตามกติกาและมารยาทของสังคม (3) ประพฤติตนตามหลักศีลธรรมอันดีงาม และ (4) ประพฤติตนตรงต่อเวลา

ความสะอาด หมายถึง การกระทำของนักเรียน นักศึกษาที่แสดงออกถึงการปราศจากความมัวหมองทั้งกาย ใจและสภาพแวดล้อม ความมองใสเป็นที่เจริญตา ทำให้เกิดความสบายใจแก่ผู้พบเห็น ซึ่งพฤติกรรมบ่งชี้ ประกอบด้วย (1) คิดดี พูดดี ทำดี (2) รักษาสุขภาพร่างกายตามหลักสุขอนามัย และ (3) ยารักษาโรคที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อมตามสุขลักษณะที่ดี

ความสุภาพ หมายถึง การกระทำของนักเรียน นักศึกษาที่แสดงออกถึงความเรียบร้อย อ่อนโยน ละมุนละม่อม มีกริยามารยาทที่ดีงาม มีสัมมาคารวะ และสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างบุคคล ซึ่งพฤติกรรมบ่งชี้ ประกอบด้วย (1) ประพฤติตนสุภาพเรียบร้อย อ่อนน้อมถ่อมตน ตามสถานภาพและกาลเทศะ (2) ประพฤติตนเหมาะสมตามมารยาทของวัฒนธรรมไทย (3) ไม่ประพฤติก้าวร้าวรุนแรง วางอำนาจข่มขู่ผู้อื่นทั้งโดยวาจาและท่าทาง (4) ควบคุมกริยามารยาทในสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ (5) แสดงสัมมาคารวะต่อครู อาจารย์อย่างสม่ำเสมอทั้งต่อหน้าและลับหลัง และ (6) แสดงความมีมนุษยสัมพันธ์

ความละเว้นอบายมุข หมายถึง การกระทำของนักเรียน นักศึกษาที่แสดงออกถึงการประพฤติปฏิบัติตน เพื่อหลีกเลี่ยงหนทางแห่งความเสื่อม ซึ่งพฤติกรรมบ่งชี้ ประกอบด้วย (1) ไม่เสพสิ่งเสพติด และของมีนเมา (2) ไม่เล่นการพนัน และ (3) หลีกเลี่ยงการเข้าไปอยู่ในแหล่งมั่วสุม

ความคุณภาพของแบบวัด หมายถึง ความเที่ยงตรง อำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของแบบวัด คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบวัด หมายถึง คุณสมบัติของแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่สามารถวัดคุณลักษณะได้ตรงตามพฤติกรรมที่ต้องการวัด ซึ่งพิจารณาได้จาก ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) สามารถวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนได้ตรงตามเนื้อหาที่นิยามไว้ โดยผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบ และให้คำแนะนำ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC

อำนาจจำแนก (Discrimination) หมายถึง คุณสมบัติของแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation)

ความเชื่อมั่น (Reliability) หมายถึง คุณสมบัติของแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษาตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่สามารถวัดคุณลักษณะได้คงที่แน่นอน ซึ่งคำนวณค่าความเที่ยงได้ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) จากโปรแกรม SPSS for Windows

เกณฑ์ปกติ (Norms) หมายถึง สารสนเทศทางสถิติที่บรรยายการแจกแจงคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้จากการวัดจากแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษาตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และเป็นคะแนนที่บอกระดับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนว่าอยู่ในระดับใด โดยแสดงเป็นคะแนนมาตรฐานปกติที่ (Normalized T-score)

นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ได้แบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่มีคุณภาพ

1.5.2 เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ครูผู้สอน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะได้นำแบบวัดไปใช้ในการประเมิน และเป็นสารสนเทศในการพัฒนาแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษาตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.5.3 เป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาอื่น ๆ ต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยเรื่อง การสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563
3. คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับคุณวุฒิวชิศึกษา
4. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์
5. การสร้างเครื่องมือแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์
6. การหาคุณภาพแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์
7. เกณฑ์ปกติ (Norms)
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
9. กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562

2.1.1 หลักการของหลักสูตร

2.1.1.1 เป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่าด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ และกรอบคุณวุฒิวชิศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับฝีมือให้มีสมรรถนะ มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการและการประกอบอาชีพอิสระ

2.1.1.2 เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกรเรียนได้อย่างกว้างขวาง เน้นสมรรถนะเฉพาะด้าน ด้วยการปฏิบัติจริง สามารถเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเทียบโอนผลการเรียน สะสมผลการเรียน เทียบโอนความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยากร สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระ

2.1.1.3 เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน

2.1.1.4 เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา สถานประกอบการ ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการ โดยยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพและสอดคล้องกับสภาพยุทธศาสตร์ของภูมิภาค เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

2.1.2 จุดหมายของหลักสูตร

2.1.2.1 เพื่อให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในงานอาชีพ สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในปฏิบัติงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ เลือกวิถีการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน สร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ

2.1.2.2 เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญาที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และการประกอบอาชีพ มีทักษะการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาทักษะด้านสุขภาวะและความปลอดภัยตลอดจนทักษะการจัดการ สามารถสร้างอาชีพและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

2.1.2.3 เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียนรักงาน รักหน่วยงาน ดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เข้าใจและเห็นคุณค่าของการอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีจิตสาธารณะและจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี

2.1.2.4 เพื่อให้ผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงามทั้งในการทำงานการอยู่ร่วมกันการต่อต้าน ความรุนแรงและสารเสพติด มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตน เพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีจิตสำนึกด้านปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี

2.1.2.5 เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ เหมาะสมกับงานอาชีพ

2.1.2.6 เพื่อให้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ของประเทศและโลก มีความรักชาติ สำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ความมั่นคง ของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข

2.1.3 หลักเกณฑ์การใช้

2.1.3.1 การเรียนการสอน

1) การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเลียนเรียนได้ทุกวิธี เรียนที่กำหนด และนำผลการเรียนแต่ละวิธีมาประเมินผลร่วมกันได้ สามารถเทียบโอนผลการเรียน และขอเทียบความรู้และประสบการณ์ได้

2) การจัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติจริง สามารถจัดการเรียนการสอน ได้หลากหลายรูปแบบ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ วิธีการและการดำเนินงาน มีทักษะ การปฏิบัติงานตามแบบแผนในขอบเขตสำคัญและบริบทต่าง ๆ สัมพันธ์กันซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานประจำให้ คำแนะนำพื้นฐานที่ต้องใช้ในการตัดสินใจวางแผนและแก้ไขปัญหาโดยไม่อยู่ภายใต้การควบคุมในบางเรื่อง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะทางวิชาชีพ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการแก้ปัญหา และการปฏิบัติงานในบริบทใหม่ รวมทั้งรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติจริง สามารถจัดการเรียนการสอนได้หลากหลายรูปแบบ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในวิธีการและ การดำเนินงาน มีทักษะการปฏิบัติงานในขอบเขตสำคัญและบริบทต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน ซึ่งส่วนใหญ่ เป็นงานประจำสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะไปสู่บริบทใหม่สามารถให้คำแนะนำแก้ปัญหาเฉพาะด้าน และรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีส่วนร่วมในคณะทำงาน มีการประสานงานกลุ่ม รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน

2.1.3.2 การจัดการศึกษาและเวลาเรียน การจัดการศึกษาในระบบปกติ ใช้ระยะเวลา 3 ปีการศึกษา การจัดเวลาเรียนให้ดำเนินการ ดังนี้

1) ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติหรือระบบ ทวิภาค ภาคเรียนละ 18 สัปดาห์ โดยมีเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนด และสถานศึกษา อาชีวศึกษาหรือสถาบันอาจเปิดสอนภาคเรียนฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร

2) การเรียนในระบบชั้นเรียน ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันเปิดทำการสอนไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ 5 วัน วันละไม่เกิน 7 ชั่วโมง โดยกำหนดให้จัดการเรียนการสอนคาบละ 60 นาที

2.1.3.3 การคิดหน่วยกิต มีจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 103-110 หน่วยกิต การคิดหน่วยกิตถือเกณฑ์ ดังนี้

- 1) รายวิชาทฤษฎีที่ใช้เวลาในการบรรยายหรืออภิปราย 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ หรือ 18 ชั่วโมง/ภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต
- 2) รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาการทดลองหรือฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ 2 ชั่วโมง/สัปดาห์ หรือ 36 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต
- 3) รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาในการฝึกปฏิบัติในโรงฝึกงานหรือภาคสนาม 3 ชั่วโมง/สัปดาห์ หรือ 54 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต
- 4) การฝึกอาชีพในการศึกษาระบบทวิภาคี ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมง/ภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต
- 5) การฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพในสถานประกอบการที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมง/ภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต
- 6) การทำโครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

2.1.3.4 โครงสร้าง โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

- 1) หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง ไม่น้อยกว่า 22 หน่วยกิต
 - 1.1) กลุ่มวิชาภาษาไทย
 - 1.2) กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ
 - 1.3) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์
 - 1.4) กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์
 - 1.5) กลุ่มวิชาสังคมศึกษา
 - 1.6) กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา

- 2) หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 71 หน่วยกิต
 - 2.1) กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐาน
 - 2.2) กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ
 - 2.3) กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือก
 - 2.4) ฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ
 - 2.5) โครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ
- 3) หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต
- 4) กิจกรรมเสริมหลักสูตร (2 ชั่วโมง/สัปดาห์) - หน่วยกิต

2.1.3.5 การฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับภาคการผลิตและหรือภาคบริการ หลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาคทฤษฎีและการฝึกหัดหรือฝึกปฏิบัติเบื้องต้นในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันแล้วระยะเวลาหนึ่ง ทั้งนี้ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ได้สัมผัสกับการปฏิบัติงาน อาชีพ เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ที่ทันสมัย และบรรยากาศการทำงานร่วมกัน ส่งเสริมการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนทำได้ คิดเป็น ทำเป็นและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเกิดความมั่นใจและเจตคติที่ดีในการทำงานและการประกอบอาชีพอิสระ โดยการจัดฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ ต้องดำเนินการดังนี้

- 1) สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้มีการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ ในรูปของการฝึกงานในสถานประกอบการ แหล่งวิชาการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ ในภาคเรียนที่ 5 และหรือภาคเรียนที่ 6 โดยใช้เวลารวมไม่น้อยกว่า 320 ชั่วโมง กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 4 หน่วยกิต กรณีสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องการเพิ่มพูนประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ สามารถนำรายวิชาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับลักษณะงานไปเรียนหรือฝึกในสถานประกอบการรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐในภาคเรียนที่จัดฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพได้ ไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน
- 2) การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น

2.1.3.6 โครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ เป็นรายวิชาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า บูรณาการความรู้ ทักษะและประสบการณ์จากสิ่งที่ได้เรียนรู้ ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจ ตั้งแต่การเลือกหัวข้อหรือเรื่องที่จะศึกษา ทดลอง พัฒนาและหรือประดิษฐ์คิดค้น โดยการวางแผน กำหนดขั้นตอนกระบวนการ ดำเนินการประเมินผล สรุปและจัดทำรายงานเพื่อนำเสนอ ซึ่งอาจทำเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของโครงการนั้น ๆ โดยการจัดทำโครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพต้องดำเนินการ ดังนี้

1) สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้ผู้เรียนจัดทำโครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพที่สัมพันธ์หรือสอดคล้องกับสาขาวิชา ในภาคเรียนที่ 5 และหรือภาคเรียนที่ 6 รวมจำนวน 4 หน่วยกิต ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 216 ชั่วโมง ทั้งนี้สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้มีชั่วโมงเรียน 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ กรณีที่กำหนดให้เรียนรายวิชาโครงการ 4 หน่วยกิต หากจัดให้เรียนรายวิชาโครงการ 2 หน่วยกิต คือ โครงการ 1 และโครงการ 2 ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันจัดให้มีชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ที่เทียบเคียงกับเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น

2) การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น

2.1.3.7 กิจกรรมเสริมหลักสูตร

1) สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมง/สัปดาห์ทุกภาคเรียน เพื่อส่งเสริมสมรรถนะแกนกลางและหรือสมรรถนะวิชาชีพ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัย การต่อต้านความรุนแรง สารเสพติดและการทุจริต เสริมสร้างการเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ในด้านการรักษาชาติเทิดทูนพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทุนบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ปลูกฝังจิตสำนึกและจิตอาสาในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทำประโยชน์ต่อชุมชนและท้องถิ่น ทั้งนี้โดยใช้กระบวนการกลุ่มในการวางแผน ลงมือปฏิบัติ ประเมินผล และปรับปรุงการทำงาน สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้เข้าร่วมกิจกรรมที่สถานประกอบการจัดขึ้น

2) การประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร ไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

2.1.3.8 การจัดแผนการเรียน เป็นการกำหนดรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรที่จะดำเนินการเรียนการสอนในแต่ละภาคเรียน โดยจัดอัตราส่วนการเรียนรู้อาชีพต่อภาคปฏิบัติในหมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ ประมาณ 20 : 80 ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะหรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ของแต่ละสาขาวิชา ซึ่งมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1) จัดรายวิชาในแต่ละภาคเรียน คำนึงถึงรายวิชาที่ต้องเรียนตามลำดับ ก่อน-หลัง ความง่าย-ยาก ของรายวิชา ความต่อเนื่องและเชื่อมโยงสัมพันธ์กันของรายวิชา รวมทั้งรายวิชาที่สามารถบูรณาการจัดการเรียนรู้ร่วมกันในลักษณะของงาน โครงการและหรือชิ้นงานในแต่ละภาคเรียน

2) จัดให้ผู้เรียนเรียนรายวิชาบังคับในหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐานและกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ และกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ครบตามที่กำหนดในโครงสร้างหลักสูตร ดังนี้

2.1) การจัดรายวิชาในหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง จัดกระจายทุกภาคเรียน

2.2) การจัดรายวิชาในกลุ่มวิชาชีพพื้นฐาน โดยเฉพาะรายวิชาที่เป็นพื้นฐานของการเรียนวิชาชีพควรจัดให้เรียนในภาคเรียนที่ 1

2.3) การจัดรายวิชาในกลุ่มวิชาชีพเฉพาะ ควรจัดให้เรียนก่อนรายวิชาในกลุ่มวิชาชีพเลือกและรายวิชาในหมวดวิชาเลือกเสรี

3) จัดให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนรายวิชาเลือกและรายวิชาเลือกเสรีตามความถนัด ความสนใจ เพื่อสนับสนุนการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ

4) จัดรายวิชาทวิภาคีที่นำไปเรียนและฝึกในสถานประกอบการรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ ประสานงานร่วมกับสถานประกอบการรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐเพื่อพิจารณากำหนดภาคเรียนที่จัดฝึกอาชีพ รวมทั้งกำหนดรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่ตรงกับลักษณะงานของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่นำไปร่วมฝึกอาชีพในภาคเรียนนั้น ๆ

5) จัดรายวิชาฝึกงานในภาคเรียนที่ 5 หรือ 6 ครั้งเดียว จำนวน 4 หน่วยกิต 320 ชั่วโมง (เฉลี่ย 20 ชั่วโมง/สัปดาห์/ภาคเรียน) จัดให้ลงทะเบียนเรียนเป็น 2 ครั้ง คือ ภาคเรียนที่ 5 จำนวน 2 หน่วยกิต และภาคเรียนที่ 6 จำนวน 2 หน่วยกิต รายวิชาละ 160 ชั่วโมง (เฉลี่ย 10 ชั่วโมง/สัปดาห์/ภาคเรียน) ตามเงื่อนไขของหลักสูตรสาขาวิชานั้น ๆ ในภาคเรียนที่จัดฝึกงานนี้ ให้สถานศึกษาพิจารณากำหนดรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่ตรงกับลักษณะงานของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือ

หน่วยงานของรัฐ เพื่อนำไปเรียนและฝึกปฏิบัติในภาคเรียนที่จัดฝึกงานด้วยการจัดฝึกงานในภาคฤดูร้อน สามารถทำได้โดยต้องพิจารณาระยะเวลาในการฝึกให้ครบตามที่หลักสูตรกำหนด

6) จัดรายวิชาโครงการในภาคเรียนที่ 5 หรือ 6 ครั้งเดียว จำนวน 4 หน่วยกิต (12 ชั่วโมง/สัปดาห์/ภาคเรียน) จัดให้ลงทะเบียนเรียนเป็น 2 ครั้ง คือ ภาคเรียนที่ 5 และภาคเรียนที่ 6 รวม 4 หน่วยกิต (6 ชั่วโมง/สัปดาห์/ภาคเรียน) ตามเงื่อนไขของหลักสูตรสาขาวิชานั้น ๆ

7) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในแต่ละภาคเรียนภาคเรียนละไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมง/สัปดาห์

8) จัดจำนวนหน่วยกิตรวม แต่ละภาคเรียนไม่เกิน 22 หน่วยกิต สำหรับการเรียนแบบเต็มเวลา และไม่เกิน 12 หน่วยกิต สำหรับการเรียนแบบไม่เต็มเวลา ส่วนภาคเรียนฤดูร้อนจัดได้ไม่เกิน 12 หน่วยกิต ทั้งนี้เวลาในการจัดการเรียนการสอนในภาคเรียนปกติและภาคเรียนฤดูร้อนโดยเฉลี่ยไม่ควรเกิน 35 ชั่วโมง/สัปดาห์ ส่วนการเรียนแบบไม่เต็มเวลาไม่ควรเกิน 25 ชั่วโมง/สัปดาห์

ทั้งนี้ หากสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันมีเหตุผลและความจำเป็นในการจัดหน่วยกิต และเวลาในการจัดการเรียนการสอนแต่ละภาคเรียนที่แตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้น อาจทำได้แต่ต้องไม่กระทบต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา

2.1.3.9 การศึกษาระบบทวิภาคี เป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่เกิดจากข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐบาล หรือหน่วยงานของรัฐ โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐบาล หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสามารถเพิ่มขีดความสามารถด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนตรงตามความต้องการของผู้ใช้และเป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตร ทั้งนี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องดำเนินการดังนี้

1) นำรายวิชาทวิภาคีในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือก รวมไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต ไปร่วมกำหนดรายละเอียดของรายวิชากับสถานประกอบการ รัฐบาล หรือหน่วยงานของรัฐที่ร่วมจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ได้แก่ จุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา คำอธิบายรายวิชา เวลาที่ใช้ฝึก และจำนวนหน่วยกิตให้สอดคล้องกับลักษณะงานของสถานประกอบการ รัฐบาล หรือหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งสมรรถนะวิชาชีพของสาขานั้น ทั้งนี้การกำหนดจำนวนหน่วยกิตและจำนวนชั่วโมงที่ใช้ฝึกอาชีพของแต่ละรายวิชาทวิภาคีให้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด และให้รายงานการพัฒนารายวิชาดังกล่าวให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทราบด้วย

2) ร่วมจัดทำแผนฝึกอาชีพ พร้อมแนวการวัดและประเมินผลในแต่ละรายวิชา กับสถานประกอบการรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่ร่วมจัดการศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อนำไปใช้ในการฝึกอาชีพ และดำเนินการวัดและประเมินผลเป็นรายวิชา

3) จัดแผนการเรียนระบบทวิภาคีตามความพร้อมของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่จัดการศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกัน โดยอาจนำรายวิชาอื่นที่สอดคล้องกับลักษณะงานของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ ไปจัดร่วมด้วยก็ได้

2.1.3.10 การเข้าเรียน ผู้เข้าเรียนต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า และมีคุณสมบัติเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

2.1.3.11 การประเมินผลการเรียน เน้นการประเมินสภาพจริง ทั้งนี้ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

2.1.3.12 การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

1) ได้รายวิชาและจำนวนหน่วยกิตสะสมในทุกหมวดวิชา ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา และตามแผนการเรียนที่สถานศึกษากำหนด

2) ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

3) ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

2.1.3.13 การพัฒนารายวิชาในหลักสูตร

1) หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมในแต่ละกลุ่มวิชาเพื่อเลือกเรียนนอกเหนือจากรายวิชาที่กำหนดให้เป็นวิชาบังคับได้ โดยสามารถพัฒนาเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการ ผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาภาษาไทย กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศึกษา กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ในสัดส่วนที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มวิชานั้น ๆ เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง

2) หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถเพิ่มเติมรายละเอียดของรายวิชาในแต่ละกลุ่มวิชาในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และสามารถพัฒนารายวิชาเพิ่มเติม ในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือกได้ ตามความต้องการของสถานประกอบการ

หรือยุทธศาสตร์ของภูมิภาค เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งนี้ ต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์สาขาวิชาและสมรรถนะวิชาชีพสาขางานด้วย

3) หมวดวิชาเลือกเสรี สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถพัฒนา รายวิชาเพิ่มเติมได้ตามความต้องการของสถานประกอบการ ชุมชน ท้องถิ่น หรือยุทธศาสตร์ของภูมิภาค เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และหรือเพื่อการศึกษาต่อ

ทั้งนี้ การกำหนดรหัสวิชา จำนวนหน่วยกิตและจำนวนชั่วโมงเรียนให้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด

2.1.3.14 การปรับปรุงแก้ไข พัฒนารายวิชา กลุ่มวิชาและการอนุมัติหลักสูตร

1) การพัฒนาหลักสูตรหรือการปรับปรุงสาระสำคัญของหลักสูตรตามเกณฑ์ มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษา และสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา

2) การอนุมัติหลักสูตร ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3) การประกาศใช้หลักสูตร ให้ทำเป็นประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

4) การพัฒนารายวิชาหรือกลุ่มวิชาเพิ่มเติม สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน สามารถดำเนินการได้ โดยต้องรายงานให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทราบ

2.1.3.15 การประกันคุณภาพของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้ทุกหลักสูตร กำหนดระบบประกันคุณภาพของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนไว้ให้ชัดเจนอย่างน้อยประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

- 1) หลักสูตรที่ยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ
- 2) ครู ทรัพยากรและการสนับสนุน
- 3) วิธีการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล
- 4) ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาสถาบันการอาชีวศึกษาและสถานศึกษา จัดให้มีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการหลักสูตร เพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรที่อยู่ใน ความรับผิดชอบอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยทุก 5 ปี (กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา, 2562)

2.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563

2.2.1 หลักการของหลักสูตร

2.2.1.1 เป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงเพื่อพัฒนากำลังคนระดับเทคนิค ให้มีสมรรถนะ มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความ ต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ และกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ

2.2.1.2 เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เน้นสมรรถนะเฉพาะ ด้านด้วยการปฏิบัติจริง สามารถเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียน สามารถเทียบโอนผลการเรียน สะสมผลการเรียน เทียบโอนความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการและ สถานประกอบอาชีพอิสระ

2.2.1.3 เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะในการประกอบอาชีพ มีความรู้เต็มภูมิ ปฏิบัติได้จริง มีความเป็นผู้นำและสามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี

2.2.1.4 เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานและองค์กร ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

2.2.1.5 เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา สถานประกอบการ ชุมชนและท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการและสอดคล้องกับสภาพยุทธศาสตร์ของภูมิภาค เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

2.2.2 จุดหมายของหลักสูตร

2.2.2.1 เพื่อให้มีความรู้ทางทฤษฎีและเทคนิคเชิงลึกภายใต้ขอบเขตของงานอาชีพมีทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตและงานอาชีพ สามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

2.2.2.2 เพื่อให้มีทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพสามารถบูรณาการความรู้ ทักษะจากศาสตร์ต่าง ๆ ประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

2.2.2.3 เพื่อให้มีปัญญา มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ วางแผน บริหารจัดการ ตัดสินใจ แก้ปัญหา ประสานงานและประเมินผลการปฏิบัติงานอาชีพ มีทักษะการเรียนรู้ แสวงหาความรู้ แนวทางใหม่ ๆ มาพัฒนาตนเองและประยุกต์ใช้ในการสร้างงานให้สอดคล้องกับวิชาชีพ และการพัฒนางานอาชีพอย่างต่อเนื่อง

2.2.2.4 เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในงานอาชีพ รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี มีความภาคภูมิใจในตนเองต่อการเรียนวิชาชีพ

2.2.2.5 เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ มีวินัย มีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ เหมาะสมกับการปฏิบัติงานในอาชีพนั้น ๆ

2.2.2.6 เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ต่อด้านความรุนแรงและสารเสพติด ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว องค์กร ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตน เพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตระหนักในปัญหาและความสำคัญของสิ่งแวดล้อม

2.2.2.7 เพื่อให้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ โดยเป็นกำลังสำคัญในด้านการผลิตและให้บริการ

2.2.2.8 เพื่อให้เห็นคุณค่าและดำรงไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองดี ตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.2.3 หลักเกณฑ์การใช้

2.2.3.1 การเรียนการสอน

1) การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนได้ทุกวิธีเรียนที่กำหนด และนำผลการเรียนแต่ละวิธีมาประเมินผลรวมกันได้ สามารถขอเทียบโอนผลการเรียน และขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ได้

2) การจัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติจริง สามารถจัดการเรียนการสอนได้หลากหลายรูปแบบ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ วิธีการและการดำเนินงาน มีทักษะการปฏิบัติงานตามแบบแผนและปรับตัวได้ภายใต้ความเปลี่ยนแปลง สามารถบูรณาการและประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะทางวิชาการ ที่สัมพันธ์กับวิชาชีพ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการตัดสินใจวางแผน แก้ปัญหาบริหารจัดการ ประสานงานและประเมินผลการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม มีส่วนร่วมในการวางแผนและพัฒนา ริเริ่มสิ่งใหม่ มีความรับผิดชอบต่อนตนเอง ผู้อื่นและหมู่คณะ รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน

2.2.3.2 การจัดการศึกษาและเวลาเรียน

- 1) การจัดการศึกษาในระบบปกติสำหรับผู้เข้าเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่าในประเภทวิชาและสาขาวิชาตามที่หลักสูตรกำหนดใช้ระยะเวลา 2 ปีการศึกษา ส่วนผู้เข้าเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าและผู้เข้าเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่าต่างประเภทวิชาและสาขาวิชาที่กำหนด ใช้ระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปีการศึกษา และเป็นไปตามเงื่อนไขที่หลักสูตรกำหนด
- 2) การจัดเวลาเรียนให้ดำเนินการ ดังนี้

2.1) ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติหรือระบบทวิภาค ภาคเรียนละ 18 สัปดาห์ รวมเวลาการวัดผล โดยมีเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิต ตามที่กำหนด และสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันอาจเปิดสอนภาคเรียนฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร

2.2) การเรียนในระบบชั้นเรียน ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันเปิดทำการสอนไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ 5 วัน ๆ ละไม่เกิน 7 ชั่วโมง โดยกำหนดให้จัดการเรียนการสอนคาบละ 60 นาที

2.2.3.3 การคิดหน่วยกิต ให้มีจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 83-90 หน่วยกิต การคิดหน่วยกิตถือเกณฑ์ดังนี้

- 1) รายวิชาทฤษฎีที่ใช้เวลาในการบรรยายหรืออภิปราย 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ หรือ 18 ชั่วโมง/ภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต
- 2) รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาในการทดลองหรือฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ 2 ชั่วโมง/สัปดาห์ หรือ 36 ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3) รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาในการฝึกปฏิบัติในโรงฝึกงานหรือภาคสนาม 3 ชั่วโมง/สัปดาห์ หรือ 54 ชั่วโมง/ภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

4) การฝึกอาชีพในการศึกษาระบบทวิภาคี ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมง/ภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

5) การฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพในสถานประกอบการ ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมง/ภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

6) การทำโครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมง/ภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

2.2.3.4 โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563 แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

1) หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง ไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต

1.1) กลุ่มวิชาภาษาไทย

1.2) กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ

1.3) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์

1.4) กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์

1.5) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์

1.6) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์

2) หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 56 หน่วยกิต

2.1) กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐาน

2.2) กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ

2.3) กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือก

2.4) ฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ

2.5) โครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ

3) หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

4) กิจกรรมเสริมหลักสูตร (2 ชั่วโมง/สัปดาห์) – หน่วยกิต

2.2.3.5 การฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับภาคการผลิตและหรือภาคบริการ หลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาคทฤษฎีและการฝึกหัดหรือฝึกปฏิบัติเบื้องต้นในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันแล้วระยะเวลาหนึ่ง ทั้งนี้ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ได้สัมผัสกับการปฏิบัติงานอาชีพ เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ที่ทันสมัย และบรรยากาศการทำงานร่วมกัน ส่งเสริมการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนทำได้ คิดเป็น ทำเป็นและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเกิดความมั่นใจและเจตคติที่ดีในการทำงานและการประกอบอาชีพอิสระ โดยการจัดฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพต้องดำเนินการ ดังนี้

- 1) สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้มีการฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ ในรูปของการฝึกงานในสถานประกอบการ แหล่งวิทยากร รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ ในภาคเรียนที่ 3 และหรือภาคเรียนที่ 4 โดยใช้เวลารวมไม่น้อยกว่า 320 ชั่วโมง กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 4 หน่วยกิต กรณีสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องการเพิ่มพูนประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพสามารถนำรายวิชาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับลักษณะงานไปเรียนหรือฝึกในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐในภาคเรียนที่จัดฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพได้ รวมไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน
- 2) การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น

2.2.3.6 โครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ เป็นรายวิชาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า บูรณาการความรู้ ทักษะและประสบการณ์ จากสิ่งที่ได้เรียนรู้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจ ตั้งแต่การเลือกหัวข้อหรือเรื่อง ที่จะศึกษา ทดลอง พัฒนาและหรือประดิษฐ์คิดค้น โดยการวางแผน กำหนดขั้นตอนกระบวนการ ดำเนินการ ประเมินผล สรุปและจัดทำรายงานเพื่อนำเสนอ ซึ่งอาจทำเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของโครงการนั้น ๆ โดยการจัดทำโครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพดังกล่าวต้องดำเนินการ ดังนี้

- 1) สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้ผู้เรียนจัดทำโครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ที่สัมพันธ์หรือสอดคล้องกับสาขาวิชา ในภาคเรียนที่ 3 และหรือภาคเรียนที่ 4 รวมจำนวน 4 หน่วยกิต ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 216 ชั่วโมง ทั้งนี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้มีชั่วโมงเรียน 4 ชั่วโมง/สัปดาห์ กรณีที่กำหนดให้เรียนรายวิชาโครงการ 4 หน่วยกิต หากจัดให้เรียน

รายวิชาโครงการ 2 หน่วยกิต คือ โครงการ 1 และโครงการ 2 ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันจัดให้มีชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ที่เทียบเคียงกับเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น

2) การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น

2.2.3.7 กิจกรรมเสริมหลักสูตร

1) สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมง/สัปดาห์ทุกภาคเรียน เพื่อส่งเสริมสมรรถนะแกนกลางและหรือสมรรถนะวิชาชีพปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัย การต่อต้านความรุนแรง สารเสพติดและการทุจริต เสริมสร้างการเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ในด้านการรักชาติเทิดทูนพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงประมุข ทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ปลูกฝังจิตสำนึกและจิตอาสาในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทำประโยชน์ต่อชุมชนและท้องถิ่น ทั้งนี้ โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ในการวางแผน ลงมือปฏิบัติ ประเมินผล และปรับปรุงการทำงาน สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้เข้าร่วมกิจกรรมที่สถานประกอบการจัดขึ้น

2) การประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร ไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

2.2.3.8 การปรับพื้นฐานวิชาชีพ

1) สถานศึกษาอาชีวศึกษาสถาบันต้องจัดให้ผู้เข้าเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าและผู้เข้าเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่า ต่างประเภทวิชา และสาขาวิชาที่กำหนดเรียนรายวิชาปรับพื้นฐานวิชาชีพที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชา สาขาวิชา เพื่อให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเรียนในสาขาวิชานั้น

2) การจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนรายวิชาปรับพื้นฐานวิชาชีพ ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

3) กรณีผู้เข้าเรียนที่มีความรู้และประสบการณ์ในรายวิชาปรับพื้นฐานวิชาชีพที่หลักสูตรกำหนด มาก่อนเข้าเรียน สามารถขอเทียบโอนผลการเรียนรู้ได้ โดยปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

2.2.3.9 การจัดการเรียน เป็นการกำหนดรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรที่จะดำเนินการเรียนการสอนในแต่ละภาคเรียน โดยจัดอัตราส่วนการเรียนรู้ภาคทฤษฎีต่อภาคปฏิบัติในหมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ ประมาณ 40 : 60 ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะหรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ของแต่ละสาขาวิชา ซึ่งมีข้อเสนอแนะดังนี้

1) จัดรายวิชาในแต่ละภาคเรียน โดยคำนึงถึงรายวิชาที่ต้องเรียนตามลำดับก่อน-หลัง ความง่าย-ยากของรายวิชา ความต่อเนื่องและเชื่อมโยงสัมพันธ์กันของรายวิชา รวมทั้งรายวิชาที่สามารถบูรณาการจัดการเรียนรู้ร่วมกันในลักษณะของงาน โครงการงานและหรือชิ้นงานในแต่ละภาคเรียน

2) จัดให้ผู้เรียนเรียนรายวิชาบังคับในหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลางหมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐานและกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ และกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ครบตามที่กำหนดในโครงสร้างหลักสูตร

2.1) การจัดรายวิชาในหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลางจัดกระจายทุกภาคเรียน

2.2) การจัดรายวิชาในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐาน โดยเฉพาะรายวิชาที่เป็นพื้นฐานของการเรียนวิชาชีพควรจัดให้เรียนในภาคเรียนที่ 1

2.3) การจัดรายวิชาในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะควรจัดให้เรียนก่อนรายวิชาในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือกและรายวิชาในหมวดวิชาเลือกเสรี

2.3) จัดให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนรายวิชาในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือกและหมวดวิชาเลือกเสรี ตามความถนัด ความสนใจ เพื่อสนับสนุนการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพด้านสมรรถนะวิชาชีพของสาขาวิชาและสาขางาน

2.4) จัดรายวิชาทวิภาคีที่นำไปเรียนและฝึกในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ โดยประสานงานร่วมกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อพิจารณากำหนดภาคเรียนที่จัดฝึกอาชีพ รวมทั้งกำหนดรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่ตรงกับลักษณะงาน ของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่นำไปร่วมฝึกอาชีพในภาคเรียนนั้น ๆ

2.5) จัดรายวิชาฝึกงานในภาคเรียนที่ 3 หรือ 4 ครั้งเดียว จำนวน 4 หน่วยกิต 320 ชั่วโมง (เฉลี่ย 20 ชั่วโมง/สัปดาห์/ภาคเรียน) จัดให้ลงทะเบียนเรียนเป็น 2 ครั้ง คือ ภาคเรียนที่ 3 จำนวน 2 หน่วยกิต และภาคเรียนที่ 4 จำนวน 2 หน่วยกิต รายวิชาละ 160 ชั่วโมง (เฉลี่ย 10 ชั่วโมง/ สัปดาห์/ภาคเรียน) ตามเงื่อนไขของหลักสูตรสาขาวิชานั้น ๆ ในภาคเรียนที่จัดฝึกงานนี้ ให้สถานศึกษา พิจารณากำหนดรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่ตรงกับลักษณะงานของสถานประกอบการรัฐวิสาหกิจหรือ หน่วยงานของรัฐ เพื่อนำไปเรียนและฝึกปฏิบัติในภาคเรียนที่จัดฝึกงานด้วย การจัดฝึกงานในภาคเรียน ถัดร้อนสามารถทำได้โดยต้องพิจารณาระยะเวลาในการฝึกให้ครบตามที่หลักสูตรกำหนด

2.6) จัดรายวิชาโครงงาน ภาคเรียนที่ 3 หรือ 4 ครั้งเดียว จำนวน 4 หน่วยกิต (12 ชั่วโมง/สัปดาห์/ภาคเรียน) จัดให้ลงทะเบียนเรียนเป็น 2 ครั้ง คือ ภาคเรียนที่ 3 และภาคเรียนที่ 4 รวม 4 หน่วยกิต (6 ชั่วโมง/สัปดาห์/ภาคเรียน) ตามเงื่อนไขของหลักสูตรสาขาวิชานั้น ๆ

2.7) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในแต่ละภาคเรียน ภาคเรียนละไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมง/สัปดาห์

2.8) จัดจำนวนหน่วยกิตรวมในแต่ละภาคเรียน ไม่เกิน 22 หน่วยกิต สำหรับการ เรียนแบบเต็มเวลา และไม่เกิน 12 หน่วยกิต สำหรับการเรียนแบบไม่เต็มเวลา ส่วนภาคเรียนฤดูร้อน จัดได้ไม่เกิน 12 หน่วยกิต ทั้งนี้เวลาในการจัดการเรียนการสอนในภาคเรียนปกติและภาคเรียนฤดูร้อน โดยเฉลี่ยไม่ควรเกิน 35 ชั่วโมง/สัปดาห์ ส่วนการเรียนแบบไม่เต็มเวลาไม่ควรเกิน 25 ชั่วโมง/สัปดาห์ หากสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันมีเหตุผลและความจำเป็นในการจัดหน่วยกิตและเวลาในการจัด การเรียนการสอนแต่ละภาคเรียนที่แตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้น อาจทำได้แต่ต้องไม่กระทบต่อมาตรฐาน และคุณภาพการศึกษา

2.2.3.10 การศึกษาระบบทวิภาคี เป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่เกิดจากข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน กับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันและเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสามารถเพิ่มขีดความสามารถด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนตรงตามความต้องการของผู้ใช้และเป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตร ทั้งนี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องดำเนินการดังนี้

1) นำรายวิชาทวิภาคี กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือก รวมไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต ไปร่วมกำหนดรายละเอียดของรายวิชา กับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่ร่วมจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ได้แก่ จุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา คำอธิบายรายวิชา เวลาที่ใช้ฝึก และจำนวนหน่วยกิตให้สอดคล้องกับลักษณะงานของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งสมรรถนะวิชาชีพของสาขางาน ทั้งนี้ การกำหนดจำนวนหน่วยกิตและจำนวนชั่วโมงที่ใช้ฝึกอาชีพของแต่ละรายวิชาทวิภาคีให้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด และให้รายงานการพัฒนาารายวิชาดังกล่าวให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทราบด้วย

2) ร่วมจัดทำแผนฝึกอาชีพ พร้อมแนวการวัดและประเมินผลในแต่ละรายวิชา กับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่ร่วมจัดการศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อนำไปใช้ในการฝึกอาชีพ และดำเนินการวัดและประเมินผลเป็นรายวิชา

3) จัดแผนการเรียนระบบทวิภาคีตามความพร้อมของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่จัดการศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกัน โดยอาจนำรายวิชาอื่นที่สอดคล้องกับลักษณะงานของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ ไปจัดร่วมด้วยก็ได้

2.2.3.11 การเข้าเรียน ผู้เข้าเรียนต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือเทียบเท่า หรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และมีคุณสมบัติเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

2.2.3.12 การประเมินผลการเรียน เน้นการประเมินสภาพจริง ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

2.2.3.13 การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

- 1) ใ้รายวิชาและจำนวนหน่วยกิตสะสมในทุกหมวดวิชา ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา และตามแผนการเรียนที่สถานศึกษากำหนด
- 2) ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00
- 3) ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ
- 4) ได้เข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแผนการเรียนที่สถานศึกษากำหนด และ “ผ่าน” ทุกภาคเรียน

2.2.3.14 การพัฒนารายวิชาในหลักสูตร

- 1) หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมในแต่ละกลุ่มวิชา เพื่อเลือกเรียนนอกเหนือจากรายวิชาที่กำหนดให้เป็นวิชาบังคับได้ โดยสามารถพัฒนาเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการ ผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาภาษาไทย กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ในสัดส่วนที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มวิชานั้น ๆ เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง
- 2) หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถเพิ่มเติมนายละเอียดของรายวิชาในแต่ละกลุ่มวิชาในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และสามารถพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือกได้ ตามความต้องการของสถานประกอบการหรือยุทธศาสตร์ของภูมิภาคเพื่อเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ ทั้งนี้ต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์สาขาวิชาและสมรรถนะวิชาชีพสาขางานด้วย
- 3) หมวดวิชาเลือกเสรี สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมได้ ตามความต้องการของสถานประกอบการ ชุมชน ท้องถิ่น หรือยุทธศาสตร์ของภูมิภาค เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และหรือเพื่อการศึกษาต่อ ทั้งนี้การกำหนดรหัสวิชา จำนวนหน่วยกิตและจำนวนชั่วโมงเรียนของรายวิชาที่พัฒนาเพิ่มเติม ให้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด

2.2.3.15 การปรับปรุงแก้ไข พัฒนารายวิชา กลุ่มวิชาและการอนุมัติหลักสูตร

1) การพัฒนาหลักสูตรหรือการปรับปรุงสาระสำคัญของหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษา และสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2) การอนุมัติหลักสูตร เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3) การประกาศใช้หลักสูตร ให้ทำเป็นประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

4) การพัฒนารายวิชาหรือกลุ่มวิชาเพิ่มเติม สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถดำเนินการได้ โดยต้องรายงานให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทราบ

2.2.3.16 การประกันคุณภาพของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ให้ทุกหลักสูตร

กำหนดระบบประกันคุณภาพของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนไว้ให้ชัดเจน อย่างน้อยประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

1) หลักสูตรที่ยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ

2) ครู ทรัพยากรและการสนับสนุน

3) วิธีการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

4) ผู้สำเร็จการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาสถาบันการอาชีวศึกษาและสถานศึกษา จัดให้มีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการหลักสูตร เพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรที่อยู่ในความรับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยทุก 5 ปี (กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2563)

2.3 คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาร่วมกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้จัดทำรายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาตามระดับคุณวุฒิวชิการศึกษา พร้อมทั้งพฤติกรรมบ่งชี้ การแสดงออกด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษา เมื่อ พ.ศ. 2557 โดยพัฒนามาจากรายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2542 ประกอบด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, หน่วยศึกษานิเทศก์, 2561, น. 7-9)

ตารางที่ 2.1 รายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จ การศึกษาตามระดับคุณวุฒิวชิการศึกษา

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	พฤติกรรมบ่งชี้ (การแสดงออกด้านคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน)
1. รับผิดชอบ หมายถึง การยอมรับผลการกระทำของตนเองทั้งในสิ่งที่ดีและไม่ดี และสามารถควบคุมตนเองได้ มีความมุ่งมั่นและเพียรพยายามในการเรียนและการปฏิบัติงาน การใช้เวลาอย่างมีระบบและเหมาะสม ตลอดทั้งการปฏิบัติอย่างครบถ้วน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม	1. ปฏิบัติงานตามที่มอบหมายสำเร็จตามที่กำหนด 2. ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเองและผู้อื่น 3. ยอมรับผลการกระทำของตนเอง

(ต่อ)

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	พฤติกรรมบ่งชี้ (การแสดงออกด้านคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน)
2. ขยัน หมายถึง ความตั้งใจเพียรพยายาม ทำหน้าที่การงานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ อดทน ไม่ท้อถอยเมื่อพบอุปสรรค ความ ขยันต้องปฏิบัติควบคู่กับการใช้สติปัญญา แก้ปัญหา และหรือพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ จนเกิดผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. ค้นคว้าแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ด้วยตนเอง 2. แสวงหาประสบการณ์เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงาน อาชีพ 3. ตั้งใจทำหน้าที่การงานอย่างต่อเนื่องจนเกิดผล สำเร็จ 4. คิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อ ตนเองและสังคม 5. มีความคิดหลากหลายในการแก้ปัญหา
3. ประหยัด หมายถึง การรู้จักเก็บออม ใช้ทรัพย์สิน สิ่งของ แต่พอควร พอประมาณ ให้เกิดประโยชน์ คุ่มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้วัสดุถูกต้องพอเพียงและเหมาะสมกับงาน 2. ปิดน้ำปิดไฟทุกครั้งเมื่อเลิกใช้ 3. เก็บออมเงินสิ่งของให้เกิด ประโยชน์คุ่มค่า 4. ดำเนินชีวิตเรียบง่ายตามสถานภาพของตนเอง
4. ซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง ความประพฤติที่ ตรงและจริงใจ ทั้งต่อหน้าที่และวิชาชีพ ไม่ คิดคดทรยศ ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง ไม่ เอนเอียง ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม ปลอดภัย ความรู้สึกลำเอียงหรืออคติ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประพฤติตรงทั้งต่อหน้าที่และต่อวิชาชีพ 2. มีความรู้สึกต่อต้านอย่างชัดเจนต่อการโกหก 3. มีความรู้สึกต่อต้านอย่างชัดเจนต่อการกระทำ ลักขโมย 4. มีความคิดเห็นต่อต้านอย่างรุนแรงกับการทุจริต ในการสอบ 5. ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาแอบอ้างเป็นของตนเอง ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ 6. ปฏิบัติหน้าที่และรักษาประโยชน์ขององค์กร 7. ไม่เพิกเฉยต่อสิ่งที่ได้รับรู้ การกระทำที่ไม่ถูกต้อง

(ต่อ)

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	พฤติกรรมบ่งชี้ (การแสดงออกด้านคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน)
5. จิตอาสา หมายถึง การมีจิตใจเป็นผู้ให้ มีน้ำใจ เห็นอกเห็นใจในเพื่อนมนุษย์ เอื้ออาทร ช่วยเหลือด้วยกำลังร่างกาย สติปัญญา และเสียสละเพื่อส่วนรวม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยกำลังร่างกายและสติปัญญา 2. อุทิศตนเพื่อเป็นประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม 3. แบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อทำประโยชน์แก่ผู้อื่น 4. อาสาช่วยเหลืองานครูอาจารย์
6. สามัคคี หมายถึง ความพร้อมเพรียงกัน ความกลมเกลียวกัน ความปรองดองกัน ร่วมใจกันปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามที่ ต้องการ เกิดการงานอย่างสร้างสรรค์ ปราศจากการทะเลาะวิวาท ไม่เอาัดเอาเปรียบกัน เป็นการยอมรับความมีเหตุผล ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางความคิด ความหลากหลายในเรื่องเชื้อชาติ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร่วมมือในการทำงานด้วยความกลมเกลียวและปรองดอง 2. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 3. ปฏิบัติตามบทบาทผู้นำและผู้ตามที่ดี 4. ยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อที่หลากหลาย พร้อมทั้งจะปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ 5. ไม่ทะเลาะวิวาท
7. มีวินัย หมายถึง การยึดมั่นในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับและข้อปฏิบัติ ซึ่งมีทั้งวินัยในตนเองและวินัยต่อสถานศึกษา สถาบันองค์กร สังคมและประเทศ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษาและสังคม 2. ปฏิบัติตามกติกาและมารยาทของสังคม 3. ประพฤติตนตามหลักศีลธรรมอันดี 4. ประพฤติตนตรงต่อเวลา
8. สะอาด หมายถึง การปราศจากความมัวหมอง ทั้งกาย ใจและสภาพแวดล้อม ความผ่องใสเป็นที่เจริญตา ทำให้เกิด ความสบายใจแก่ผู้พบเห็น	<ol style="list-style-type: none"> 1. คิดดี พูดดี ทำดี 2. รักษาสุขภาพร่างกายตามหลักสุขอนามัย 3. รักษาที่อยู่อาศัยสิ่งแวดลอมตามสุขลักษณะที่ดี

(ต่อ)

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	พฤติกรรมบ่งชี้ (การแสดงออกด้านคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน)
9. สุขภาพ หมายถึง ความเรียบร้อย อ่อนโยน ละมุนละม่อม มีกริยามารยาทที่ดีงาม มีสัมมาคารวะ และสร้างความสัมพันธ์ ทางสังคมระหว่างบุคคล	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประพฤติตนสุขภาพเรียบร้อย อ่อนน้อมถ่อมตนตามสถานภาพและกาลเทศะ 2. ประพฤติตนเหมาะสมตามมารยาทของวัฒนธรรมไทย 3. ไม่ประพฤติก้าวร้าวรุนแรง วางอำนาจข่มขู่ผู้อื่น ทั้งโดยวาจาและท่าทาง 4. ควบคุมกริยามารยาทในสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ 5. แสดงสัมมาคารวะต่อครู อาจารย์อย่างสม่ำเสมอ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง 6. แสดงความมีมนุษยสัมพันธ์
10. ละเว้นอบายมุข หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตน เพื่อหลีกเลี่ยงหนทางแห่งความเสื่อม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่เสพสิ่งเสพติดและของมีนเมา 2. ไม่เล่นการพนัน 3. หลีกเลี่ยงการเข้าไปอยู่ในแหล่งมั่วสุม

2.3.1 แนวทางการดำเนินการ

เพื่อให้สถานศึกษาและครูผู้สอนมีความเข้าใจตรงกันในการพัฒนาคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาตามระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยกระบวนการเรียนการสอน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนอย่างยั่งยืน สถานศึกษาและครูผู้สอนควรศึกษารายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พร้อมทั้งพฤติกรรมบ่งชี้ ซึ่งสามารถสังเกตและประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนได้ขณะทำการสอน ขณะผู้เรียนปฏิบัติงานมอบหมาย และจากผลงานของผู้เรียน รวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา โดยควรดำเนินการดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2557, น. 3-4)

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษารายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาตามระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละรายการ รวมทั้งนิยาม พฤติกรรมบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน เพื่อพิจารณาว่ารายการตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้รายการใดครอบคลุมและสอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติของรายวิชาและหรือกิจกรรมที่รับผิดชอบ

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาแนวปฏิบัติและวิธีการพัฒนาผู้เรียนว่าจะดำเนินการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ได้แก่

1. บูรณาการในกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาต่าง ๆ ตามโครงสร้างหลักสูตร
2. บูรณาการในกิจกรรมเสริมหลักสูตร
3. จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
4. ปลุกฝังโดยสอดแทรกในกิจวัตรประจำวันของสถานศึกษา

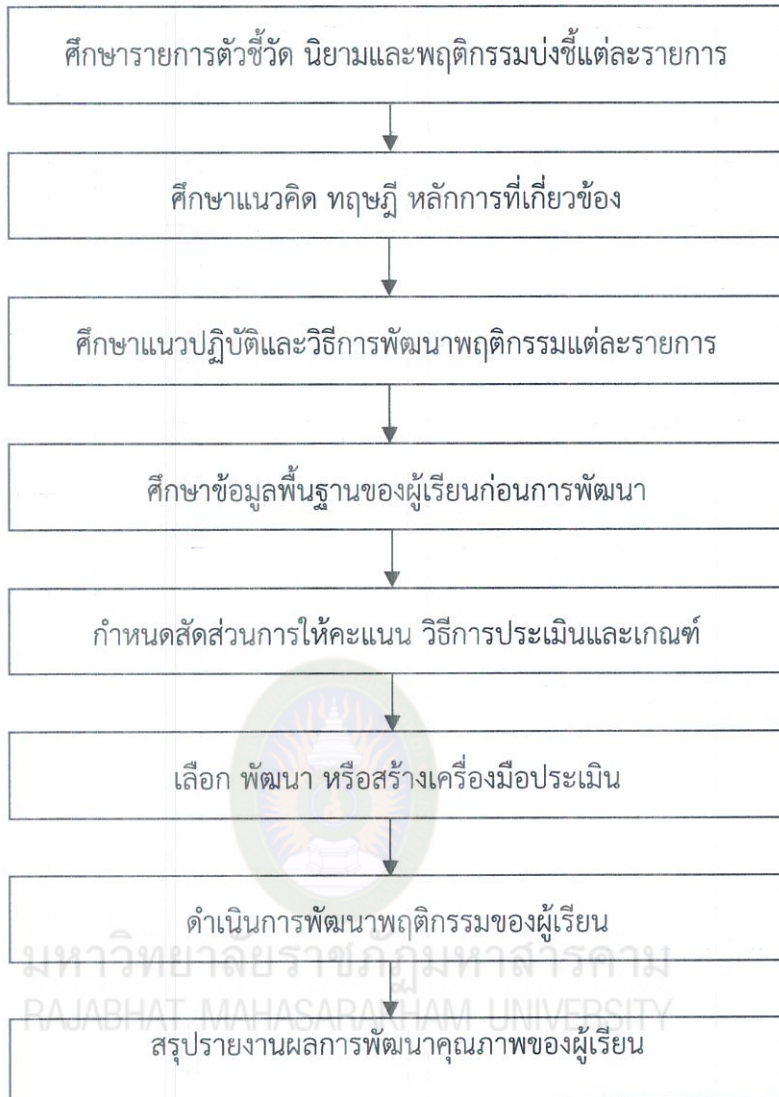
ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนก่อนการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 5 กำหนดสัดส่วนการให้คะแนน วิธีการประเมินและเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ของรายวิชา และกิจกรรมอื่น ๆ ที่จะดำเนินการตามขั้นตอนที่ 3

ขั้นตอนที่ 6 เลือก พัฒนา หรือสร้างเครื่องมือที่เหมาะสม สอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่จะดำเนินการตามขั้นตอนที่ 3

ขั้นตอนที่ 7 ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางที่กำหนดไว้และประเมินเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ให้ปรับปรุง พัฒนา แล้วประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 8 สรุปรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อผู้ที่เกี่ยวข้องขั้นตอนต่าง ๆ ที่กล่าวแล้ว แสดงได้ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 ขั้นตอนการพัฒนาและประเมินคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาตามระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา

2.3.2 การกำหนดรายการประเมินและวิธีการประเมิน

คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาตามระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ กำหนดไว้ 10 รายการ 44 พฤติกรรมบ่งชี้ ในการกำหนดจุดประสงค์ การเรียนรู้ด้านจิตพิสัย ซึ่งเป็นพฤติกรรมบ่งชี้สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชา การจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและกิจกรรมอื่น ๆ ของสถานศึกษา ผู้สอนและสถานศึกษา สามารถเลือกรายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รวมทั้งพฤติกรรมบ่งชี้ ให้เหมาะสมสอดคล้องกับกิจกรรมที่จัด โดยผู้เรียนแต่ละคนจะต้องได้รับการพัฒนาคุณลักษณะดังกล่าว

ครบทั้ง 10 รายการตามที่กำหนด เมื่อสำเร็จการศึกษา ทั้งนี้ผู้สอนและหรือสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติม รายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รวมทั้งพฤติกรรมบ่งชี้ในแต่ละรายการ จากที่กำหนดไว้ได้ เพื่อเป็นอัตลักษณ์ของผู้สำเร็จการศึกษาของสถานศึกษา และหรือของประเภทวิชา สาขาวิชา ที่เปิดสอน สำหรับการกำหนดวิธีการประเมินนั้น ผู้สอนและหรือสถานศึกษาควรเลือกใช้วิธีการ ประเมินที่หลากหลาย เหมาะสมกับรายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รวมทั้งพฤติกรรมบ่งชี้ที่ต้องการประเมิน ทั้งนี้ ควรบูรณาการวิธีการประเมินควบคู่ไปกับการปฏิบัติงาน การเข้าร่วมกิจกรรม หรือพิจารณาจากผลงานของผู้เรียน เช่น การประเมินความรับผิดชอบ อาจพิจารณา จากการปฏิบัติงานเสร็จตามกำหนดเวลา งานส่งงานตามเวลาที่กำหนด และหรือสังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติงาน การใช้เครื่องมืออุปกรณ์โดยคำนึงถึงความปลอดภัย เป็นต้น นอกจากนี้ ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนหรือมอบหมายงานแก่ผู้เรียนแต่ละครั้ง ผู้สอนสามารถจะประเมินพฤติกรรมของ ผู้เรียนได้หลายรายการในคราวเดียวกัน เช่น ในการปฏิบัติงานกลุ่มด้านวิชาชีพ ผู้สอนสามารถประเมิน พฤติกรรมบ่งชี้ของผู้เรียนเกี่ยวกับ ความรับผิดชอบ ความขยัน ความสามัคคีและความประหยัด เป็นต้น ทั้งนี้ โดยใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย เช่น ประเมินโดยใช้แบบตรวจสอบรายการ แบบสังเกต เป็นต้น

2.3.3 การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน

การจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา ผู้สอนต้องกำหนดสัดส่วนการให้คะแนนด้าน จิตพิสัย และหรือเจตคติและพฤติกรรมลักษณะนิสัยของผู้เรียนตามรายการตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ ที่สอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติของวิชาและกิจกรรม การเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนด โดยให้ทุกรายวิชากำหนดสัดส่วนคะแนนรวมในด้านจิตพิสัยเป็นร้อยละ 20

สำหรับการให้คะแนนแต่ละรายการประเมิน ผู้สอนต้องกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubric) ให้ชัดเจนเพื่อความยุติธรรมและความสะดวกรวดเร็วในการประเมิน (สำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2557, น. 6)

ตารางที่ 2.2 การกำหนดรายการประเมินและเกณฑ์การให้คะแนน

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน
<p>1. ความซื่อสัตย์สุจริต</p> <p>พฤติกรรมบ่งชี้ : ไม่นำผลงานของผู้อื่นมา แอบอ้างเป็นของตนเองทั้งด้านวิชาการและ วิชาชีพ</p>	<p>0 = นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง</p> <p>1 = ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง</p> <p>2 = ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง และปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง ไม่หาผลประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง</p> <p>3 = ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง และปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง ไม่หาผลประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง และเป็น แบบอย่างที่ดีด้านความซื่อสัตย์</p>
<p>2. ความมีวินัย</p> <p>พฤติกรรมบ่งชี้ : การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษาและสังคม</p>	<p>0 = ไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของ สถานศึกษาและสังคม</p> <p>1 = ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของ สถานศึกษาและสังคม แต่ต้องมีการเตือน เป็นบางครั้ง/บางเรื่อง</p> <p>2 = ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของ สถานศึกษาและสังคมได้ด้วยตนเอง</p> <p>3 = ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของ สถานศึกษาและสังคมเป็นปกติวิสัย และเป็นแบบอย่างที่ดี</p>

2.4 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ระดับขั้นการพัฒนาวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถพัฒนา โดยอาศัยแนวคิดทางด้านจิตพิสัยของแคธวอลและคณะ และทฤษฎีพัฒนาการจริยธรรมของโคลเบอร์ก มีรายละเอียดดังนี้

2.4.1 แนวคิดทางด้านจิตพิสัยของแคธวอลและคณะ

ระดับขั้นพัฒนาของพฤติกรรมด้านความรู้สึกหรือด้านคุณลักษณะ มี 5 ขั้นด้วยกัน คือ (Allen, K. N and Friedman, B. D. 2010 citing Bloom, 1956, Bloom, 1964, Krathwohl, Bloom and Masia, 1964)

2.4.1.1 ขั้นรับรู้ (Receiving) จัดเป็นพัฒนาการขั้นแรก ในด้านนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียน ตื่นตัวรับรู้ต่อสิ่งเร้าที่ปรากฏ หรือมากระทบต่อประสาทสัมผัสของเขา เขาจะเริ่มมีความตั้งใจรับรู้สิ่งเร้า ที่แน่นอนเฉพาะอย่าง สามารถเก็บเรื่องราวต่าง ๆ ได้ถูกต้องและเพียงพอ ซึ่งแบ่งออกเป็นขั้นย่อย ๆ ดังนี้

1) ขั้นรู้ตัว (Awareness) เป็นขั้นที่ใกล้เคียงกับพฤติกรรมด้านพุทธิสัย การเขียนจุดประสงค์ในขั้นตอนนี้ทำได้ค่อนข้างยาก ตัวอย่างพฤติกรรม ได้แก่ การตั้งข้อสังเกต รับรู้ ความแตกต่างของสิ่งเร้าที่มากกระทบ เช่น รับรู้ความแตกต่างของภาพ เสียง รูปร่าง เหตุการณ์ต่าง ๆ

2) ขั้นตั้งใจรับ (Willingness to Receive) ได้แก่ การมีความตั้งใจฝึกฝน ต่อสิ่งเร้าเฉพาะอย่าง เริ่มสะสมความรู้หรือประสบการณ์ในสิ่งเร้าเฉพาะอย่างนั้นแล้วนำมารวมกัน หรือยอมรับเพื่อปฏิบัติ

3) ขั้นเลือกสรรสิ่งที่รับมา (Controlled or Selected Attention) ได้แก่ การเลือกรับเฉพาะอย่าง สนใจอ่านเฉพาะเรื่องหรือเลือกตอบคำถามเฉพาะบางคำถาม

2.4.1.2 ขั้นตอบสนอง (Responding) เป็นพัฒนาการขั้นสูงขึ้นมาอีกขั้นหนึ่งในขั้นนี้ ผู้เรียน จะไม่เพียงรับรู้สิ่งเร้าเฉย ๆ แต่จะเริ่มมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้า นั้น เป็นความปรารถนาที่ ผู้เรียนจะนำตนเองเข้าไปผูกพันกับเรื่องราวกิจกรรมต่าง ๆ ในขั้นนี้แบ่งออกเป็น 3 ขั้นย่อย ๆ คือ

1) ขั้นยินยอมในการตอบสนอง (Acquiescence in Responding) ขั้นนี้ เป็นขั้นยอมทำตามแต่ก็มีได้ทำด้วยความปรารถนามากนัก เขาตอบสนองแต่ไม่ยอมรับอย่างเต็มที่ว่ามี ความจำเป็นที่จะต้องทำเช่นนั้น นั่นคือเป็นการยินยอมปฏิบัติตามหลักการหรือกฎเกณฑ์ที่ได้รับรู้มา เป็นการยอมรับในสิ่งที่เขาได้รับรู้มา

2) **ขั้นตั้งใจตอบสนอง (Willingness to Response)** เป็นขั้นที่ผู้เรียนยอมรับที่จะแสดงพฤติกรรมออกมาอย่างสมัครใจ อย่างอาสาที่จะแสดงออกมาก็ไม่ใช่เป็นเพราะกลัวการถูกทำโทษในรูปแบบใด ๆ แต่เป็นความตั้งใจกระทำของเขาเอง ความรู้สึกต้านทานหรือแสดงออกอย่างไม่สู้ตั้งใจจะถูกแทนที่ด้วยการเลือกที่จะแสดงออก เลือกที่จะทำด้วยตัวของเขาเอง

3) **ขั้นพึงพอใจตอบสนอง (Satisfaction in Response)** ขั้นนี้องค์ประกอบเพิ่มขึ้นจากขั้นตั้งใจตอบสนอง กล่าวคือ เป็นการตอบสนองอย่างเต็มใจ พึงพอใจเกิดความเพลิดเพลิน มีความสุขสนุกสนานในการตอบสนองด้วย

2.4.1.3 **ขั้นเห็นคุณค่า (Valuing)** ขั้นตอนนี้เป็นการรับรู้ที่ผู้เรียนมีการประเมินเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้รับและตอบสนองในสภาพการณ์ต่าง ๆ นั้น คือ ผู้เรียนเริ่มเห็นคุณประโยชน์ของสิ่งที่เขาได้รับ และสิ่งที่เขาตอบสนองแล้ว ไม่ใช่เพียงแต่รับรู้ หรือตอบสนองไปตามกฎเกณฑ์ หรือข้อปฏิบัติที่รับมาเฉย ๆ จะเริ่มยอมรับว่าสิ่งที่เขาได้รับมาสิ่งใดมีค่า มีความหมายต่อเขาและสิ่งใดไม่มีค่า ไม่มีความหมายต่อเขา ในขั้นตอนนี้แบ่งออกเป็น 3 ขั้นย่อย ๆ คือ

1) **ขั้นยอมรับคุณค่า (Acceptance of a Value)** คือ การสนองตอบให้คุณค่าอย่างสม่ำเสมอต่อสิ่งของวัตถุหรือปรากฏการณ์นั้น ๆ ซ้ำ ๆ ในทิศทางเดียวกัน เพิ่มจำนวนความถี่ความเฉพาะเจาะจงสูงขึ้น แม้ว่าจะไม่ถาวรก็ตาม

2) **ขั้นชื่นชมในคุณค่า (Preference for a Value)** ในระดับนี้ หมายถึง การแสดงความรู้สึกภายในที่ลึกซึ้งในเรื่องคุณค่านั้น ๆ คือ ไม่เพียงแต่ยอมรับแต่ยังเลยไปถึงการตั้งใจแสดงออกที่จะชักจูง ช่วยเหลือ สนับสนุน ร่วมผูกพันกันอีกด้วย

3) **ขั้นยอมรับคุณค่าอย่างเชื่อมั่น (Commitment)** การยอมรับในระดับนี้ มีความแน่นอนจึงเกิดจากศรัทธา ยึดมั่นในเรื่องราวและความเรียงนั้นว่า ควรจะทำตามและพยายามหาโอกาสแสดงออก หว่านล้อมโต้แย้งพยายามให้คนอื่นเปลี่ยนใจเห็นด้วยและทำตามอย่างจริงจัง

2.4.1.4 **ขั้นการจัดระบบ (Organizing)** เมื่อผู้เรียนพัฒนาคุณลักษณะมาถึงขั้นนี้หมายความว่า เขาจะพยายามปรับตัวเองให้เข้ากับคุณลักษณะ หรือพฤติกรรมที่เขายอมรับ และเห็นคุณค่านั้น เขาจะพยายามพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยม ที่เขาเห็นคุณค่าหลายอย่างพร้อม ๆ กัน แล้วจัดคุณค่าต่าง ๆ เหล่านั้นเข้าเป็นระบบ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างคุณค่าเข้าด้วยกัน หากจุดเด่นจุดร่วมของคุณค่าที่รับมา ในขั้นนี้แบ่งย่อยเป็น 2 ขั้น ดังนี้

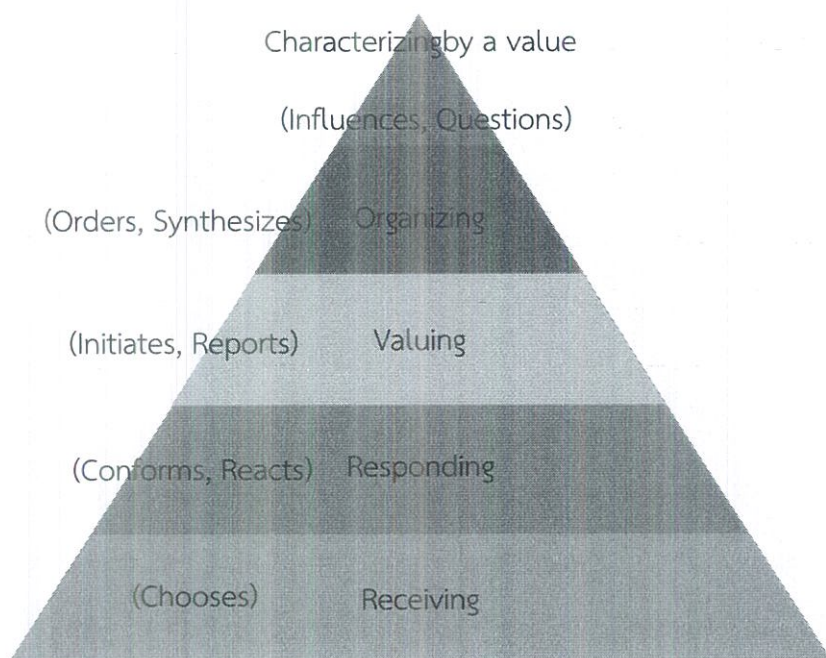
1) สร้างความคิดรวบยอดของคุณค่า คือ มีการสรุปรวบยอดระหว่างคุณค่าของเรื่องราวต่าง ๆ ที่เชื่อถือเข้าด้วยกันในลักษณะนามธรรม หรือสร้างมโนทัศน์เพิ่มเติมเปรียบเทียบผสมผสาน ระหว่างสิ่งที่เชื่อถือเชื่อถือเก่าและสิ่งใหม่ ๆ ที่กำลังจะเชื่อถือต่อไป

2) จัดเรียงระบบคุณค่า เป็นการจัดเรียงลำดับให้สัมพันธ์ผสมผสานสมดุลและกลมกลืนกัน นั่นคือ เขาจะพยายามชั่งน้ำหนักค่านิยมต่าง ๆ ที่เขายอมรับ จัดลำดับสร้างแผนสร้างกฎเกณฑ์ ให้สอดคล้องกับสิ่งที่เขายอมรับ แล้วนำไปใช้กับตัวเองหรือพยายามชักชวนให้ผู้อื่นยอมรับระบบนั้น

2.4.1.5 ชั้นสร้างลักษณะนิสัย (Characterization by a Valuing) เป็นพัฒนาการขั้นที่สูงต่อจากขั้นจัดระบบ เกิดจากการที่ผู้เรียนได้จัดระบบสำหรับตัวเองเข้ารูปร่างเรียบร้อยแล้ว เขาก็จะยึดถือระบบที่จัดนั้นเป็นของตนเอง แล้วปฏิบัติหรือยึดถือต่อไปจนเกิดเป็นการแสดงออกอย่างเคยชินหมายความว่า เมื่อใดก็ตามที่เขาอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องตอบสนองต่อสิ่งเร้า เขาก็จะแสดงออกตอบสนองในรูปแบบที่คงเส้นคงวา จนจัดได้ว่าเป็นลักษณะประจำตัวของเขาในที่สุด ในขั้นนี้แบ่งเป็น 2 ชั้นย่อย คือ

1) ชั้นสร้างข้อสรุป ได้แก่ การพยายามปรับปรุงระบบที่เขาพยายามจัดจนอยู่ในขั้นสมบูรณ์ในตัวเอง คือ การพยายามปรับพฤติกรรมของตนเองให้สมบูรณ์พร้อมตามแนวหรือระบบที่ตนเองต้องการ

2) ชั้นสร้างกิจนิสัย ได้แก่การแสดงออกอย่างสม่ำเสมอจนได้รับการยอมรับจากวงการ หรือหมู่คณะว่าเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของเขา ซึ่งเป็นเครื่องแสดงว่าได้เกิดคุณลักษณะเฉพาะนั้น ๆ ในตัวของเขาเองแล้วพัฒนาการด้านคุณลักษณะที่กล่าวมาข้างต้นนั้นจะใช้เวลาพัฒนาเป็นระยะเวลาเวลานานกว่าด้านความรู้ ความคิด และมีข้อจำกัดในเรื่องของวัย วุฒิภาวะทางอารมณ์ และสภาวะแวดล้อม พฤติกรรมด้านนี้ไม่อาจเร่งรัดให้พัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว แบบการกวาดวิชาหรือการเรียนลัดได้ ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 ระดับชั้นของพฤติกรรมด้านความรู้สึกร

2.4.2 ทฤษฎีพัฒนาการจริยธรรมของโคลเบอร์ก

โคลเบอร์กยึดถือทฤษฎีพัฒนาการทางปัญญาของ Piaget (1967) ที่แบ่งพัฒนาการทางปัญญาออกเป็นขั้น ๆ ละ 4 ระยะ เป็นหลักในการวัดทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมและถือว่าพัฒนาการจริยธรรมเป็นผลของพัฒนาการทางปัญญา สรุปได้ดังนี้

ระยะที่ 1 เด็กวัย 0-2 ขวบ ปัญญาความคิดอยู่ในขั้นต่ำเกินกว่าที่จะเข้าใจความถูกต้องของการกระทำ เมื่ออย่างเข้าสู่ระยะที่ 2 อายุ 2-7 ปี เริ่มที่จะเข้าใจเกี่ยวกับความถูกต้องของการกระทำ เมื่ออย่างเข้าสู่ระยะที่ 3 อายุ 7-12 ปี เด็กสามารถคิดตามหลักเหตุผลได้ แต่จำกัดอยู่ในขอบเขตของสิ่งที่ เป็นรูปธรรม เช่น จัดประเภทให้เป็นระบบได้ และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะต่าง ๆ ของสิ่งที่ เป็นรูปธรรมได้ เมื่อความคิดของเด็กในระยะที่ 2 และ 3 ยังจำกัดอยู่ในขอบเขตของการนึกคิดเอาเอง และการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ เป็นรูปธรรม ความคิดเกี่ยวกับความถูกต้องจึงจำกัดอยู่ในขอบเขตของสิ่งที่ เป็น รูปธรรมเท่านั้น ไม่สามารถเข้าใจกฎเกณฑ์ของสังคมอย่างเป็นระบบ โคลเบอร์กจัดอยู่ในระดับที่ 1 คือ ระดับก่อนกฎเกณฑ์ของสังคม (Preconventional Level) ผู้ที่สามารถคิดในเชิงเหตุผลนามธรรมได้ เป็นผู้ที่ มีอายุประมาณ 12 ปีขึ้นไป สามารถเข้าใจบทบาทของบุคคล และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ต่าง ๆ ในสังคมอย่างเป็นระบบ จะตัดสินความถูกต้องของการกระทำของบุคคลต่าง ๆ ตามกฎเกณฑ์

ของสังคมได้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความถูกต้องในการทำงานนี้จัดอยู่ในระดับที่ 2 คือ ระดับกฎเกณฑ์สังคม (Conventional Level) สำหรับผู้ที่สามารถคิดเชิงตรรกะได้เป็นอย่างดี อาจจะพัฒนาการรับรู้ของตนเองในระดับที่สูงขึ้นไปอีก อยู่ในระดับที่ 3 คือ ระดับสูงกว่ากฎเกณฑ์สังคม (Postconventional Level) ซึ่งสามารถตัดสินความถูกต้องเหมาะสมตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของสังคม แล้วไตร่ตรองด้วยตนเองว่าถูกต้อง ผู้ที่สามารถตัดสินความถูกต้องของการกระทำในระดับสูงนี้ต้องอาศัยปัญญาความคิดระดับสูงและเป็นผู้ที่ช่างคิด ช่างสังเกต ผู้ที่จะวิพากษ์กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ได้ ต้องใช้เวลาอีกหลายปี จากเริ่มวัยรุ่นจนกระทั่งอายุอย่างน้อย 20 ปี จึงจะทำได้ตามทฤษฎีพัฒนาการจริยธรรมของโคลเบอร์ก พัฒนาการแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับที่ 1 ก่อนกฎเกณฑ์สังคม ระดับที่ 2 กฎเกณฑ์สังคม และระดับที่ 3 สูงกว่ากฎเกณฑ์สังคม ในแต่ละระดับโคลเบอร์ก ยังแบ่งพัฒนาการออกเป็น 2 ชั้น รวมเป็น 6 ชั้น เรียงตามลำดับดังนี้ (Crain, 1985, pp. 118-136)

ระดับที่ 1 ก่อนกฎเกณฑ์สังคม (Preconventional Level)

ขั้นที่ 1 คล้ายขั้นแรกของเพียเจต์ การคำนึงถึงเรื่องการลงโทษและการเชื่อฟัง ยังไม่มีการคำนึงถึงเรื่องของสมาชิกในสังคม มีแนวทางของพฤติกรรม คิดว่าพฤติกรรมที่ถูกต้อง คือ ต้องเชื่อฟัง ไม่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ที่มีการลงโทษ ไม่ทำความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สิน โดยมีเหตุผลเพื่อหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษ

ขั้นที่ 2 เอกบุคลิกนิยม การตอบสนองความต้องการ และการชำระแลกเปลี่ยน มีแนวทางของพฤติกรรม คิดว่าพฤติกรรมที่ถูกต้อง คือ ทำตามกฎเกณฑ์เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ในปัจจุบัน ทุกคนทำในสิ่งที่จะตอบสนองความต้องการของตน ความยุติธรรมในการชำระแลกเปลี่ยน โดยมีเหตุผล คือ การตอบสนองความต้องการของตนจำเป็นต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้อื่นด้วย

ระดับที่ 2 กฎเกณฑ์สังคม (Conventional Level)

ขั้นที่ 3 ความคาดหวังทางสังคม ความสัมพันธ์ และการคล้อยตาม มีแนวทางของพฤติกรรม คิดว่าพฤติกรรมที่ถูกต้องคือ กระทำในสิ่งที่สังคมคาดหวัง มีความปรารถนาดีและอาหารต่อผู้อื่น ความไว้วางใจ ความรักดี ความเคารพ และความกตัญญู โดยมีเหตุผลคือ ต้องการเป็นคนดีในทรรศนะของตนและของบุคคลต่าง ๆ ในสังคม และต้องการรักษากฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทางสังคมเพื่อรักษาพฤติกรรมดีงามต่าง ๆ ให้คงอยู่

ขั้นที่ 4 ระบบสังคมและมโนธรรม มีแนวทางของพฤติกรรม คิดว่าพฤติกรรมที่ถูกต้องคือ การปฏิบัติตามหน้าที่ของตน คิดว่ากฎหมายต้องเป็นกฎหมาย ยกเว้นในกรณีที่ขัดกับหน้าที่ทางสังคมอื่น ๆ และเป็นการทำเพื่อตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม กลุ่ม หรือสถาบันโดยมีเหตุผลคือ เพื่อให้สถาบันต่าง ๆ ของสังคมดำรงอยู่ต่อไป และรักษาระบบสังคมให้คงอยู่ ไม่พังทลาย

ระดับที่ 3 สูงกว่าเกณฑ์สังคม ตามหลักการ (Post Conventional or Principled Level)

ขั้นที่ 5 สัญญาสังคมหรืออรรถประโยชน์และสิทธิส่วนบุคคล มีแนวทางของพฤติกรรม คิดว่าพฤติกรรมที่ถูกต้องคือ การเข้าใจว่าบุคคลในสังคมต่างมีค่านิยมและความเห็นต่าง การเข้าใจกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในสังคมว่าเกิดจากการตกลงกันของบุคคลในสังคม การปฏิบัติตามสัญญาสังคมโดยมีเหตุผลคือ เพื่อประโยชน์สุขและเพื่อพิทักษ์สิทธิของทุกคนในสังคม และความรู้สึกรู้สึกผูกพันต่อสัญญาสังคมกับบุคคลต่าง ๆ

ขั้นที่ 6 หลักการจริยธรรมสากล (Universal Ethical Principles) มีแนวทางของพฤติกรรม คิดว่าพฤติกรรมที่ถูกต้องคือ ทำตามหลักการทางจริยธรรมสากลที่ตนเลือกเอง กฎหมายและสัญญาสังคมที่ถูกต้องควรเป็นไปตามหลักการเหล่านี้ เมื่อกฎหมายขัดกับหลักการเหล่านี้จะต้องทำตามหลักการ หลักการที่ถูกต้องคือ หลักการสากลเกี่ยวกับความยุติธรรม ได้แก่ ความเสมอภาคในสิทธิของมนุษย์และการเคารพในศักดิ์ศรีของมนุษย์ โดยมีเหตุผลคือ หลักการจริยธรรมสากลเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามหลักเหตุผล

การเกิดจริยธรรมตามทฤษฎีของโคลเบอร์กนั้นจริยธรรมหรือความเข้าใจเกี่ยวกับความถูกต้องมิได้เกิดจากการเรียนรู้ มิได้เกิดจากสังคมแวดล้อม แต่เกิดจากการคิดไตร่ตรองตามเหตุผลของแต่ละบุคคล พัฒนาการของจริยธรรมเป็นผลของการสังเกตและการคิดไตร่ตรองของบุคคลผู้ที่ไม่ชอบสังเกตหรือไม่ชอบที่จะคิดไตร่ตรองพัฒนาการทางจริยธรรมก็ไม่เกิด แม้ว่าพัฒนาการทางปัญญาได้เข้าสู่ขั้นสูงแล้วก็ตาม ซึ่งโคลเบอร์กเชื่อเหมือนเพียเจต์ว่า พัฒนาการเป็นขั้น ๆ จากขั้นหนึ่งไปสู่อีกขั้นหนึ่งตามลำดับอย่างแน่นอนตายตัว (Invariant) ดังนั้นจริยธรรมจึงพัฒนาเป็นขั้น ๆ ขั้นต่ำกว่าไปสู่ขั้นสูงกว่าที่ละขั้นไม่มีการข้ามขั้น ไม่มีการสลับขั้น และไม่ว่าบุคคลจะเติบโตในสังคมใด หรือนับถือศาสนาใด ย่อมมีลำดับขั้นการพัฒนาของจริยธรรมที่เหมือน ๆ กันเรียกชื่อว่า ทฤษฎีพัฒนาการทางโครงสร้าง (Structural Development Theory) และทฤษฎีพัฒนาการทางปัญญา (Cognitive Development Theory)

การวัดและประเมินผลระดับจริยธรรมของบุคคล โคลเบอร์กใช้คำอธิบายสาเหตุของการตัดสินใจ พฤติกรรมหนึ่ง ๆ ว่าสมควร หรือไม่ เป็นข้อมูลสำคัญ เช่น ถามว่าการที่นักเรียนคนหนึ่งขโมยยาจากร้านขายยาเพื่อนำมารักษาบิดาของตนซึ่งกำลังป่วยหนักเป็นการกระทำที่สมควรหรือไม่และทำไมคำตอบที่ได้มาถือเป็นการตัดสินใจทางจริยธรรม (Moral Judgment) และถือเป็นการให้เหตุผลทางจริยธรรม (Moral Reasoning) ของผู้ตอบ โดยการเสนอเหตุการณ์ที่มีความลำบากใจในการตัดสินใจ ความถูกผิด (Moral Dilemma) ทำนองนี้หลาย ๆ เหตุการณ์ (แบบทดสอบของโคลเบอร์ก มี 9 เหตุการณ์) ให้ผู้รับการทดสอบตัดสินใจและอธิบายเหตุผลของการตัดสินใจ ต่อจากนั้นผู้ทดสอบก็นำคำตอบมาจัดประเภทว่าเป็นคำตอบที่แสดงจริยธรรมในขั้นใดตามเกณฑ์ ในการวัดและประเมินผลประเภทนี้ไม่คำนึงถึงการตัดสินใจทางจริยธรรมของผู้รับการทดสอบ แต่คำนึงถึงเหตุผลของการตัดสินใจเพียงอย่างเดียว ดังตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 ตัวอย่างการจัดประเภทเหตุผลของการตัดสินใจทางจริยธรรม

การตัดสินใจทางจริยธรรมและเหตุผล	ชั้นจริยธรรม
1. นักเรียนผู้นั้นไม่ควรขโมย เพราะจะถูกจับและต้องติดคุก	1
2. นักเรียนผู้นั้นไม่ควรขโมย หากเขาต้องการให้แม่ตายเพื่อตนจะได้รับทรัพย์สินสมบัติ	2
3. นักเรียนผู้นั้นควรขโมย เพื่อรักษาแม่ซึ่งเป็นที่รักของเขา	3
4. นักเรียนผู้นั้นไม่ควรขโมย เพราะกฎหมายห้ามไว้ หากไม่มีการห้ามขโมยสังคมเราคงขาดความสงบสุข	4
5. นักเรียนผู้นั้นไม่ควรขโมย เพราะเป็นการละเมิดสิทธิในทรัพย์สินของผู้อื่น	5
6. การขโมยเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย แต่ในกรณีนี้เป็นการขโมยเพื่อรักษาชีวิตมนุษย์จึงถูกต้องตามหลักจริยธรรม เพราะชีวิตของแม่ย่อมมีความสำคัญมากกว่าทรัพย์สิน	6

จากผลการศึกษาทฤษฎีพัฒนาการจริยธรรมของโคลเบอร์ก ผู้วิจัยจึงมีแนวทางในการพัฒนาแบบวัดเป็นคำถามที่มีลักษณะเป็นแบบสถานการณ์ที่มีตัวเลือก 4 ตัวเลือก มีคะแนนตั้งแต่ 1-4 คะแนน

1 คะแนน สำหรับการตอบตัวเลือกที่มีระดับเหตุผลดีหรือไม่ดี เป็นผลจากการหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษหรือการให้รางวัล

2 คะแนน สำหรับการตอบตัวเลือกที่มีระดับเหตุผลดีหรือไม่ดี เพราะการตอบสนองความต้องการของตน

3 คะแนน สำหรับการตอบตัวเลือกที่มีระดับเหตุผลดีหรือไม่ดี ต้องการเป็นคนดีในทรรศนะของตนและของบุคคลต่าง ๆ ในสังคม

4 คะแนน สำหรับการตอบตัวเลือกที่มีระดับเหตุผลดีหรือไม่ดี ขึ้นอยู่กับการรักษากฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทางสังคมเพื่อรักษาพฤติกรรมดีงามต่าง ๆ ให้คงอยู่ เป็นการปฏิบัติตามหน้าที่ของตนในสังคม

โดยเครื่องมือจะมีเนื้อหาครอบคลุมคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนระดับคุณวุฒิวชิศึกษา จำนวน 10 รายการ ได้แก่ รับผิดชอบ ชยัน ประหยัด ซื่อสัตย์สุจริต จิตอาสา สามัคคี มีวินัย สะอาด สุภาพ และละอ่อนบายนุช

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2.5 การสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ ค่านิยมที่พึงงามในการดำเนินชีวิตประจำวัน จึงลักษณะอันพึงประสงค์ก็คือการวัดจริยธรรมนั่นเอง ดังนั้นการสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จึงใช้หลักการเกี่ยวกับการวัดจริยธรรม การวัดพฤติกรรมที่แสดงออกทางจริยธรรม เพราะจริยธรรม มองในแง่การพิจารณาตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเมื่อพบสภาพความขัดแย้งขึ้นมา การตัดสินใจจึงต้องใช้ค่านิยมหรือคุณธรรมระดับใดระดับหนึ่งในจิตสำนึกที่สั่งสมอยู่ในใจคนนั้น ในการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์จึงทำได้หลายแบบ เช่น แบบสังเกตแบบสัมภาษณ์ แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตรวัดประมาณค่า แบบวัดสถานการณ์แบบบันทึกกิจกรรม และแบบรายงานพฤติกรรมตนเอง โดยแบบวัดที่สร้างและพัฒนาส่วนใหญ่เป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์ และแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของ Likert (1970, อ้างถึงใน ธาณินทร์ ศิลป์จาร, 2555, น. 75)

การสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, น. 157) กล่าวว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นนามธรรมด้านจิตพิสัย หรือด้านความรู้สึก เครื่องมือที่จะนำมาใช้วัดจึงเป็นเครื่องมือ วัดด้านจิตพิสัยหรือความรู้สึก เครื่องมือวัดที่นิยมใช้กันอยู่ 3 ด้าน คือ (1) มาตรฐานประเมินค่า (Rating Scale) (2) แบบทดสอบใช้สถานการณ์ (Situational Scale) (3) แบบบันทึกการสังเกต

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543, น. 255) ได้กล่าวถึง การสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์นี้ ได้อาศัยแนวทางการสร้างแบบวัดด้านจิตพิสัยของ ตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องการวัด
2. กำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ เป็นการนำคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องการวัดมาวิเคราะห์ว่าจะมีพฤติกรรมใดที่จะบ่งชี้คุณลักษณะรับผิดชอบ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์สุจริต จิตอาสา สามัคคี มีวินัย สะอาด สุภาพ และละอ่อนอบายมุข
3. นำคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่ต้องการวัด มาเขียนในลักษณะของนิยามปฏิบัติการ หรือเขียนในลักษณะของพฤติกรรมที่แสดงออกซึ่งสามารถวัดได้ เพื่อให้คุณลักษณะที่จะวัดอยู่ในรูปของพฤติกรรมที่สังเกตและวัดได้
4. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนเพื่อนำมาประกอบการสร้างแบบวัด
5. เลือกและกำหนดรูปแบบของแบบวัด ในการสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรมค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์นั้น สามารถสร้างได้หลายรูปแบบ เช่น แบบการสังเกต แบบการสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และแบบวัดเชิงสถานการณ์ เป็นต้น ผู้วิจัยเลือกรูปแบบวัดเชิงสถานการณ์
6. สร้างข้อคำถามตามรูปแบบของแบบวัดให้เหมาะสมกับเรื่องที่วัดเป็นคำถามที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของรับผิดชอบ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์สุจริต จิตอาสา สามัคคี มีวินัย สะอาด สุภาพ และละอ่อนอบายมุขที่ใช้สถานการณ์จำลองเป็นเงื่อนไขให้ผู้ตอบแสดงความรู้สึกอารมณ์ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม

7. ตรวจสอบคุณภาพของแบบวัด โดยพิจารณาในเบื้องต้นด้วยตนเองว่า ข้อคำถาม สถานการณ์ ตัวเลือกมีความเหมาะสมในด้านความตรงเนื้อหา ความเป็นปรนัย ความชัดเจนของภาษา หรือไม่ แล้วทำการปรับปรุง

8. นำแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความชัดเจนและความถูกต้องของภาษาที่ใช้ นำข้อมูลที่จากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงตามความเหมาะสม

9. นำแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สร้างไปทดลอง ใช้กับผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อดูความเป็นปรนัย ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ข้อคำถามนั้น เข้าใจตรงกันหรือไม่ มีความเข้าใจในข้อคำถามเพียงใด คำถามชัดเจนเข้าใจง่ายหรือไม่ มีคำตอบที่ควร จะเป็นหรือไม่ และผู้ตอบมีความเข้าใจคำชี้แจงมากน้อยเพียงใด

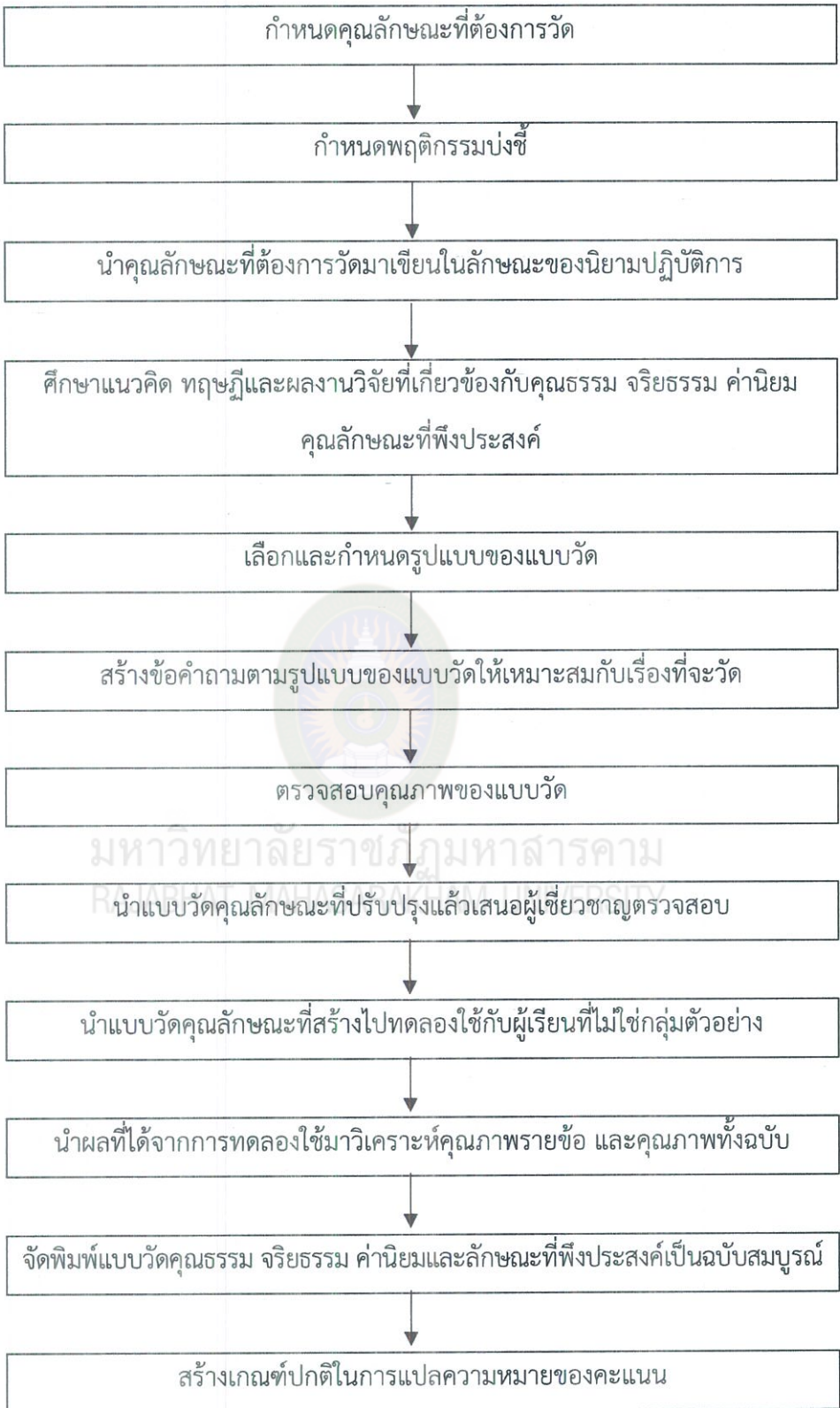
10. นำแบบวัดที่ปรับปรุงและคัดเลือกข้อคำถามแล้ว นำไปใช้เก็บข้อมูลจริงกับกลุ่ม ตัวอย่าง

11. นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์คุณภาพของชุดแบบวัดรายข้อ และคุณภาพทั้งฉบับ

12. จัดทำคู่มือการใช้แบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้เรียน และชุดแบบวัดเป็นฉบับสมบูรณ์

13. สร้างเกณฑ์ปกติ เพื่อการแปลความหมายของคะแนน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปขั้นตอนการสร้างแบบวัดวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 ขั้นตอนการสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและลักษณะที่พึงประสงค์

2.6 การหาคุณภาพแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและลักษณะที่พึงประสงค์

คุณภาพของการวัดเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะเมื่อมีการสร้างแบบวัดแล้วต้องมีการหาคุณภาพแบบวัดที่สร้างขึ้น เพื่อให้ทราบว่ามีความคุณภาพดีเพียงใด สามารถวัดได้ตรงกับจุดประสงค์ตัวชี้วัดหรือพฤติกรรมบ่งชี้หรือไม่ นักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนวคิดที่เกี่ยวกับการหาคุณภาพเครื่องมือวิจัยไว้ดังนี้

สมนึก ภัททิยธนี (2553, น. 193) กล่าวถึง คุณภาพแบบวัด หมายถึง การตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบที่สร้างขึ้นว่ามีความคุณภาพดีเพียงใด ทั้งลักษณะเป็นข้อและทั้งฉบับถ้าข้อสอบใดหรือฉบับใดมีความคุณภาพดีก็ควรนำไปใช้ แต่ถ้าบกพร่องก็ควรปรับปรุง

ไพศาล วรคำ (2559, น. 265) กล่าวว่า คุณภาพแบบวัด หมายถึง คุณลักษณะที่บ่งบอกถึงความสามารถของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย เช่น ความเที่ยงตรง ความยาก-อำนาจจำแนก ความเชื่อมั่น คุณสมบัติที่บ่งชี้ถึงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นเป็นหลัก ส่วนอำนาจจำแนกนั้นใช้เฉพาะในกรณีของแบบทดสอบและแบบสอบถาม (เฉพาะที่เป็นแบบวัดคุณลักษณะส่วนบุคคล เช่น แบบวัดบุคลิกภาพ แบบวัดเชาวน์อารมณ์ เป็นต้น) และความยากจะใช้เฉพาะกรณีแบบทดสอบเท่านั้น

จากแนวคิดข้างต้นสรุปได้ว่า คุณภาพของแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและลักษณะที่พึงประสงค์จะเชื่อถือได้ต้องมีการตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรง อำนาจจำแนกและความเชื่อมั่น ทั้งลักษณะเป็นรายข้อและทั้งฉบับ ดังนี้

2.6.1 ความเที่ยงตรง (Validity)

นักการศึกษาด้านการวัดและประเมินผลให้ความหมายความเที่ยงตรงไว้ดังนี้

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543, น. 318) ให้ความหมาย ความเที่ยงตรงว่าเป็นความสามารถในการวัดได้ตรงกับลักษณะหรือจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

สุรวาท ทองบุ (2550, น. 115-116) กล่าวว่า เครื่องมือรวบรวมข้อมูลแบบมาตราส่วนประมาณค่า ควรมีคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ในด้านความตรงเชิงเนื้อหา พิจารณานำเอาเครื่องมือที่พร้อมทั้งนิยามตัวแปรที่มุ่งวัดให้ผู้เชี่ยวชาญในสิ่งที่จะวัดนั้นพิจารณาตัดสินเป็นรายข้อ โดยอาจใช้วิธีเดียวกันกับวิธีตรวจสอบ

ความตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ ด้านความตรงเชิงโครงสร้างพิจารณาคะแนนที่ได้จากการตอบเครื่องมือที่สร้างขึ้นกับคะแนนที่ได้จากเครื่องมือที่เป็นมาตรฐานวัดในสิ่งเดียวกัน

พิชิต ฤทธิ์จำรูญ (2552, น. 135) ได้กล่าวถึงความเที่ยงตรง เป็นคุณสมบัติของเครื่องมือที่สามารถวัดได้ตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ความเที่ยงตรงตามเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น ความเที่ยงตรงเชิงสภาพและความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์

สมนึก ภัททิยธนี (2553, น. 67) ได้ให้ความหมายของความเที่ยงตรงไว้ว่าเป็นคุณภาพของแบบทดสอบที่สามารถวัดได้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการหรือวัดได้ในสิ่งที่ต้องการ วัดได้อย่างแม่นยำ

สมนึก ภัททิยธนี (2553, น. 217-218) อธิบายว่า การหาค่าความเที่ยงตรงที่นิยมใช้แบ่งเป็น 4 วิธีคือ (1) ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา วิเคราะห์ความเที่ยงตรงแบบนี้ คือ วิเคราะห์เนื้อหาและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรก่อนที่จะสร้างแบบทดสอบ แล้วพิจารณาแบบทดสอบที่สร้างขึ้นว่า ข้อคำถามทั้งหมดได้สัดส่วนพอที่จะเป็นตัวแทนของบรรดาความรู้ทั้งหมด และสามารถบอกผลได้แน่นอนหรือไม่ว่านักเรียนประสบผลสำเร็จเพียงใด (2) ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง มีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการวัดคุณลักษณะ (Traits) ต่าง ๆ ซึ่งไม่สามารถหาเกณฑ์ภายนอกมาใช้ได้ ในกรณีเช่นนี้ต้องมีโครงสร้างของลักษณะนั้น ๆ ที่สร้างขึ้นโดยอาศัยทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งเป็นหลัก แล้วจึงให้นิยามของคุณลักษณะนั้น ๆ นิยามเชิงปฏิบัติการ (Operational Definition) จากนั้นจึงสร้างข้อสอบขึ้นตามนิยามปฏิบัติการ แล้วนำผลการสอบไปคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงตรง และ (3) ความเที่ยงตรงตามสภาพสามารถทำได้โดยนำคะแนนจากแบบทดสอบนั้นไปเปรียบเทียบกับอันดับความสามารถของนักเรียนตามสภาพจริงที่ครูสังเกตเห็นได้ในปัจจุบันเป็นตัวเกณฑ์ เช่นนักเรียนที่ทำคะแนนวิชาคณิตศาสตร์ได้สูงปรากฏว่าชีวิตจริงในขณะนั้น ก็มีทักษะด้านการคำนวณหรือ ชื้อ-ขาย ทองเงินได้คล่องแคล่วว่องไวถูกต้อง (4) ความเที่ยงตรงตามการพยากรณ์สามารถทำได้โดยนำคะแนนจากแบบทดสอบนั้นไปเปรียบเทียบกับการจัดลำดับ หรือคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภายหลังจากการศึกษาเล่าเรียนมาระยะหนึ่งเป็นเกณฑ์ โดยการหาค่าสหสัมพันธ์ เช่นนักเรียนที่ผ่านการสอบคัดเลือก น่าจะเรียนได้สำเร็จ หรือคนที่สอบคัดเลือกได้อันดับที่สูง ๆ เมื่อเข้าเรียนแล้ว ทำการสอบก็ยังคงได้อันดับที่สูง ๆ เช่นเคยความเที่ยงตรงถือว่าเป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่สุดของเครื่องมือวัดทุกประเภท เพราะเป็นคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพด้านความถูกต้องของผลที่ได้จากการวัด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ความเที่ยงตรงเป็นความใกล้เคียงกัน

ระหว่างค่าที่วัดได้กับค่าที่แท้จริง ถ้าค่าที่วัดได้ใกล้เคียงกับค่าที่แท้จริงเพียงใด ก็ถือว่าการวัดมีความเที่ยงตรงมากขึ้นเพียงนั้น ความเที่ยงตรงของเครื่องมือจำแนกได้ 3 ประเภท ดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2559, น. 266-278)

1. ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หมายถึง คุณสมบัติของเครื่องมือที่สามารถวัดได้ตรงตามเนื้อหาที่วัด หรือเป็นดัชนีบ่งบอกว่าเนื้อหาของเครื่องมือหรือเนื้อหาของข้อคำถามวัดได้ตรงตามเนื้อหาของเรื่องที่ต้องการวัด ดังนั้นประเด็นสำคัญของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจึงอยู่ที่การเลือกใช้กลุ่มตัวอย่างเนื้อเรื่องที่เป็นตัวแทน (Representative Sample) ของมวลเนื้อเรื่องที่ต้องการวัด ว่าเป็นตัวแทนของเนื้อหาทั้งหมดและมีความเพียงพอ (Adequate) ต่อการวัดเนื้อเรื่องนั้นหรือไม่ การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจึงอาศัยกระบวนการตรวจสอบโดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เป็นอิสระจากกัน ช่วยพิจารณาตัวอย่างเนื้อเรื่องในเครื่องมือวัดว่ามีขอบเขตที่ครอบคลุมและเป็นตัวแทนมวลเนื้อเรื่องที่ต้องการวัดเพียงใด

2. ความเที่ยงตรงตามเกณฑ์สัมพันธ์ (Criterion Related Validity) เป็นความสอดคล้องสัมพันธ์กันระหว่างคะแนนจากเครื่องมือวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับเกณฑ์ภายนอก (Criterion) ที่สามารถใช้คุณลักษณะที่ต้องการนั้นได้ เกณฑ์ภายนอกนี้อาจเป็นคะแนนจากแบบวัดอื่น ความเที่ยงตรงตามเกณฑ์สัมพันธ์แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

2.1 ความเที่ยงตรงเชิงสภาพ ความเที่ยงตรงร่วมสมัย (Concurrent Validity) หมายถึง ความสอดคล้องสัมพันธ์กันระหว่างคะแนนที่ได้จากแบบวัดที่สร้างขึ้นกับคะแนนที่ได้จากแบบวัดอื่น ๆ ที่กำหนดไว้แล้วในช่วงเวลาเดียวกัน หรือวิธีการอื่น ๆ ที่วัดสภาพปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

2.2 ความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์ (Predictive Validity) หมายถึง ความสามารถของเครื่องมือที่บ่งบอกผลที่วัดในขณะนั้นได้ถูกต้องตามสภาพที่แท้จริงในอนาคตโดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของเครื่องมือวัดกับคะแนนเกณฑ์สำคัญซึ่งปรากฏในอนาคต เช่น แบบทดสอบความถนัดทางการเรียนที่สร้างขึ้นเพื่อทำนายผลการเรียนในอนาคต ก็อาจใช้คะแนนเฉลี่ยสะสมปีสุดท้ายเป็นเกณฑ์สัมพันธ์ ซึ่งการคำนวณหาความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์นี้อาจต้องเสียเวลารอคอย แนวทางหนึ่งที่ไม่ทำให้เสียเวลาก็คือ เลือกแบบทดสอบที่มีผู้สร้างไว้แล้วและมีความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์สูงมาเป็นเครื่องมือเปรียบเทียบ โดยนำเครื่องมือดังกล่าวมาวัดกับกลุ่มตัวอย่าง พร้อมกับแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนระหว่างแบบวัดทั้งสองฉบับ

3. ความเที่ยงตรงเชิงทฤษฎี หรือความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

หมายถึง ความสามารถของเครื่องมือที่สามารถวัดได้ตรงตามขอบเขต หรือครบตามคุณลักษณะย่อย ๆ ของสิ่งที่ต้องการวัดที่ระบุไว้ในทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะนั้น ๆ โดยคุณลักษณะเหล่านี้สังเกตโดยตรงไม่ได้ จะสังเกตได้เฉพาะผลที่เกิดขึ้นเท่านั้น การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างมีหลายวิธีดังนี้

3.1 วิธีตัดสินโดยผู้เชี่ยวชาญ การให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบถึงความเหมาะสม

3.2 วิธีเปรียบเทียบคะแนนระหว่างกลุ่มรู้จัก (Comparing the Scores of Known Groups)

3.3 วิธีเปรียบเทียบคะแนนจากการทดลอง (Comparing the Scores from an Experiment)

3.4 วิธีวิเคราะห์เมตริกซ์ลักษณะหลากหลายวิธีหลาย (Multi-Trait Multi-Method Matrix : MTMM) เป็นการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงทฤษฎีที่อาศัยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการวัดหลาย ๆ ลักษณะ (Multi-trait) โดยใช้วิธีการวัดหลาย ๆ วิธีหรือแบบวัดหลาย ๆ ชุด (Multi-Method) โดยมุ่งตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือหลาย ๆ ชุด ในการวัดลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สนใจศึกษา

3.5 การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ในกรณีที่คุณลักษณะที่ต้องการวัดมีโครงสร้างขององค์ประกอบย่อย ๆ ตามทฤษฎี หลักฐานอย่างหนึ่งที่สามารถนำมาใช้สนับสนุนความเที่ยงตรงเชิงทฤษฎีก็คือ ความเที่ยงตรงตามองค์ประกอบ (Factorial Validity) การวิเคราะห์องค์ประกอบจะทำให้ได้หลักฐานสนับสนุนความเที่ยงตรงเชิงทฤษฎีว่า แบบวัดนั้นสามารถวัดลักษณะได้สอดคล้องกับโครงสร้างทางทฤษฎีของลักษณะที่ต้องการวัด เพียงไร หรือวัดได้ครอบคลุมเพียงใด และได้ตรงตามลักษณะที่ต้องการวัดนั้นเพียงไร หรือวัดองค์ประกอบร่วมได้ตรงตามลักษณะที่ต้องการวัดเพียงไร การวิเคราะห์องค์ประกอบมี 2 แบบ ดังนี้

3.5.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) การนำเอาเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจมาใช้หาความเที่ยงตรงเชิงทฤษฎีนั้น มักใช้ในกรณีที่ผู้วิจัยยังไม่แน่ใจในจำนวนองค์ประกอบของคุณลักษณะที่ต้องการวัด

3.5.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA) เป็นการตรวจสอบองค์ประกอบของคุณลักษณะที่ต้องการวัด โดยอาศัยความสอดคล้องระหว่างรูปแบบเชิงทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กล่าวคือ ต้องมีองค์ประกอบในเชิงทฤษฎีของคุณลักษณะที่ต้องการวัดที่แน่ชัดอยู่ก่อนแล้ว จากนั้นก็สร้างแบบวัดตามองค์ประกอบเชิงทฤษฎี นำไปวัดกับกลุ่มตัวอย่างแล้วจึงนำผลที่ได้มาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน โดยอาศัยเทคนิคการวิเคราะห์ทางสถิติขั้นสูงด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เช่น LISREL (Linear Structural Relationships) MPlus เป็นต้น มีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้

3.5.2.1 กำหนดรายละเอียดรูปแบบขององค์ประกอบของลักษณะที่ต้องการยืนยัน โดยอาศัยทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับลักษณะนั้น ๆ ว่ามีกี่องค์ประกอบ

3.5.2.2 ศึกษาคุณสมบัติที่จำเป็นในการประมาณ ค่าพารามิเตอร์ของโมเดล เพื่อกำหนดข้อมูลจำเพาะของโมเดลและระบุความเป็นไปได้เพียงค่าเดียว

3.5.2.3 ทำการประมาณค่าพารามิเตอร์ของโมเดล หรือทำการวิเคราะห์ตามวิธีการของโปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งจะได้เมทริกซ์ของน้ำหนักขององค์ประกอบเมตริกสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเมตริกซ์ความแปรปรวน ความแปรปรวนร่วม ขององค์ประกอบส่วนที่เหลือ

3.5.2.4 ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลกับข้อมูลเป็นการพิจารณาดัชนีต่างๆ ที่บ่งบอกถึงความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3.5.2.5 แปลความหมายของผลการวิเคราะห์และสรุปผลการวิเคราะห์ ถ้าผลที่ได้มีความสอดคล้องระหว่างโมเดลเชิงสมมติฐานที่สร้างขึ้นตามทฤษฎีกับโมเดลเชิงประจักษ์เป็นหลักฐานในการยืนยันโครงสร้างองค์ประกอบของลักษณะที่ต้องการวัด แต่ถ้าไม่มีความสอดคล้องก็ต้องหาแนวทางอธิบายในภาคปรับเปลี่ยนหรือปรับปรุงแบบวัดทฤษฎีหรือโมเดล เพื่อทำการตรวจสอบต่อไป

ไพศาล วรคำ (2559, น. 266) ได้กล่าวไว้ว่า ความเที่ยงตรง หมายถึง ความถูกต้องแม่นยำของเครื่องมือในการวัดสิ่งที่ต้องการจะวัด หรือความสอดคล้อง เหมาะสมของผลการวัดกับเนื้อเรื่อง หรือเกณฑ์ หรือทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะที่มุ่งวัด

สรุปได้ว่าคุณลักษณะที่บ่งบอกคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยงตรง จำแนกได้ 3 ประเภท ได้แก่ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเที่ยงตรงตามเกณฑ์สัมพันธ์ และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยหาคุณภาพของแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่

พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่สร้างขึ้นโดยการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จากค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับพฤติกรรมบ่งชี้ โดยนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้วนำผลมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง และหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัด

2.6.2 อำนาจจำแนก (Discrimination)

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมาย อำนาจจำแนกดังนี้

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543, น. 299) ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึงความสามารถในการแยกลักษณะของคน 2 กลุ่ม คือ แยกคนที่มีลักษณะที่ต้องการวัดกลุ่มสูงกับแยกคนที่มีลักษณะที่ต้องการวัดกลุ่มต่ำ

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2552, น. 138) ให้ความหมายไว้ว่า เป็นคุณสมบัติของข้อสอบที่สามารถจำแนกผู้เรียนได้ตามความแตกต่างของบุคคลว่า ใครเก่ง ปานกลาง อ่อน ครอบรู้-ไม่ครอบรู้ โดยยึดหลักการว่า คนเก่งต้องตอบข้อสอบข้อนั้นถูก คนไม่เก่งจะต้องตอบผิด ข้อสอบที่ดีจะต้องแยกคนเก่งกับคนไม่เก่งออกจากกันได้

สมบัติ ท้ายเรือคำ (2552, น. 89) ได้กล่าวว่าอำนาจจำแนก หมายถึง ความสามารถของเครื่องมือในการจำแนกบุคคลออกเป็น 2 กลุ่มที่ต่างกัน คือกลุ่มเก่ง กลุ่มอ่อน ในเรื่องที่เป็นสมรรถภาพทางสมอง หรือกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ ในเรื่องที่เป็นความรู้

สมนึก ภัททิยธนี (2553, น. 71) ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึงความสามารถของข้อสอบในการจำแนกผู้สอบที่มีคุณลักษณะ หรือความสามารถแตกต่างกันออกจากกัน

บุญชม ศรีสะอาด (2553, น. 96) ได้กล่าวว่า อำนาจจำแนกหรือการจำแนกเป็นค่าสถิติที่ใช้อธิบายคุณภาพของข้อสอบ ข้อคำถามรายข้อโดยทั่วไปมีค่าอยู่ระหว่าง - 1.00 ถึง + 1.00 ถ้ามีค่าเท่ากับ 1.00 ถือว่ามีค่าอำนาจจำแนกที่สมบูรณ์ ถ้ามีค่าเท่ากับ - 1.00 ถือว่ามีอำนาจจำแนกในทางตรงกันข้ามสูงสุดเป็นลักษณะที่ไม่พึงปรารถนา ไม่ค่อยพบและไม่น่าพบถ้ามีค่าเท่ากับ .00 นับว่าไม่มีอำนาจจำแนก ค่าอำนาจจำแนกที่เป็นบวกมีค่าสูงสุดเป็นสิ่งที่พึงปรารถนา ค่าอำนาจจำแนกที่เป็นลบเป็นสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา

ไพศาล วรคำ (2559, น. 300-311) กล่าวว่า อำนาจจำแนก หมายถึง คุณลักษณะของข้อสอบหรือข้อคำถามที่สามารถแยกปริมาณของคุณลักษณะที่ต้องการวัดที่มีอยู่ในแต่ละบุคคลได้ เช่น ในแบบทดสอบ ข้อสอบที่มีอำนาจจำแนกก็คือ ข้อสอบที่สามารถแยกคนเก่งออกจากคนอ่อนได้

นั่นก็หมายความว่า คนเก่งทำข้อสอบ ข้อนั้นถูกขณะที่คนอ่อนทำผิด หรือในแบบสอบถามวัดเจตคติต่อวิชาชีพครู ข้อคำถามที่มีอำนาจจำแนกก็คือ ข้อคำถามที่สามารถแยกผู้มีเจตคติต่อวิชาชีพครูสูงกับต่ำออกจากกันได้ นั่นคือคนที่มีความเจตคติต่อวิชาชีพครูสูงจะได้คะแนนในข้อคำถามนั้นมาก ส่วนผู้ที่มีเจตคติต่อวิชาชีพครูต่ำก็จะได้คะแนนในข้อนั้นน้อย เครื่องมือที่นิยมหาค่าอำนาจจำแนก ได้แก่ แบบทดสอบและแบบสอบถาม เทคนิคการหาค่าอำนาจจำแนกมีหลายวิธี จำแนกตามลักษณะของเครื่องมือดังนี้

1. การหาค่าอำนาจจำแนกแบบอิงกลุ่ม ในการสอบแบบอิงกลุ่มนั้นจะต้องการจำแนกบุคคลออกตามระดับความสามารถ อำนาจจำแนกแบบอิงกลุ่มจึงเป็นความสามารถของข้อสอบในการแยกบุคคลออกตามระดับความสามารถได้ การหาค่าอำนาจจำแนกแบบอิงกลุ่มมีหลายเทคนิคดังนี้

1.1 เทคนิคร้อยละ 50

1.2 เทคนิคร้อยละ 27

1.3 การหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม

1.4 การหาค่าสหสัมพันธ์แบบ Point Biserial

2. การหาค่าอำนาจจำแนกแบบอิงเกณฑ์ ในการสอบแบบอิงเกณฑ์ต้องจำแนกกลุ่มบุคคลที่รอบรู้หรือผ่านเกณฑ์ออกจากกลุ่มบุคคลที่ไม่รอบรู้หรือไม่ผ่านเกณฑ์ แนวคิดของการหาค่าอำนาจจำแนกแบบอิงเกณฑ์จึงพิจารณาว่าข้อสอบข้อนั้นจำแนกบุคคลออกได้ตามกลุ่มผ่าน-ไม่ผ่านเกณฑ์มากน้อยเพียงใด อำนาจจำแนกของแบบสอบแบบอิงเกณฑ์จึงทำได้คล้าย ๆ กับแบบสอบแบบอิงกลุ่มที่ใช้เทคนิคร้อยละ 50 เพียงแต่การแบ่งกลุ่มอาจจะไม่เท่ากัน เพราะอาศัยคะแนนเกณฑ์หรือคะแนนจุดตัดเป็นค่าแบ่งกลุ่ม จำนวนคนที่อยู่ในกลุ่มผ่านเกณฑ์กับไม่ผ่านเกณฑ์จึงอาจจะเท่ากันหรือไม่เท่ากันก็ได้ การหาค่าอำนาจจำแนกแบบอิงเกณฑ์สามารถทำได้ 2 แบบ ดังนี้

2.1 ดัชนีอำนาจจำแนกของเบรนนาน

2.2 ดัชนีความไวของข้อสอบ

3. การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบอัตนัย

4. การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

2.6.3 ความเชื่อมั่น (Reliability)

นักการศึกษาได้ให้ความหมายความเชื่อมั่นไว้ดังนี้

ล้วน สายศ และอังคณา สายศ (2543, น. 209) ให้ความหมายของความเชื่อมั่นว่าเป็นความคงที่ของคะแนนที่ได้จากการทดสอบนักเรียนคนเดียว หลาย ๆ ครั้งโดยใช้แบบทดสอบชุดเดิม

พิชิต ฤทธิจรูญ (2552, น. 137) ให้ความหมายความเชื่อมั่นว่าเป็นคุณสมบัติของเครื่องมือวัดที่แสดงให้เห็นทราบว่า เครื่องมือนั้น ๆ ให้ผลการวัดที่คงที่ ไม่ว่าจะใช้วัดกี่ครั้งก็ตามกับกลุ่มเดิม

สมนึก ภัททิยธนี (2553, น. 69) ให้ความหมายความเชื่อมั่นว่า หมายถึง ลักษณะของแบบทดสอบทั้งฉบับที่สามารถวัดได้คงที่คงวา ไม่เปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะทำการสอบใหม่กี่ครั้งก็ตาม

พัชรนันท์ มาอยู่วัง (2552, น. 21) ได้กล่าวว่า ความเชื่อมั่นเป็นความคงที่ของผลการวัดที่จะวัดกี่ครั้งก็ได้ค่าใกล้เคียงกัน

ไพศาล วรคำ (2559, น. 278) ได้กล่าวว่า ความเชื่อมั่น หมายถึง ความคงที่ของผลที่จะได้จากการวัดด้วยเครื่องมือชุดใดชุดหนึ่งในการวัดหลาย ๆ ครั้ง เช่น ถ้าเราเอาตุ้มน้ำหนักขนาด 1 กิโลกรัม ไปชั่งด้วยเครื่องชั่งเครื่องหนึ่ง เครื่องชั่งนั้นจะบอกค่าน้ำหนักออกมาค่าหนึ่ง ซึ่งอาจเป็น 1 กิโลกรัม หรืออาจเป็นค่าอื่นก็ได้ เมื่อนำตุ้มน้ำหนักนั้นชั่งด้วยเครื่องชั่งนี้กี่ครั้ง ๆ ก็จะได้บอกค่าน้ำหนักค่าเดิมเสมอ แสดงว่าเครื่องชั่งนี้มีความเชื่อมั่น ส่วนค่าน้ำหนักที่ชั่งได้ ถ้ามีค่าเท่ากับ 1 กิโลกรัม ตามน้ำหนักที่แท้จริงของตุ้มน้ำหนัก แสดงว่าเครื่องชั่งมีความเที่ยงตรง แต่ถ้าค่าน้ำหนักที่ชั่งได้ไม่เท่ากับ 1 กิโลกรัม แสดงว่าเครื่องชั่งไม่มีความเที่ยงตรง ดังนั้นความเชื่อมั่นของแบบวัดจึงเป็นคุณสมบัติของแบบวัดที่ให้ผลการวัดคงที่ ในการวัดคุณลักษณะหนึ่งของบุคคลหนึ่ง เมื่อคุณลักษณะนั้นไม่เปลี่ยนแปลงไป ไม่ว่าจะทำการวัดกี่ครั้งก็ตามในอีกมุมหนึ่งแบบวัดที่มีค่าความเชื่อมั่นแสดงให้เห็นว่าแบบวัดนั้นไม่มีความคลาดเคลื่อนในการวัดเพราะจะวัดกี่ครั้ง ๆ ก็จะได้ผลการวัดที่คงที่ ความเชื่อมั่นจึงมีความสัมพันธ์กับความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อน (Error Variance) กล่าวคือ ถ้าแบบวัดมีความเชื่อมั่นสูง ความคลาดเคลื่อนของแบบวัด (Error of Measurement) จะต่ำนั่นเอง ความคลาดเคลื่อนของการวัดอาจจะเกิดมาจากหลายปัจจัย เช่น ข้อคำถามกำกวม ไม่ชัดเจน ยากเกินไปทำให้ผู้ตอบการดำเนินการวัด หรือจากปัจจัยส่วนตัวของผู้ตอบเอง เช่น เหนื่อย เมื่อยล้า ไม่มีแรงจูงใจ เป็นต้น

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเริ่มพัฒนาจากนิยาม คือ เป็นความสัมพันธ์กันระหว่างค่าการวัดหลาย ๆ ครั้ง แต่ด้วยเหตุที่คุณลักษณะที่ต้องการวัดของบุคคลนั้นมักจะมีการเปลี่ยนแปลงเสมอเมื่อเวลาผ่านไป จึงได้มีการพัฒนาวิธีการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดขึ้นมาอีกหลายวิธี ภายใต้แนวคิดหลัก 3 แนวคิด คือ (1) การวัดความคงที่ ซึ่งจะเป็นการวัดความคงที่ของผลการวัดหลาย ๆ ครั้ง (2) การวัดความสมมูลกันเป็นการวัดด้วยแบบวัดที่เป็นคู่ขนานกันเพื่อหลีกเลี่ยงการวัดซ้ำ และ (3) การวัดความสอดคล้องภายใน ซึ่งเป็นการพิจารณาความเชื่อมั่นจากการวัดเพียงครั้งเดียว แล้วหาความสอดคล้องของผลการวัดภายในแบบวัดนั้น จากแนวคิดหลักที่กล่าวมานี้ ทำให้มีวิธีการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดหลาย ๆ วิธีดังนี้

1. การวัดความคงที่ (Measure of Stability) เป็นการหาค่าความเชื่อมั่นจากการสอบซ้ำ (Test-Retest) โดยการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบครั้งแรกและครั้งที่ 2 ที่ทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างเดิมด้วยเครื่องมือฉบับเดิม โดยทิ้งช่วงระยะห่างในการสอบทั้ง 2 ครั้งพอประมาณ เพื่อให้ผู้สอบทำข้อสอบไม่ได้และไม่ให้เรียนรู้เพิ่มเติม จากนั้นนำคะแนนมาหาค่าสัมประสิทธิ์ของความคงที่ (Coefficient of Stability) ของคะแนนการสอบซ้ำซึ่งอาจแยกออกเป็น 2 แบบดังนี้

1.1 การวัดความคงที่แบบอิงกลุ่ม ในกรณีใช้แบบวัดอิงกลุ่มการหาค่าสัมประสิทธิ์ของความคงที่ของแบบข้อสอบ สามารถคำนวณได้จากสูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

1.2 การวัดความคงที่แบบอิงเกณฑ์

1.2.1 การหาค่าสัมประสิทธิ์ความพ้องกัน

1.2.2 การหาค่าสัมประสิทธิ์แคปปา

2. การวัดความสมมูลกัน (Measure of Equivalence) เพื่อแก้ปัญหาของการสอบซ้ำ จึงใช้เครื่องมือสองฉบับที่คล้ายกันหรือคู่ขนาน (Parallel Test) มาใช้แทน โดยข้อความของแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับ มีลักษณะเป็นข้อความที่สมมูลกัน แยกออกเป็น 2 กรณีเช่นเดียวกับการวัดความคงที่ คือ

2.1 การวัดความสมมูลแบบอิงกลุ่ม

2.2 การวัดความสมมูลแบบอิงเกณฑ์

3. การวัดค่าความสอดคล้องภายใน (Measure of Intimal Consistency)

3.1 วิธีแบ่งครึ่งข้อสอบ (Split-half Methods)

3.2 วิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson Methods)

3.3 วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient Method)

3.4 วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนของฮอยท์

3.5 วิธีวิเคราะห์ความเชื่อมั่นแบบอิงเกณฑ์ของลิวิงสตัน

3.6 วิธีวิเคราะห์ความเชื่อมั่นแบบอิงเกณฑ์ของโลเวทท์ (Lovett's Method)

จากที่กล่าวมาสรุปได้ การหาค่าความเชื่อมั่นสามารถหาได้ 3 วิธี ประกอบด้วย ความเชื่อมั่นแบบวัดความคงที่ ความเชื่อมั่นแบบวัดความสมมูลกันและความเชื่อมั่นวัดค่าความสอดคล้องภายใน ซึ่งผู้วิจัยหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยใช้ค่าวัดความสอดคล้องภายในด้วยวิธีการของครอนบาค

2.7 เกณฑ์ปกติ (Norms)

2.7.1 ความหมายของเกณฑ์ปกติ

ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543, น. 313-317) กล่าวถึง เกณฑ์ปกติ หมายถึง ข้อเท็จจริงทางสถิติที่บรรยายการแจกแจงของคะแนนจากประชากรที่นิยามไว้อย่างดีแล้ว และเป็นคะแนนที่จะบอกระดับความสามารถของผู้สอบว่าอยู่ในระดับใดของกลุ่มประชากร แต่ในทางปฏิบัติประชากรที่นิยามไว้อย่างดี เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ดีของประชากร แต่ต้องมีจำนวนมากพอที่จะเป็นตัวแทนของประชากร ไม่อย่างนั้นเกณฑ์ปกติก็จะเชื่อถือไม่ได้

สมนึก ภัททิยธนี (2553, น. 269) ได้ให้ความหมายของเกณฑ์ปกติว่า เป็นข้อเท็จจริงทางสถิติที่บรรยายการแจกแจงของคะแนนจากประชากรที่นิยามไว้เป็นอย่างดีและเป็นข้อเท็จจริงทางสถิติที่บรรยายการแจกแจงของคะแนนจากประชากรที่นิยามไว้เป็นอย่างดี และเป็นคะแนนตัวที่จะบอกความสามารถของผู้เข้าสอบว่าอยู่ในระดับใดของกลุ่มประชากร แต่ต้องมีจำนวนมากพอที่จะเป็นตัวแทนของประชากร ไม่อย่างนั้นเกณฑ์ปกติก็จะเชื่อถือไม่ได้

ปิยะธิดา ปัญญา (2559, น. 77) สิ่งที่สำคัญมากในการแปลความหมายของคะแนนแบบอิงกลุ่มก็คือ กลุ่มปกติ (Normal Group) ซึ่งเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมดที่อยู่ในขอบเขตหรือเงื่อนไขของการตีความคะแนนสอบได้อย่างมีความหมาย อย่างเช่น การวัดความถนัดทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประชากรในที่นี้ก็คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งหมด กลุ่มปกติก็คือ ตัวแทนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งต้องมีลักษณะครอบคลุมลักษณะของประชากร เมื่อนำคะแนนความถนัดของนักเรียนคนหนึ่งที่อยู่ในกลุ่มประชากรนี้มาแปลความหมายโดยเทียบกับคะแนนของกลุ่มปกติ (เกณฑ์ปกติ) คะแนนของนักเรียนคนนี้ก็就会有ความหมายที่ชัดเจน ดังนั้น ความเหมาะสมของกลุ่มปกติจึงมีความสำคัญมาก ในการแปลความหมายแบบอิงกลุ่ม การแปลความหมายของคะแนนแบบอิงกลุ่มจะไม่มีประโยชน์ อะไรเลยถ้ากลุ่มปกติไม่เหมาะสม หรือเป็นคนละกลุ่มเช่นนำเอาคะแนนความสามารถของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มาเทียบกับเกณฑ์ปกติของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หรือเปรียบเทียบคะแนนความสามารถของนักศึกษาแพทย์กับคะแนนความสามารถของนักศึกษาครู เป็นต้น

จากที่กล่าวมา ผู้วิจัยได้ให้ความหมายของเกณฑ์ปกติว่า เป็นการวัดความสามารถที่แท้จริงของกลุ่ม โดยใช้แบบทดสอบฉบับนั้นเป็นคะแนนของผู้สอบที่จะบอกระดับความสามารถของผู้สอบว่าอยู่ในระดับใดของกลุ่มผู้สอบ

2.7.2 หลักเกณฑ์ในการสร้างเกณฑ์ปกติ

สมนึก ภัททิยธนี (2553, น. 269) กล่าวว่า หลักเกณฑ์ในการสร้างเกณฑ์ปกติมีอยู่ 3 ประการ ดังนี้

1. ความเป็นตัวแทนที่ดี กลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้สร้างเกณฑ์ปกติเกิดจากการสุ่มที่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากรในการสุ่มตัวอย่างประชากรที่นิยมทำได้หลายวิธี เช่นการสุ่มอย่างง่าย สุ่มแบบเป็นระบบ สุ่มแบบแบ่งชั้น หรือสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม ทั้งนี้ต้องเลือกสุ่มตามความเหมาะสม โดยพิจารณาประชากรเป็นสำคัญ
2. มีความเที่ยงตรง เมื่อนำคะแนนไปสอบเทียบกับเกณฑ์ปกติ ที่ทำไว้แล้ว สามารถแปลความหมายได้ตรงกับความเป็นจริงความสอดคล้องของคะแนนการสอบกับเกณฑ์ปกติตามความเป็นจริงจึงเป็นสิ่งสำคัญมากในการแปลความหมายของคะแนนการสอบแต่ละครั้ง

3. มีความทันสมัย เกณฑ์ปกติขึ้นอยู่กับความสามารถของประชากรกลุ่มนั้น การพัฒนา มีอยู่ตลอดเวลา เทคโนโลยี สภาพแวดล้อม อาหารการกิน สิ่งเหล่านี้ จะช่วยให้คนเก่งหรืออ่อนได้ ดังนั้น เกณฑ์ปกติที่เคยศึกษาไว้นานแล้วหลายปี อาจไม่ตรงกับความเป็นจริงจึงต้องสร้างขึ้นใหม่ให้ทันสมัย โดยทั่วไปแล้วเกณฑ์ปกติควรเปลี่ยนทุก ๆ 5 ปี

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543, น. 313-317) กล่าวถึงหลักการสร้างเกณฑ์ปกติไว้ ดังนี้

1. ความเป็นตัวแทนที่ดี หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้สร้างเกณฑ์ปกติ เกิดจาก สุ่มที่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากร การสุ่มตัวอย่างของประชากรโดยอาศัยความน่าจะเป็น ทำได้หลายวิธี เช่น สุ่มอย่างง่าย สุ่มแบบเป็นระบบ ซุ่มแบบแบ่งชั้น หรือสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม ทั้งนี้ต้องเลือกสุ่มตามความเหมาะสม โดยการพิจารณาประชากรเป็นสำคัญ ถ้าประชากรมีลักษณะเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันหรือไม่ มีคุณสมบัติแตกต่างกัน ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) หรือสุ่มแบบเป็นระบบ (Systematic Random Sampling) แต่ถ้าระหว่างประชากรกลุ่มย่อยมีลักษณะแตกต่างกัน เช่น ขนาดของโรงเรียนต่างกัน จะต้องใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) คือ สุ่มมาจากประชากรทุกกลุ่มย่อย ในทางตรงข้าม ระหว่างประชากรกลุ่มย่อยมีลักษณะเหมือนกัน เช่น ในแต่ละห้องมีนักเรียนปนคละระหว่างนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน ก็ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม หรือพื้นที่ (Cluster or Area Random Sampling) คือสุ่มเพียงบางกลุ่มจากประชากรกลุ่มย่อย

2. มีความแม่นยำหรือเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง การนำคะแนนสอบไปเทียบ เกณฑ์ปกติที่ทำไว้แล้ว สามารถแปลความหมายได้ตรงกับความเป็นจริงหรือไม่ เช่น นักเรียนคนหนึ่งสอบ วิชาคณิตศาสตร์ได้ 20 คะแนน ตรงกับคะแนน ปกติ 50 แปลว่ามีความสามารถปานกลาง ความเป็นจริง จะเป็นเช่นนั้นจริงหรือไม่ ในเรื่องนี้จึงถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญมาก

3. มีความทันสมัย เกณฑ์ปกตินั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของประชากรกลุ่มนั้น การพัฒนาคนมีอยู่ตลอดเวลาเทคโนโลยี สภาพแวดล้อม อาหารการกิน สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้คนเก่งหรืออ่อนได้ ดังนั้นเกณฑ์ปกติที่เคยศึกษาไว้นานแล้วหลายปี อาจจะไม่ตรงกับความเป็นจริง จึงต้องสร้างขึ้นใหม่ให้ทันสมัย โดยทั่วไปแล้วเกณฑ์ปกติควรเปลี่ยนทุก ๆ ปี ชนิดของเกณฑ์ปกติชนิดของเกณฑ์ปกติ แบ่งได้ตามลักษณะของประชากร และตามลักษณะของการใช้สถิติการเปรียบเทียบ (สมนึก ภัททิยธนี, 2553, น. 270-271) ดังนี้

2.7.3 ชนิดของเกณฑ์ปกติ

เกณฑ์ปกติแบ่งได้ตามลักษณะของประชากรและตามลักษณะของการใช้สถิติเปรียบเทียบ ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2553, น. 271-227)

2.7.3.1 แบ่งชนิดตามลักษณะของประชากร แบ่งได้ดังนี้

1) เกณฑ์ปกติระดับชาติ (National Norms) การสร้างเกณฑ์ปกติระดับชาติ ใช้ประชากรที่นิยามไว้มากมายทั่วประเทศ เช่น หาเกณฑ์ปกติวิชาคณิตศาสตร์ระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก็ต้องสร้างเกณฑ์ปกติจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั่วประเทศ จำนวนนักเรียนที่จะต้องใช้จึงมีจำนวนมาก

2) เกณฑ์ปกติระดับท้องถิ่น (Local Norms) เป็นการสร้างเกณฑ์ปกติระดับ เล็กลงมา เช่น ระดับจังหวัด หรือระดับอำเภอ เป็นประโยชน์ในการเปรียบเทียบคะแนนของผู้สอบกับคน ทั้งจังหวัดหรือทั้งอำเภอ

3) เกณฑ์ปกติของโรงเรียน (School Norms) โรงเรียนบางแห่งมีขนาดใหญ่ นักเรียนแต่ละชั้นเรียนมีจำนวนมาก เมื่อสร้างแบบทดสอบแต่ละวิชาของแต่ละชั้นได้ดีมีคุณภาพแล้ว จะสร้างเกณฑ์ปกติของโรงเรียนก็ได้ กรณีสร้างเกณฑ์ปกติของโรงเรียนเดียวหรือในกลุ่มโรงเรียนเดียวกัน เรียกว่า เกณฑ์ปกติของโรงเรียน ใช้ประเมินเปรียบเทียบนักเรียนแต่ละคนกับนักเรียนส่วนรวมของ โรงเรียน และใช้ประเมินการพัฒนาของโรงเรียนได้ด้วย โดยพิจารณาจากผลการสอบแต่ละปีว่าเด่น หรือด้อยกว่าปีที่สร้างเกณฑ์ปกติเอาไว้

2.7.3.2 แบ่งชนิดตามลักษณะของการใช้สถิติ การใช้สถิติเปรียบเทียบแบ่งได้ดังนี้

1) เกณฑ์ปกติเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile Norms) เกณฑ์ปกติแบบนี้สร้าง จากคะแนนดิบที่มาจากประชากร หรือกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดีแล้วดำเนินการตามวิธีการสร้าง เกณฑ์ปกติทั่วไป เมื่อหาค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์เสร็จก็หยุดแค่นั้น เกณฑ์ปกติแบบนี้เป็นคะแนนจัดอันดับเท่านั้น จะนำไปบวกลบกันไม่ได้ แต่สามารถเปรียบเทียบและแปลความหมายได้ เช่น เด็กคนหนึ่งสอบได้ 25 คะแนน ได้เทียบกับเกณฑ์ปกติตรงกับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 80 แสดงว่าถ้ามีผู้เข้าสอบ 100 คน เด็กคนนี้สามารถเหนือกว่าคนอื่นอยู่ 80 คน (เขาอ่อนกว่าคนอื่นเพียง 20 คน)

2) เกณฑ์ปกติคะแนนที (T-score Norm) เป็นคะแนนมาตรฐานที่สามารถ นำมาบวกลบและหาคะแนนค่าเฉลี่ยได้ มีความเหมาะสมในการแปลความหมาย คือ มีค่าตั้งแต่ 0-100 มีค่าเฉลี่ย 50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 10 เรียกคะแนนชนิดนี้ว่าคะแนน T ปกติ

3) เกณฑ์ปกติสเตนิน (Stamina Norms) คະแนนแบบเป็นคະแนนมาตรฐานชนิดหนึ่ง แต่มีเพียง 9 ตัว (Standard Nine Point) คະแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 5 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประมาณ 2 คະแนน

4) เกณฑ์ปกติตามอายุ (Age Norms) แบบทดสอบมาตรฐานบางอย่างหาเกณฑ์ปกติตามอายุ เพื่อดูพัฒนาการในเรื่องเดียวกันว่าอายุต่างกันจะมีพัฒนาการอย่างไร หรืออายุเท่ากันจะมีพัฒนาการต่างกันหรือไม่

5) เกณฑ์ปกติตามระดับชั้น (Grade Norms) เป็นการหาเกณฑ์ปกติตามระดับชั้นในโรงเรียน แบบทดสอบที่จะทำเกณฑ์ปกติชนิดนี้ได้ต้องเป็นเนื้อหาเดียวกัน วิชาที่นิยมสร้างเกณฑ์ปกติชนิดนี้ได้ต้องเป็นเนื้อหาเดียวกัน วิชาที่นิยมสร้างเกณฑ์ปกติชนิดนี้มักจะเป็นวิชาพื้นฐาน

สรุปได้ว่าเกณฑ์ปกติแบ่งตามลักษณะการใช้สถิติ 5 เกณฑ์ คือเกณฑ์ปกติเปอร์เซ็นต์ไทล์ เกณฑ์ปกติคະแนนที่ เกณฑ์ปกติสเตนิน เกณฑ์ปกติตามอายุ และเกณฑ์ปกติตามระดับชั้น

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.8.1 งานวิจัยในประเทศ

ภาณุภัทร ลิ้มจำรูญ (2551, น. 233-234) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างชุดเครื่องมือวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งประกอบด้วย ความมีวินัย ความซื่อสัตย์ ความประหยัด ความเมตตา กรุณา ความใฝ่รู้ใฝ่เรียนความกตัญญู กตเวทิตะ ความอดทนอดกลั้น ความภูมิใจในความเป็นไทย และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นวัดสุประสาธน์ 3 ประการ (1) เพื่อสร้างชุดเครื่องมือวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (2) เพื่อตรวจสอบคุณภาพชุดเครื่องมือวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่สร้างขึ้น และ (3) เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติวิสัยระดับชาติ สำหรับใช้กับชุดเครื่องมือวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่สร้างขึ้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัยคือนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 13 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 987 คน และครูประจำชั้นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 13 จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือชุดเครื่องมือวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประกอบด้วยแบบวัดสถานการณ์มีรูปแบบการตอบเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก และแบบประเมินพฤติกรรมผลการวิจัย พบว่า 1. แบบวัดประกอบด้วยแบบวัด 9 ฉบับ ฉบับละ 10 ข้อ รวม 90 ข้อ โดยทั้ง 90 ข้อ โดยแบบวัดความมีวินัย ความซื่อสัตย์ ความประหยัด

ความเมตตา กรุณา ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ความกตัญญู กตเวทิตะ ความอดทนอดกลั้น ความภูมิใจในความเป็นไทย และอนุรักษทรัพย์ากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของแบบวัดทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.65, 0.67, 0.66, 0.66, 0.76, 0.75, 0.75, 0.66 และ 0.83 ตามลำดับ แสดงว่าแบบวัดในแต่ละฉบับมีความเที่ยงอยู่ในระดับค่อนข้างสูง 4 และเกณฑ์ปกติวิสัยระดับชาติ (National Norms) ของแบบวัดด้านความมีวินัยมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 15-40 คะแนน ด้านความซื่อสัตย์มีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 21-40 คะแนน ด้านความประหยัดมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 17-40 คะแนน ด้านความเมตตา กรุณา มีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 15-40 คะแนน ด้านความใฝ่รู้ใฝ่เรียนมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 19-40 คะแนน ด้านความกตัญญู กตเวทิตะ มีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 17-40 คะแนน ด้านความอดทนอดกลั้นมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 18-40 คะแนน ด้านความภูมิใจในความเป็นไทยมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 17-40 คะแนน และด้านอนุรักษทรัพย์ากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 17-40 คะแนน ส่วนคะแนนที่ของแบบวัดด้านความมีวินัย ความซื่อสัตย์ ความประหยัด ความเมตตา กรุณา ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ความกตัญญู กตเวทิตะ ความอดทนอดกลั้น ความภูมิใจในความเป็นไทยอนุรักษทรัพย์ากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีช่วงคะแนนที่ปกติ อยู่ในช่วงระหว่าง T17-T63, T22-T65, T17-T71, T17-T71, T17-T60, T17-T72, T19-T83, T17-T81 และ T21-T66 ตามลำดับ

แจ่มสิริ ศรีภูไฟ (2551, น. 96-99) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบวัดความซื่อสัตย์และแบบวัดความประหยัดสำหรับนักเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 มีวัตถุประสงค์สามประการ ประการที่หนึ่ง เพื่อพัฒนาแบบวัดความซื่อสัตย์และแบบวัดความประหยัดสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 ประการที่สอง เพื่อหาคุณภาพแบบวัดความซื่อสัตย์และแบบวัดความประหยัดสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 ประการที่สาม เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดความซื่อสัตย์และแบบวัดความประหยัดสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ นักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 จำนวน 660 คน ผลการวิจัยพบว่า (1) แบบวัดความซื่อสัตย์ของนักเรียน มีจำนวน 52 ข้อ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง จำนวน 11 ข้อ ด้านความซื่อสัตย์ต่อบุคคลอื่น จำนวน 13 ข้อ ด้านความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ จำนวน 18 ข้อ และด้านความซื่อสัตย์ต่อหมู่คณะ จำนวน 10 ข้อ แบบวัดความประหยัดของนักเรียน มีจำนวน 63 ข้อ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านประหยัดเวลา จำนวน 20 ข้อ ด้านประหยัดเงิน จำนวน 25 ข้อ ด้านประหยัดสิ่งของเครื่องใช้ จำนวน 18 ข้อ (2) ค่าอำนาจจำแนก ของแบบวัดความซื่อสัตย์ของนักเรียน มีค่าตั้งแต่ 0.248-0.645 และแบบวัดความประหยัด

ของนักเรียน มีค่าตั้งแต่ 0.242-0.714 (3) ค่าความเชื่อมั่นได้และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดของแบบวัดความซื่อสัตย์ของนักเรียน มีค่า 0.935 และ 20.406 และของแบบวัดความประหยัดของนักเรียน มีค่า 0.932 และ 27.642 (4) ความแม่นยำเชิงโครงสร้างของแบบวัดความซื่อสัตย์ของนักเรียน มีค่าตั้งแต่ 0.774-0.891 และของแบบวัดความประหยัดของนักเรียน มีค่าตั้งแต่ 0.866-0.897

นาคยา รัศมี (2552, น. 65) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สำนักเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาคุณภาพของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สำนักเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สร้างขึ้นมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.67-4.32 ความเชื่อมั่นของแบบวัด ค่าเท่ากับ 0.89 และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างจากการวิเคราะห์ตัวประกอบเชิงยืนยันทั้งฉบับมีค่า X^2 อยู่ระหว่าง 0.19-1.75 ค่า P อยู่ระหว่าง 0.75-0.99 และค่า GFI = 1.00 แสดงว่าโมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 สรุปว่า แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 มีคุณภาพสามารถนำไปใช้เพื่อประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ได้อย่างมีมาตรฐานสามารถเชื่อถือได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ธราภรณ์ คำอ่อน (2552, น. 33-54) ศึกษาเรื่องการสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 มีจุดมุ่งหมายเพื่อ (1) สร้างและหาคุณภาพแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความซื่อสัตย์ (2) สร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความซื่อสัตย์สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 จำนวน 1,116 คน ซึ่งได้มาการสุ่มแบบหลายขั้นตอนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความซื่อสัตย์เชิงสถานการณ์ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก โดยวัดความซื่อสัตย์ 4 ด้าน คือ (1) ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง (2) ความซื่อสัตย์ต่อบุคคลอื่น (3) ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และ (4) ความซื่อสัตย์ต่อชุมชนและสังคม จำนวน 35 ข้อ สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพ ได้แก่ การหาอำนาจจำแนกรายข้อ แบบ t-test Independent หาค่าความเชื่อมั่นโดย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาคะแนนเกณฑ์ปกติ (Norms) ผลการวิจัยพบว่า การหาอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดทั้งฉบับ อยู่ระหว่าง 2.46-8.53 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 การวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันทั้งฉบับมีค่า X^2

อยู่ระหว่าง 0.19-1.75 ค่า P อยู่ระหว่าง 0.75-0.99 และค่า GFI = 1.00 แสดงว่าโมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการเทียบคะแนนหาเกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความซื่อสัตย์สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มีคะแนน T ตั้งแต่ T24-T71

อรัญญา ทีบุญมา (2555, น. 111-117) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างเกณฑ์ปกติสำหรับแปลความหมายของคะแนนจากผลการสอบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีวินัย มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อสร้างและหาคุณภาพแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านการมีวินัย สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (2) เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติสำหรับแปลความหมายของคะแนนจากผลการสอบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีวินัย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จำนวน 382 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีวินัยเป็นแบบเชิงสถานการณ์ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 48 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลการสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีวินัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีลักษณะเป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 1 ฉบับ 48 ข้อ ประกอบด้วย ด้านการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบโรงเรียน จำนวน 6 ข้อ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน จำนวน 6 ข้อ ด้านการปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว จำนวน 6 ข้อ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม จำนวน 6 ข้อ ด้านการไม่ละเมิดสิทธิ์ของผู้อื่น จำนวน 6 ข้อ ด้านการเข้าเรียนตรงเวลาและทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด จำนวน 6 ข้อ ด้านการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ จำนวน 6 ข้อ และด้านการสนใจเรียนและแสวงหาความรู้ด้วยตัวเอง จำนวน 6 ข้อ (2) ผลการหาคุณภาพของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีวินัย มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.60-1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.42-0.85 การวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าดัชนีการวัดความสอดคล้อง (GFI) เท่ากับ 0.97 ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับค่าแล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.95 และค่ารากที่สองเฉลี่ยของค่าความแตกต่างโดยประมาณ (RMSEA) เท่ากับ 0.00 ความเชื่อมั่นของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีวินัย ทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 (3) การสร้างเกณฑ์ปกติ พบว่ามีเกณฑ์ปกติอยู่ในช่วง T22-T70 ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีวินัยของนักเรียนอยู่ในระดับควรปรับปรุงถึงระดับดีเยี่ยม ส่วนใหญ่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีวินัย อยู่ในระดับดี จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 42.40

ณัชชา มหปุณยานนท์ และเปมิกา สังขรณ์ (2556, น. 103) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ด้านความรับผิดชอบ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ผลการวิจัยพบว่า แบบวัดในด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จากค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (CVR) เป็นรายชื่อระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วยข้อสอบ 33 ข้อ โดยทั้ง 33 ข้อ สามารถวัดคุณลักษณะได้ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อผลงาน มีค่าอัตราส่วนความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ โดยคุณภาพแบบวัดจากการนำแบบวัดไปใช้กับกลุ่มทดลองใช้เพื่อหาค่าความสามารถการจำแนก (t) และค่าความเชื่อมั่นตามทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม มีค่าความสามารถในการจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 2.39-6.27, 2.87-7.63 และ 2.93-7.19 ตามลำดับ มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกสถานการณ์ และเมื่อคำนวณค่าความเชื่อมั่นโดยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของแบบวัดทั้งฉบับ พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.63, 0.68 และ 0.70 แสดงว่าแบบวัดแต่ละฉบับมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับปานกลาง และคะแนนเกณฑ์ปกติวิสัย (Norms) ของแบบวัดด้านความรับผิดชอบต่อตนเองมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 22-48 คะแนน ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 22-44 คะแนน และด้านความรับผิดชอบต่อผลงานมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 10-32 คะแนน คะแนนปกติของแบบวัดด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อผลงาน มีช่วงคะแนนปกติที่อยู่ในช่วงระหว่าง T22-T80, T20-T75 และ T20-T80 ตามลำดับ

วินัย หมื่นรักษ และนพรัตน์ ชัยเรือง (2557, น. 97-114) ทำการวิจัยเรื่องคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพพรหมคีรี สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา (2) เปรียบเทียบคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา จำแนกตามสภาพครอบครัว และประเภทวิชาที่เรียน และ (3) ศึกษาแนวทางส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพพรหมคีรี สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพพรหมคีรีทุกชั้นปี โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 175 คน และกลุ่มตัวอย่างเพื่อดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อหาแนวทางส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักศึกษา จำนวน 1 คน ครูหัวหน้างานกิจกรรมนักศึกษา จำนวน 1 คน ครูหัวหน้าแผนกวิชา จำนวน 7 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า (1) คุณธรรม

จริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพพรหมคีรี สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (2) คุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพพรหมคีรี สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีสภาพครอบครัวที่แตกต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาที่เรียนในประเภทวิชาต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) แนวทางการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพพรหมคีรี สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัด นครศรีธรรมราช คือ (1) ส่งเสริมระเบียบวินัยในการเข้าแถว การแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบ (2) มอบหมายหน้าที่แสดงความรับผิดชอบของนักศึกษาอย่างจริงจังและชัดเจน (3) จัดกิจกรรมเพื่อยกย่องนักศึกษาที่มีความซื่อสัตย์ให้เป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่น (4) จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักเสียสละส่วนตนเพื่อส่วนรวม (5) ฝึกให้นักศึกษามีความอดทนอดกลั้น โดยบูรณาการกับการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม (6) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือกิจกรรมเสริมเรื่องมารยาทไทยให้นักศึกษาทุกชั้นปี และ (7) สอนให้นักศึกษารู้จักสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่และผู้มีพระคุณ โดยบูรณาการกับการเรียนการสอน

สมพิศ ศิริโยธา (2557, น. 96) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบวัดความรับผิดชอบต่อสังคมสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบวัดความรับผิดชอบต่อสังคมสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา หากคุณภาพของแบบวัดความรับผิดชอบต่อสังคมสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา และสร้างเกณฑ์ปกติและสร้างคู่มือการใช้แบบวัด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนาแบบวัดเป็นนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา ชั้นปีที่ 1-4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 685 คน ผลการวิจัยพบว่า (1) แบบวัดความรับผิดชอบต่อสังคมสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา ที่พัฒนาขึ้นรูปแบบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 70 ข้อ (2) คุณภาพของแบบวัด ได้แก่ความเที่ยงตรงเชิงพินิจ ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 คุณภาพรายข้อด้านอำนาจจำแนก โดยการวิเคราะห์ t -test มีค่า t ตั้งแต่ 3.73 ขึ้นไปทุกข้อ คุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงสภาพของแบบวัดด้วยวิธีการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบวัด (r) เท่ากับ 0.98 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คุณภาพด้านความเที่ยงตรงตามโครงสร้างด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่า โครงสร้างของแบบวัดความรับผิดชอบต่อสังคมแบ่งออกเป็น 5 ด้าน 10 องค์ประกอบ คุณภาพด้านความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับด้วยวิธีสัมประสิทธิ์

แอลฟาของครอนบาค มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 (3) เกณฑ์ปกติของแบบวัดความรับผิดชอบต่อสังคม ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา มีคะแนนที่ปกติ ตั้งแต่ T18-T82

ณิชาพันธ์ พิพัฒน์นพกร (2558, น. 117-132) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เจตคติด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัย เทคโนโลยีอุตรดิตถ์ ปีการศึกษา 2557 ผลการวิจัยพบว่า (1) เจตคติที่มีต่อคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์ ปีการศึกษา 2557 ที่ประกอบด้วย รับผิดชอบ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์สุจริต จิตอาสา สามัคคี มีวินัย สะอาด สุภาพ และละอ่อนอบายมุขอยู่ในระดับสูง (2) ระดับของคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์ ปีการศึกษา 2557 ในภาพรวมจะอยู่ในระดับสูง แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของแต่ละรายการแล้วจะเห็นได้ว่านักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์ ปีการศึกษา 2557 อยู่ที่มีการมีเจตคติ ด้านจิตอาสา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ส่วนเจตคติด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ เจตคติด้านรับผิดชอบต่อ ด้านความสะอาด ด้านสามัคคี ด้านขยัน ด้านซื่อสัตย์สุจริต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง แต่เจตคติด้านวินัย ด้านประหยัด ด้านสุภาพ และด้านละอ่อนอบายมุข เป็นกลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

2.8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Garena (2004) ได้ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาวินัยนักเรียนโดยการศึกษาปัญหา วินัยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่แสดงให้เห็นบ่อยที่สุด สาเหตุของปัญหาและบทบาทที่ครูปฏิบัติ อยู่เพื่อช่วยลดและแก้ปัญหาวินัยนักเรียน วิธีการศึกษาโดยการสุ่มกลุ่มลูกจ้างจากตำแหน่งต่าง ๆ 10 ตำแหน่ง และสัมภาษณ์ครู 1 คน จาก 6 สาขาวิชา นักวิชาชีพที่คล้ายกัน 4 คน โดยผู้สัมภาษณ์ ออกแบบสัมภาษณ์เป็นพิเศษ มีการบันทึกเทปการสัมภาษณ์ จัดบันทึกภาคสนาม การสังเกตและการมีปฏิสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่าครู 6 สาขาวิชาระบุว่านักเรียนมีปัญหาทางวินัยมากกว่าคนอื่น ๆ โดยพฤติกรรมที่พบบ่อย ได้แก่ การชกต่อย การไม่เคารพ การไม่เชื่อฟัง ส่วนนักวิชาชีพอื่นระบุว่า ผู้ปกครองไม่ร่วมมือและทิ้งภาระ ทำให้นักเรียนขาดวินัย ทำให้เกิดปัญหาหลายสาเหตุตามมา โดยมีวิธี ป้องกันปัญหาโดยใช้วิธีการพูดคุยตักเตือน ชมเชย รวมทั้งการพูดคุยกับผู้ปกครองเป็นการส่วนตัว รวมทั้งพยายามช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลนทรัพยากรที่ผู้ปกครองไม่สามารถให้ได้ ซึ่งพบว่าวิธีที่จะ จัดการกับปัญหาวินัยนักเรียนโดยให้ผู้ปกครองพยายามทำความเข้าใจกับความต้องการของลูก ๆ และ

มีส่วนร่วมกับการศึกษาของบุตรหลาน โรงเรียนควรร่วมมือกับชุมชนผู้ปกครองและทุกฝ่ายเพื่อจะ แก้ไขปัญหาวิญญ์นักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

Royal (2004) ได้ทำการวิจัยปัญหาวิญญ์นักเรียน ที่มีผลกระทบต่อการศึกษาใน สถานศึกษาและนอกสถานศึกษา เปรียบเทียบเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาโดยมีความมุ่งหมาย เพื่อเปรียบเทียบการกระทำผิดวินัยที่มีผลกระทบต่อการศึกษาทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ระหว่างนักเรียนเพศชายกับนักเรียนหญิงมีความแตกต่างกัน จากการศึกษาพบว่า การกระทำผิดวินัย ของนักเรียนชายกับการกระทำผิดวินัยของนักเรียนหญิงมีความแตกต่างกัน และการกระทำผิดวินัย ของนักเรียนชายมากกว่าเป็น 3 เท่าการกระทำผิดของนักเรียนหญิง และบุคคลที่มีส่วนปลูกฝังและ พัฒนาวินัยของนักเรียน ในตนเองของนักเรียน ได้แก่ พ่อ แม่ครู อาจารย์ และผู้บริหารซึ่งมีผลทำ ให้ นักเรียนลดผลการกระทำผิดวินัยลง มีผลการเรียนดีขึ้นนักเรียนเป็นสมาชิกที่ดีของโรงเรียนสังคมและ ประเทศชาติในอนาคต

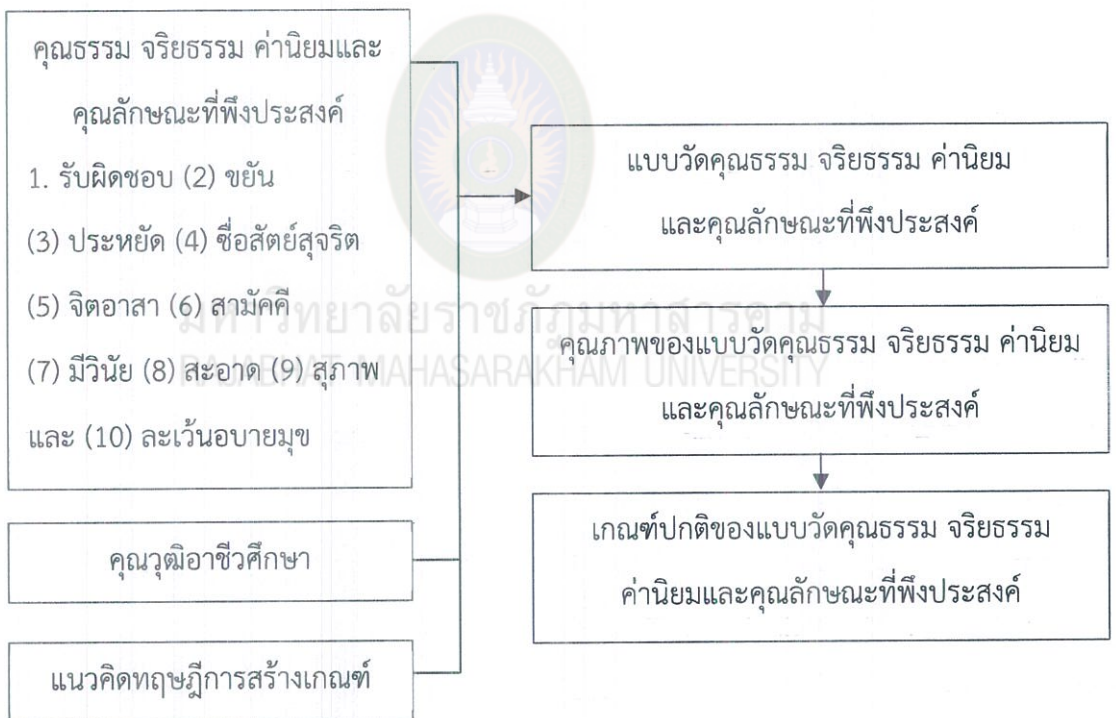
Rusby and Forter (2007) ได้ทำการวิจัยการใช้บันทึกอ้างอิงทางวินัยของโรงเรียน (SDRs) ซึ่งมีประโยชน์ต่อการตรวจสอบและติดตามปัญหาพฤติกรรมตั้งแต่เนิ่น ๆ เพื่อนำไปสู่การป้องกัน ปัญหาในโรงเรียน โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนในเกรดหนึ่งที่มีความเสี่ยงต่อการเกิด ปัญหาเรื่องพฤติกรรม จำนวน 186 คน และนักเรียนเกรดหนึ่งทั่วไปจาก 20 โรงเรียน จำนวน 531 คน ผลการศึกษา พบว่า บันทึกอ้างอิงทางวินัยส่วนใหญ่เป็นเรื่องพฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมการพัก การเรียน โดยนักเรียนชายและนักเรียนที่มีความเสี่ยงมีแนวโน้มที่จะได้รับการบันทึกอ้างอิงทางวินัย มากกว่านักเรียนหญิงและนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั่วไปนอกจากนี้ยังพบความแตกต่างสูงระหว่างโรงเรียน ซึ่งจากการใช้โมเดลตรวจสอบระดับตัวแปรในโรงเรียน พบว่านักเรียนในโรงเรียนที่มีระบบติดตาม บันทึกอ้างอิงทางวินัยมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมน้อย ในขณะที่โรงเรียนที่มีนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มี รายได้ต่ำกว่า และโรงเรียนที่มีการจัดจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียนมาก มีแนวโน้มที่นักเรียนจะมี ปัญหาพฤติกรรมมากขึ้นดังนั้นในการศึกษาการบันทึกอ้างอิงทางวินัยผู้ศึกษาจึงควรศึกษาตัวแปรต่าง ๆ ของโรงเรียนด้วยทั้งนี้ไม่ว่าผู้ศึกษาจะใช้บันทึกอ้างอิงทางวินัยในการตรวจสอบติดตามปัญหาพฤติกรรม หรือใช้ในการวางแผนและประเมินการดำเนินงานด้านวินัยก็ตาม

จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของนักเรียนนั้นเป็นเรื่องสำคัญ เป็นบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องที่จะต้องร่วมมือกันทั้ง สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา ชุมชน ซึ่งต้องร่วมมือกันอย่างจริงจังในการแก้ไข

ปัญหาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและลักษณะที่พึงประสงค์ โดยเร่งปลูกฝังและปลูกจิตสำนึกเรื่องนี้ให้กับเยาวชนไทย เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันให้เด็กและเยาวชนอยู่ในสังคมได้อย่างสันติสุขและเป็นกำลังสำคัญของชาติต่อไปอย่างมีคุณภาพ

2.9 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ
ผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา ได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียน นักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
(ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ในสถาบัน
การอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้แก่
วิทยาลัยการอาชีพ จำนวน 11 แห่ง นักเรียน นักศึกษา จำนวน 15,000 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

3.1.2.1 กลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม
และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อวิเคราะห์ข้อคำถามรายข้อ คัดเลือกข้อที่มีคุณภาพ ซึ่งเป็นนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัย
การอาชีพหนองสูงศรี รวม 5 ชั้นปี ชั้นปีละ 20 คน จำนวน 100 คน

3.1.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ได้แก่ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.1, 2, 3) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.1, 2) แล้วจึงทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานศึกษาตามสัดส่วน กลุ่มตัวอย่างที่ได้จึงเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.1, 2, 3) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.1, 2) จำนวน 880 คน ตามกฎแห่งความชัดเจน (Rule of Thumb) ว่าตัวแปรสังเกตได้หนึ่งตัวแปรจะใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10-20 คน Hair (1998) เนื่องจากกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ มีตัวแปรสังเกตได้ 44 ตัวแปร จึงควรมีก่อนมีกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 880 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) รายละเอียดดังตารางที่ 3.1 และ 3.2 ดังนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากร จำแนกตามสถานศึกษาและชั้นปี

สถานศึกษา	ระดับชั้นปี					รวม
	ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3	ปวส.1	ปวส.2	
1. กาฬสินธุ์						
1.1 วิทยาลัยการอาชีพคำม่วง	269	275	235	155	167	1,101
1.2 วิทยาลัยการอาชีพหนองกุงศรี	280	212	213	179	197	1,081
1.3 วิทยาลัยการอาชีพห้วยผึ้ง	267	185	162	208	151	973
2. ขอนแก่น						
2.1 วิทยาลัยการอาชีพขอนแก่น	493	439	507	433	567	2,439
2.2 วิทยาลัยการอาชีพกระนวน	384	255	434	227	335	1,635
2.3 วิทยาลัยการอาชีพบ้านไผ่	271	222	226	136	173	1,028
2.4 วิทยาลัยการอาชีพพล	309	162	268	197	304	1,240
3. ร้อยเอ็ด						
3.1 วิทยาลัยการอาชีพร้อยเอ็ด	306	258	244	262	230	1,300
3.2 วิทยาลัยการอาชีพโพนทอง	562	521	472	301	308	2,164
3.3 วิทยาลัยการอาชีพพนมไพร	116	85	96	35	60	392

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

สถานศึกษา	ระดับชั้นปี					รวม
	ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3	ปวส.1	ปวส.2	
4. มหาสารคาม						
4.1 วิทยาลัยการอาชีพพยัคฆ ภูมิพิสัย	364	338	438	236	271	1,647
รวม	3,621	2,952	3,295	2,369	2,763	15,000

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 3.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานศึกษาและชั้นปี

สถานศึกษา	ระดับชั้นปี												รวม
	ปวช.1		ปวช.2		ปวช.3		ปวส.1		ปวส.2		รวม		
	จำนวน	ตัวอย่าง	จำนวน	ตัวอย่าง	จำนวน	ตัวอย่าง	จำนวน	ตัวอย่าง	จำนวน	ตัวอย่าง	จำนวน	ตัวอย่าง	
1. วิทยาลัยการอาชีพคำม่วง	269	16	275	16	235	14	155	9	167	10	1,101	65	
2. วิทยาลัยการอาชีพหนองกุงศรี	280	16	212	12	213	13	179	11	197	12	1,081	64	
3. วิทยาลัยการอาชีพห้วยผึ้ง	267	15	185	11	162	9	208	12	151	9	973	56	
4. วิทยาลัยการอาชีพขอนแก่น	493	29	439	26	507	30	433	25	567	33	2,439	143	
5. วิทยาลัยการอาชีพกระนวน	384	22	255	15	434	25	227	13	335	20	1,635	95	
6. วิทยาลัยการอาชีพบ้านไผ่	271	16	222	13	226	13	136	8	173	10	1,028	60	
7. วิทยาลัยการอาชีพพล	309	18	162	9	268	16	197	12	304	18	1,240	73	
8. วิทยาลัยการอาชีพร้อยเอ็ด	306	18	258	15	244	14	262	15	230	13	1,300	75	
9. วิทยาลัยการอาชีพหนอง	562	33	521	31	472	28	301	18	308	18	2,164	128	

(ต่อ)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

สถานศึกษา	ระดับชั้นปี												รวม	
	ปวช.1		ปวช.2		ปวช.3		ปวส.1		ปวส.2		รวม			
	จำนวน	ตัวอย่าง	จำนวน	ตัวอย่าง	จำนวน	ตัวอย่าง	จำนวน	ตัวอย่าง	จำนวน	ตัวอย่าง	จำนวน	ตัวอย่าง	จำนวน	ตัวอย่าง
10. วิทยาลัยการอาชีพพนมไพร	116	7	85	5	96	6	35	2	60	4	392	24		
11. วิทยาลัยการอาชีพ พัคฆภูมิพิสัย	364	21	338	20	438	26	236	14	271	16	1,647	97		
รวม	3,621	211	2,952	173	3,295	194	2,369	139	2,763	163	15,000	880		

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นแบบวัดตามรูปแบบ แบบวัดสถานการณ์ จำนวน 44 ข้อ ข้อคำถามมีลักษณะเป็นแบบสถานการณ์ที่มีตัวเลือก 4 ตัวเลือก โดยมีน้ำหนักคะแนนเป็น 1, 2, 3 และ 4 ตามลำดับของระดับขั้นทฤษฎีพัฒนาการจริยธรรมของโคลเบอร์ก

- 1 คะแนน สำหรับการตอบตัวเลือกที่มีระดับเหตุผลดีหรือไม่ดี เป็นผลจากการหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษหรือการให้รางวัล
 - 2 คะแนน สำหรับการตอบตัวเลือกที่มีระดับเหตุผลดีหรือไม่ดี เพราะการตอบสนองความต้องการของตน
 - 3 คะแนน สำหรับการตอบตัวเลือกที่มีระดับเหตุผลดีหรือไม่ดีต้องการเป็นคนดีในทรรศนะของตนและของบุคคลต่าง ๆ ในสังคม
 - 4 คะแนน สำหรับการตอบตัวเลือกที่มีระดับเหตุผลดีหรือไม่ดี ขึ้นอยู่กับการรักษากฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทางสังคมเพื่อรักษาพฤติกรรมดีงามต่าง ๆ ให้คงอยู่
- เป็นการปฏิบัติตามหน้าที่ของตนในสังคม

โดยเครื่องมือนี้จะมีเนื้อหาครอบคลุมคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับคุณวุฒิวชิศึกษา จำนวน 10 รายการ คือ (1) รับผิดชอบ (2) ขยัน (3) ประหยัด (4) ซื่อสัตย์สุจริต (5) จิตอาสา (6) สามัคคี (7) มีวินัย (8) สะอาด (9) สุขภาพ และ (10) ละเว้นอบายมุข (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2557 น. 9)

3.3 ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือ คือ แบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับคุณวุฒิวชิศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างชุดเครื่องมือ แบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามขอบเขตเนื้อหา คือ (1) รับผิดชอบ (2) ซื่อสัตย์ (3) ประหยัด (4) ซื่อสัตย์สุจริต (5) จิตอาสา (6) สามัคคี (7) มีวินัย (8) สะอาด (9) สุขภาพ และ (10) ละเว้นอบายมุข

3.3.2 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

3.3.3 ศึกษาและวิเคราะห์รายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาตามระดับคุณวุฒิวชิการศึกษาแต่ละรายการ รวมทั้งนิยามและพฤติกรรมบ่งชี้

3.3.4 กำหนดรูปแบบของเครื่องมือที่จะใช้ สร้างข้อคำถาม รายการที่จะวัดตามนิยามและพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะที่ต้องการจะวัด นำแบบวัดที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และปรับแก้ข้อคำถามตามข้อเสนอแนะ

3.3.5 นำแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษาสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จำนวน 88 ข้อ เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามรายข้อกับนิยามและพฤติกรรมบ่งชี้ที่กำหนดไว้ได้แก่

3.3.5.1 อาจารย์ ดร.อนุสรณ์ จันทระประทักษ์ วุฒิมการศึกษ (ค.ด.) สาขาวิชาการวิจัย และประเมินผลการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดประเมินผล

3.3.5.2 อาจารย์ ดร.พงศ์ธร โพธิ์พูลศักดิ์ วุฒิมการศึกษ (ค.ด.) สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดประเมินผล

3.3.5.3 อาจารย์ ดร. ธัญญลักษณ์ เขจรภักดิ์ วุฒิมการศึกษ (ค.ด.) สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน

3.3.5.4 นายวิชา อาญาเมือง วุฒิมการศึกษ (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษอาชีวศึกษา

3.3.5.5 นายจักรกฤษณ์ พุนดี วุฒิมการศึกษ (ศษ.ม.) สาขาวิชาบริหารการศึกษ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษอาชีวศึกษา

โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนจากการพิจารณาดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2559, น. 266-270)

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความคำถามสอดคล้องกับนิยามที่กำหนดไว้
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความคำถามสอดคล้องกับนิยามที่กำหนดไว้
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามที่กำหนดไว้

นำผลคะแนนของผู้เชี่ยวชาญจากการพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อความรายข้อ กับนิยามและพฤติกรรมบ่งชี้ และคัดเลือกข้อที่มีค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

3.3.6 นำชุดเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองครั้งที่ 1-กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน เพื่อพิจารณาคุณภาพค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และคัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20-1.00 ไว้จัดพิมพ์ เพื่อนำไปหาคุณภาพเครื่องมือต่อไป แสดงดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 ข้อคำถามตามพฤติกรรมบ่งชี้ในแต่ละด้าน

คุณลักษณะ	พฤติกรรมบ่งชี้	จำนวนข้อที่ สร้าง	จำนวนข้อที่ ใช้จริง	ข้อที่
1. รับผิดชอบ	1. ปฏิบัติงานตามที่มอบหมายสำเร็จตามที่กำหนด	2	1	1
	2. ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเอง และผู้อื่น	2	1	2
	3. ยอมรับผลการกระทำของตนเอง	2	1	3
2. ขยัน	1. ค้นคว้าแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ด้วยตนเอง	2	1	4
	2. แสวงหาประสบการณ์เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงาน อาชีพ	2	1	5
	3. ตั้งใจทำหน้าที่การงานอย่างต่อเนื่องจนเกิดผลสำเร็จ	2	1	6
	4. คิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อ ตนเองและสังคม	2	1	7
	5. มีความคิดหลากหลายในการแก้ปัญหา	2	1	8

(ต่อ)

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

คุณลักษณะ	พฤติกรรมบ่งชี้	จำนวน ข้อที่สร้าง	จำนวน ข้อที่ใช้จริง	ข้อที่
3. ประหยัด	1. ใช้วัสดุถูกต้องพอเพียงและเหมาะสมกับงาน	2	1	9
	2. ปิดน้ำปิดไฟทุกครั้งเมื่อเลิกใช้	2	1	10
	3. เก็บออมถนอมใช้ทรัพย์สินสิ่งของให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า	2	1	11
	4. ดำเนินชีวิตเรียบง่ายตามสถานภาพของตนเอง	2	1	12
4. ซื่อสัตย์ สุจริต	1. ประพฤติตรงทั้งต่อหน้าที่และต่อวิชาชีพ	2	1	13
	2. มีความรู้สึกต่อต้านอย่างชัดเจนต่อการโกหก	2	1	14
	3. มีความรู้สึกต่อต้านอย่างชัดเจนต่อการกระทำลึกลับโมย	2	1	15
	4. มีความคิดเห็นต่อต้านอย่างรุนแรงกับการทุจริต ในการสอบ	2	1	16
	5. ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาแอบอ้างเป็นของตนเอง ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ	2	1	17
	6. ปฏิบัติหน้าที่และรักษาประโยชน์ขององค์กร	2	1	18
	7. ไม่เพิกเฉยต่อสิ่งที่ได้รับรู้และการกระทำที่ไม่ถูกต้อง	2	1	19
5. จิตอาสา	1. ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยกำลังร่างกายและสติปัญญา	2	1	20
	2. อุทิศตนเพื่อเป็นประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม	2	1	21
	3. แบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อทำประโยชน์ แก่ผู้อื่น	2	1	22
	4. อาสาช่วยเหลืองานครูอาจารย์	2	1	23
6. สามัคคี	1. ร่วมมือในการทำงานด้วยความกลมเกลียวและ ปรองดอง	2	1	24
	2. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	2	1	25
	3. ปฏิบัติตามบทบาทผู้นำและผู้ตามที่ดี	2	1	26
	4. ยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม ความคิด ความ เชื่อที่หลากหลาย พร้อมทั้งจะปรับตัว เพื่ออยู่ร่วมกัน อย่างสันติ	2	1	27
	5. ไม่ทะเลาะวิวาท	2	1	28

(ต่อ)

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

คุณลักษณะ	พฤติกรรมบ่งชี้	จำนวน ข้อที่สร้าง	จำนวน ข้อที่ใช้จริง	ข้อที่
7. มีวินัย	1. ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา และสังคม	2	1	29
	2. ปฏิบัติตามกติกาและมารยาทของสังคม	2	1	30
	3. ประพฤติตนตามหลักศีลธรรมอันดี	2	1	31
	4. ประพฤติตนตรงต่อเวลา	2	1	32
8. สะอาด	1. คิดดี พูดดี ทำดี	2	1	33
	2. รักษาสุขภาพร่างกายตามหลักสุขอนามัย	2	1	34
	3. รักษาที่อยู่อาศัยสิ่งแวดล้อมตามสุขลักษณะที่ดี	2	1	35
9. สุภาพ	1. ประพฤติตนสุภาพเรียบร้อย อ่อนน้อมถ่อมตน ตาม สถานภาพและกาลเทศะ	2	1	36
	2. ประพฤติตนเหมาะสมตามมารยาทของวัฒนธรรมไทย	2	1	37
	3. ไม่ประพฤติก้าวร้าวรุนแรง วางอำนาจข่มขู่ผู้อื่นทั้ง โดยวาจาและท่าทาง	2	1	38
	4. ควบคุมกริยามารยาทในสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์	2	1	39
	5. แสดงสัมมาคารวะต่อครู อาจารย์อย่างสม่ำเสมอ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง	2	1	40
	6. แสดงความมีมนุษยสัมพันธ์	2	1	41
10. ละเว้น อบายมุข	1. ไม่เสพสิ่งเสพติดและของมีนเมา	2	1	42
	2. ไม่เล่นการพนัน	2	1	43
	3. หลีกเลี่ยงการเข้าไปอยู่ในแหล่งมั่วสุม	2	1	44
รวม		88	44	44

3.3.7 นำชุดเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน เพื่อพิจารณาคุณภาพค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.90

3.3.8 นำแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จัดพิมพ์แล้วนำไปใช้ เก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 880 คน เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อทำการติดต่อไปยังสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

3.4.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปติดต่อสถานศึกษาวิทยาลัยการอาชีพและทำการนัดหมายวันและเวลาในการเก็บข้อมูล

3.4.3 เตรียมดำเนินการสอบ โดยจัดเตรียมแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อใช้ในการวิจัยกับนักเรียน นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.4.4 ดำเนินการทดสอบ โดยผู้วิจัยนำแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไปทดสอบด้วยตนเองกับกลุ่มตัวอย่าง

3.4.5 นำกระดาษคำตอบที่ได้มาทำการตรวจสอบความถูกต้องและนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าต่าง ๆ ดังนี้

3.5.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

3.5.2 ความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยวิเคราะห์แบบวัดโดยใช้โปรแกรมด้านสถิติเพื่อหาค่าสถิติพื้นฐานและค่าความเชื่อมั่น โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha)

3.5.3 หาเกณฑ์ปกติ (Norms) ผู้วิจัยวิเคราะห์หาเกณฑ์ปกติวิสัยโดยการวิเคราะห์คะแนนปกติที และขยายคะแนนทีโดยใช้วิธีกำลังสองต่ำสุด โดยนำคะแนนมาแจกแจงความถี่ จากนั้นแปลงคะแนนดิบเป็นเปอร์เซ็นต์ไทล์และนำคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ไปแปลงเป็นคะแนนปกติที (T-score) แล้วปรับขยายคะแนนที โดยใช้วิธีกำลังสองต่ำสุด

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.6.1 สถิติพื้นฐาน

3.6.1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) (ปิยะธิดา ปัญญา, 2560, น. 51)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

(3-1)

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	คะแนนของนักเรียนแต่ละคน
	n	แทน	จำนวนนักเรียน หรือจำนวนคะแนน

3.6.1.2 ร้อยละ (Percentage) ซึ่งใช้สูตรดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2555, น. 101)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

(3-2)

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

3.6.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้
(สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2555, น. 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}} \quad (3-3)$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนในกลุ่ม
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนผู้เรียนในกลุ่มตัวอย่าง

3.6.2 สถิติที่ใช้ในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.6.2.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามกับนิยามและพฤติกรรมบ่งชี้ โดยใช้สูตรดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2559, น. 269)

$$IOC = \frac{\sum R}{N} \quad (3-4)$$

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	คะแนนระดับความสอดคล้องที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน ประเมินในแต่ละข้อ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินความสอดคล้องในข้อนั้น

3.6.2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach โดยมีสูตรดังนี้ (กาญจนา วัฒนา, 2550, น. 195)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\} \quad (3-5)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

3.6.2.3 ค่าอำนาจจำแนกโดยใช้ใช้สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation) (ปิยะธิดา ปัญญา, 2560, น. 142)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

$$r_{xy'} = \frac{n \sum XY' - \sum X \sum Y'}{\sqrt{[n \sum X^2 - (\sum X)^2][n \sum Y'^2 - (\sum Y')^2]}} \quad (3-6)$$

เมื่อ	$r_{xy'}$	แทน	ดัชนีอำนาจจำแนก
	X	แทน	คะแนนรายข้อ
	Y'	แทน	คะแนนรวมที่หักคะแนนข้อนั้นออกแล้ว $Y' = Y - X$ เมื่อ Y เป็นคะแนนรวม
	N	แทน	จำนวนผู้เข้าสอบ

3.6.2.4 การคำนวณตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่เทียบกับคะแนนที่ปกติ โดยใช้สูตรการหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2553, น. 266)

$$PR = \left(cf + \frac{1}{2} f \right) \frac{100}{N} \quad (3-7)$$

เมื่อ	PR	แทน	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์
	f	แทน	ความถี่ของคะแนน
	cf	แทน	ความถี่สะสม
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3.6.2.5 สร้างสมการพยากรณ์ใช้สมการพยากรณ์ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2553 น. 272)

$$T_c = a + bx$$

$$b = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{N \sum X^2 - (\sum X)^2} \text{ และ } a = \bar{Y} - b\bar{X} \quad (3-8)$$

เมื่อ	T_c	แทน	คะแนน T ปกติ
	a	แทน	ตำแหน่งที่เส้นตรงตัดแกน Y
	b	แทน	ความชันของเส้นตรง (ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายหรือการพยากรณ์)
	X	แทน	คะแนนสอบ
	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบ
	Y	แทน	คะแนนมาตรฐาน T ปกติ
	\bar{Y}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐาน T ปกติ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิจัยข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิจัยข้อมูล
3. ผลการวิจัยข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิจัยข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
α	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบวัด
T	แทน	คะแนนที่ปกติ
k	แทน	ข้อ
r	แทน	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ

4.2 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิจัยข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสร้างและหาคุณภาพของแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4.3 ผลการวิจัยข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการสร้างและหาคุณภาพของแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1. การสร้างแบบวัดในครั้งนี้ได้แบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นแบบวัดวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามขอบเขตเนื้อหา คือ (1) รับผิดชอบ (2) ขยัน (3) ประหยัด (4) ซื่อสัตย์สุจริต (5) จิตอาสา (6) สามัคคี (7) มีวินัย (8) สะอาด (9) สุขภาพ และ (10) ละเว้นอบายมุข เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 88 ข้อ แล้วตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยคัดเลือกข้อที่มีค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60–1.00 โดยมีข้อที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 60 ข้อ โดยค่าดัชนีความสอดคล้องก่อนการคัดเลือก (88 ข้อ) และหลังการคัดเลือก (60 ข้อ) แสดงดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องจากการพิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ (k)	IOC	ผลการ คัดเลือก	ข้อ (k)	IOC	ผลการ คัดเลือก	ข้อ (k)	IOC	ผลการคัดเลือก
1	1.00	คัดเลือกไว้	31	0.40	ตัดออก	61	0.40	ตัดออก
2	1.00	คัดเลือกไว้	32	1.00	คัดเลือกไว้	62	1.00	คัดเลือกไว้
3	1.00	คัดเลือกไว้	33	1.00	คัดเลือกไว้	63	1.00	คัดเลือกไว้
4	1.00	คัดเลือกไว้	34	0.40	ตัดออก	64	1.00	คัดเลือกไว้
5	0.40	ตัดออก	35	1.00	คัดเลือกไว้	65	1.00	คัดเลือกไว้
6	1.00	คัดเลือกไว้	36	0.40	ตัดออก	66	1.00	คัดเลือกไว้
7	1.00	คัดเลือกไว้	37	0.80	คัดเลือกไว้	67	1.00	คัดเลือกไว้
8	0.40	ตัดออก	38	0.40	ตัดออก	68	0.40	ตัดออก
9	0.80	คัดเลือกไว้	39	1.00	คัดเลือกไว้	69	1.00	คัดเลือกไว้
10	0.40	ตัดออก	40	0.80	คัดเลือกไว้	70	1.00	คัดเลือกไว้
11	0.80	คัดเลือกไว้	41	0.40	ตัดออก	71	1.00	คัดเลือกไว้
12	0.40	ตัดออก	42	1.00	คัดเลือกไว้	72	0.40	ตัดออก
13	1.00	คัดเลือกไว้	43	0.40	ตัดออก	73	0.40	ตัดออก
14	0.40	ตัดออก	44	1.00	คัดเลือกไว้	74	1.00	คัดเลือกไว้
15	1.00	คัดเลือกไว้	45	0.40	ตัดออก	75	1.00	คัดเลือกไว้
16	1.00	คัดเลือกไว้	46	1.00	คัดเลือกไว้	76	1.00	คัดเลือกไว้
17	0.80	คัดเลือกไว้	47	1.00	คัดเลือกไว้	77	0.40	ตัดออก
18	1.00	คัดเลือกไว้	48	0.40	ตัดออก	78	1.00	คัดเลือกไว้
19	0.40	ตัดออก	49	0.40	ตัดออก	79	1.00	คัดเลือกไว้
20	1.00	คัดเลือกไว้	50	0.40	ตัดออก	80	0.40	ตัดออก
21	1.00	คัดเลือกไว้	51	1.00	คัดเลือกไว้	81	1.00	คัดเลือกไว้
22	0.40	ตัดออก	52	0.80	คัดเลือกไว้	82	1.00	คัดเลือกไว้
23	1.00	คัดเลือกไว้	53	1.00	คัดเลือกไว้	83	1.00	คัดเลือกไว้

(ต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อ (k)	IOC	ผลการ คัดเลือก	ข้อ (k)	IOC	ผลการ คัดเลือก	ข้อ (k)	IOC	ผลการคัดเลือก
24	1.00	คัดเลือกไว้	54	0.40	ตัดออก	84	1.00	คัดเลือกไว้
25	0.60	คัดเลือกไว้	55	1.00	คัดเลือกไว้	85	0.40	ตัดออก
26	0.80	คัดเลือกไว้	56	0.80	คัดเลือกไว้	86	1.00	คัดเลือกไว้
27	0.40	ตัดออก	57	0.40	ตัดออก	87	1.00	คัดเลือกไว้
28	1.00	คัดเลือกไว้	58	1.00	คัดเลือกไว้	88	0.80	คัดเลือกไว้
29	1.00	คัดเลือกไว้	59	1.00	คัดเลือกไว้	-	-	-
30	1.00	คัดเลือกไว้	60	0.40	ตัดออก	-	-	-

จากตารางที่ 4.1 พบว่า แบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ (88 ข้อ) มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.40-1.00 เมื่อพิจารณาคัดเลือกข้อที่ผ่านเกณฑ์แล้วมี จำนวน 60 ข้อ มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60-1.00

2. ผลการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตารางที่ 4.2 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำแนกตามรายด้านและทั้งฉบับ

แบบวัดคุณธรรม จริยธรรม	ก่อนการคัดเลือก		หลังการคัดเลือก	
	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
1. รับผิดชอบ	5	0.14-0.58	3	0.23-0.58
2. ขยัน	6	0.01-0.68	5	0.31-0.68
3. ประหยัด	6	0.04-0.89	4	0.21-0.89
4. ซื่อสัตย์สุจริต	9	0.12-0.88	7	0.28-0.88
5. จิตอาสา	5	0.10-0.82	4	0.40-0.82
6. สามัคคี	6	0.15-0.75	5	0.29-0.75
7. มีวินัย	5	0.13-0.76	4	0.25-0.76
8. สะอาด	5	0.11-0.73	3	0.28-0.73
9. สุขภาพ	8	0.16-0.38	6	0.21-0.38
10. ละเว้นอบายมุข	5	0.11-0.39	3	0.30-0.39
รวม	60	0.01-0.89	44	0.21-0.89

จากตารางที่ 4.2 พบว่าแบบวัดแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 60 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อก่อนการคัดเลือกระหว่าง 0.01-0.89 โดยมีข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อผ่านเกณฑ์ จำนวน 44 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.21-0.89 นำแบบวัดแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 44 ข้อ ทดลองกับนักเรียน นักศึกษาระดับคุณวุฒิวชิวศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน หาค่าความเชื่อมั่นด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) แสดงผลดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

องค์ประกอบของแบบวัด	จำนวนข้อ	ความเชื่อมั่น (α)
1. ด้านรับผิดชอบ	3	0.87
2. ด้านขยัน	5	0.85
3. ด้านประหยัด	4	0.84
4. ด้านซื่อสัตย์สุจริต	7	0.83
5. ด้านจิตอาสา	4	0.76
6. ด้านสามัคคี	5	0.81
7. ด้านมีวินัย	4	0.82
8. สะอาด	3	0.78
9. ด้านสุขภาพ	6	0.80
10. ด้านละอ่อนบายมุข	3	0.77
ทั้งฉบับ	44	0.89

จากตารางที่ 4.3 พบว่า แบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.76-0.87 เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นรายด้านพบว่า
ด้านที่มีค่าความเชื่อมั่นสูงสุด ได้แก่ ด้านรับผิดชอบ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 รองมา ได้แก่
ด้านขยันรับผิดชอบ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 และด้านประหยัด มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84
ตามลำดับ และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.89

ตอนที่ 2 ผลการสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) แบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ในรูปคะแนนมาตรฐานที่ปกติโดยนำผลคะแนนจากแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 880 คน มาสร้างเป็นเกณฑ์ปกติ โดยนำคะแนนดิบที่ได้ไปคำนวณหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ แล้วเปรียบเทียบหาคะแนนที่ปกติ โดยอาศัยสมการพยากรณ์คือ $T_c = a+bx$ โดยสร้างเกณฑ์ปกติจากสมการพยากรณ์ $T_c = -53.29+0.77$ และได้เกณฑ์ปกติระหว่าง $T_{21} - T_{75}$ แสดงดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คะแนนสอบ	คะแนนที่ปกติที่ปรับแก้		คะแนนสอบ	คะแนนที่ปกติที่ปรับแก้	
	T	T		T	T
176*	82.23	82	130	46.81	47
↑	↑	↑	129	46.04	46
166	74.53	75	128	45.27	45
165	73.76	74	127	44.5	45
164	72.99	73	126	43.73	44
163	72.22	72	125	42.96	43
162	71.45	71	124	42.19	42
161	70.68	71	123	41.42	41
160	69.91	70	122	40.65	41
159	69.14	69	121	39.88	40
158	68.37	68	120	39.11	39

(ต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

คะแนนสอบ	คะแนนที่ปกติที่ปรับแก้		คะแนนสอบ	คะแนนที่ปกติที่ปรับแก้	
	คะแนนที่ปกติ	คะแนนที่ปกติ		คะแนนที่ปกติ	คะแนนที่ปกติ
157	67.60	68	119	38.34	38
156	66.83	67	118	37.57	38
155	66.06	66	117	36.8	37
154	65.29	65	116	36.03	36
153	64.52	65	115	35.26	35
152	63.75	64	114	34.49	34
151	62.98	63	113	33.72	34
150	62.21	62	112	32.95	33
149	61.44	61	111	32.18	32
148	60.67	61	110	31.41	31
147	59.9	60	109	30.64	31
146	59.13	59	108	29.87	30
145	58.36	58	107	29.1	29
144	57.59	58	106	28.33	28
143	56.82	57	105	27.56	28
142	56.05	56	104	26.79	27
141	55.28	55	103	26.02	26
140	54.51	55	102	25.25	25
139	53.74	54	101	24.48	24
138	52.97	53	100	23.71	24

(ต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

คะแนนสอบ	คะแนนที่ปกติที่ปรับแก้		คะแนนสอบ	คะแนนที่ปกติที่ปรับแก้	
	คะแนนที่ปกติ	คะแนนที่ปกติ		คะแนนที่ปกติ	คะแนนที่ปกติ
157	67.60	68	119	38.34	38
156	66.83	67	118	37.57	38
155	66.06	66	117	36.8	37
154	65.29	65	116	36.03	36
153	64.52	65	115	35.26	35
152	63.75	64	114	34.49	34
151	62.98	63	113	33.72	34
150	62.21	62	112	32.95	33
149	61.44	61	111	32.18	32
148	60.67	61	110	31.41	31
147	59.9	60	109	30.64	31
146	59.13	59	108	29.87	30
145	58.36	58	107	29.1	29
144	57.59	58	106	28.33	28
143	56.82	57	105	27.56	28
142	56.05	56	104	26.79	27
141	55.28	55	103	26.02	26
140	54.51	55	102	25.25	25
139	53.74	54	101	24.48	24
138	52.97	53	100	23.71	24

(ต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

คะแนนสอบ	คะแนนที่ปกติที่ปรับแก้		คะแนนสอบ	คะแนนที่ปกติที่ปรับแก้	
	คะแนนที่ปกติ	คะแนนที่ปกติ		คะแนนที่ปกติ	คะแนนที่ปกติ
137	52.2	52	99	22.94	23
136	51.43	51	98	22.17	22
135	50.66	51	97	21.4	21
134	49.89	50	96	20.63	21
133	49.12	49	↓	↓	↓
132	48.35	48	2*	-51.75	-52
131	47.58	48	1*	-52.52	-53

หมายเหตุ. * หมายถึง คะแนนสอบที่นำมาขยายเป็นคะแนนที่ปกติที่ปรับแก้

จากตารางที่ 4.4 พบว่า เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีค่าของคะแนนสอบอยู่ระหว่าง 96-166 คะแนน มีค่าของคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง $T_{21} - T_{75}$ แสดงว่านักเรียนมีระดับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตั้งแต่ระดับต่ำถึงมากที่สุด ผลจากการสร้างเกณฑ์ปกติ สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ระดับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา

คะแนน T ปกติ	คะแนน	คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและ คุณลักษณะที่พึงประสงค์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตั้งแต่ T ₆₅ ขึ้นไป	153 ขึ้นไป	ระดับมากที่สุด	15	1.70
ตั้งแต่ T ₅₅ - T ₆₄	140-152	ระดับมาก	389	44.20
ตั้งแต่ T ₄₅ - T ₅₄	127-139	ระดับปานกลาง	223	25.34
ตั้งแต่ T ₃₅ - T ₄₄	115-126	ระดับต่ำ	201	22.84
ตั้งแต่ T ₃₅ ลงมา	114 ลงมา	ระดับต่ำมาก	52	5.91

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ระดับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 880 คน อยู่ในระดับ มากที่สุด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 1.70, ระดับมาก จำนวน 389 คน คิดเป็นร้อยละ 44.20, ระดับปานกลาง จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 25.34, ระดับต่ำ จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 22.84 และระดับต่ำมาก จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 5.91

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษาผลการวิจัยสรุปตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. สรุป
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

5.1.1 แบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นแบบสถานการณ์ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 44 ข้อ โดยวัดคุณลักษณะด้านความรับผิดชอบ จำนวน 3 ข้อ ด้านความขยัน 5 ข้อ ด้านการประหยัด 4 ข้อ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต 7 ข้อ ด้านจิตอาสา 4 ข้อ ด้านความสามัคคี 5 ข้อ ด้านการมีวินัย 4 ข้อ ด้านความสะอาด 3 ข้อ ด้านสุขภาพ 6 ข้อ และด้านการละเว้นอบายมุข 3 ข้อ

5.1.2 คุณภาพของแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษามีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.60-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ตั้งแต่ 0.21-0.89 และมีค่าความเชื่อมั่นรายด้านอยู่ระหว่าง 0.77-0.87 ทั้งฉบับเท่ากับ 0.89

5.1.3 เกณฑ์ปกติ (Norm) ของการสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีค่าของคะแนนสอบอยู่ระหว่าง 96-166 คะแนน มีค่าของคะแนนที่ปกติ อยู่ระหว่าง $T_{21} - T_{75}$ แสดงว่านักเรียนมีระดับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ตั้งแต่ระดับต่ำถึงมากที่สุด ดังนี้ ระดับมากที่สุด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 1.70, ระดับมาก จำนวน 389 คน คิดเป็นร้อยละ 44.20, ระดับปานกลาง จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 25.34, ระดับต่ำ จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 22.84 และระดับต่ำมาก จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 5.91

5.2 อภิปรายผล

ผลของการวิจัยการสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษานำมาอภิปรายผล ดังนี้

5.2.1 แบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นแบบสถานการณ์ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 44 ข้อ โดยวัดคุณลักษณะด้านความรับผิดชอบ จำนวน 3 ข้อ ด้านความขยัน 5 ข้อ ด้านการประหยัด 4 ข้อ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต 7 ข้อ ด้านจิตอาสา 4 ข้อ ด้านความสามัคคี 5 ข้อ ด้านการมีวินัย 4 ข้อ ด้านความสะอาด 3 ข้อ ด้านสุขภาพ 6 ข้อ และด้านการละเว้นอบายมุข 3 ข้อ เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 พัฒนาขึ้นโดยให้สอดคล้องกับ รายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาตามระดับคุณวุฒิวชิการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2561, น. 7-9) โดยกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ การแสดงออกด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษา เมื่อ พ.ศ. 2557 โดยพัฒนามาจากรายการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2542 ประกอบด้วย คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบ ด้านความขยัน ด้านการประหยัด ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านจิตอาสา ด้านความสามัคคี ด้านการมีวินัย ด้านความสะอาด ด้านสุขภาพ และด้านการละเว้นอบายมุข สอดคล้องกับงานวิจัยของ นาดยา รัศมี (2552, น. 65) ได้ศึกษาการสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สำนักเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยเชิงสถานการณ์ชนิดเลือกตอบ โดยใช้วัดความมีวินัย 6 ด้าน คือ (1) การตรงต่อเวลา (2) การปฏิบัติงานตามหน้าที่ของตน (3) ยอมรับผลการกระทำของตน (4) การปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัยของตนเอง

(5) การทำกิจวัตรของตนเองตามกำหนดเวลา (6) การเคารพสิทธิของผู้อื่น จำนวน 40 ข้อ และสอดคล้องกับ ธรรมนูญ ที่บุญมา (2555, น. 111-117) ได้ทำการวิจัยเรื่องสร้างเกณฑ์ปกติสำหรับแปลความหมายของคะแนนจากผลการสอบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีวินัย สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีวินัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีลักษณะเป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 1 ฉบับ 48 ข้อ ประกอบด้วย ด้านการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน จำนวน 6 ข้อ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน จำนวน 6 ข้อ ด้านการปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว จำนวน 6 ข้อ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม จำนวน 6 ข้อ ด้านการไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น จำนวน 6 ข้อ ด้านการเข้าเรียนตรงเวลาและทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด จำนวน 6 ข้อ ด้านการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ จำนวน 6 ข้อ และด้านการสนใจเรียนและแสวงหาความรู้ด้วยตัวเอง จำนวน 6 ข้อ

5.5.2 คุณภาพของแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.60-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ตั้งแต่ 0.21-0.89 และมีค่าความเชื่อมั่นรายด้านอยู่ระหว่าง 0.77-0.87 ทั้งฉบับเท่ากับ 0.89 เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก แบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่พัฒนาขึ้น ดำเนินการตามกระบวนการของการพัฒนาแบบวัดที่เหมาะสมโดยมีเนื้อหาที่เหมาะสมในการวัดวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ แจ่มสิริ ศรีภูไฟ (2551, น. 96-99) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบวัดความซื่อสัตย์ และแบบวัดความประหยัดสำหรับนักเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 มีค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดความซื่อสัตย์ของนักเรียนมีค่าตั้งแต่ 0.248-0.645 แบบวัดความประหยัดของนักเรียน มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.242-0.714 แบบวัดความซื่อสัตย์ของนักเรียน มีค่า 0.935 และ 20.406 แบบวัดความประหยัดของนักเรียน มีค่า 932 และ 27.64 และสอดคล้องกับ นาดยา รัตมี (2552, น. 64-66) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.67-4.32 และธราภรณ์ คำอุ่น (2552, น. 33-54) ได้ศึกษาเรื่องการสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 มีค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 2.46-8.53

5.2.3 เกณฑ์ปกติ (Norm) ของการสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีค่าของคะแนนสอบอยู่ระหว่าง 96-166 คะแนน มีค่าของคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง $T_{21} - T_{75}$ แสดงว่านักเรียนมีระดับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตั้งแต่ระดับต่ำถึงมากที่สุด ดังนี้ ระดับมากที่สุด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 1.70, ระดับมาก จำนวน 389 คน คิดเป็นร้อยละ 44.20, ระดับปานกลาง จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 25.34, ระดับต่ำ จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 22.84 และระดับต่ำมาก จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 5.91 เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากระดับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษาไม่เหมือนกันอันเนื่องมาจากการอบรมสั่งสอน เลี้ยงดูจากครูผู้สอน พ่อ แม่ผู้ปกครอง ที่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพิศ ศิริโยธา (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พัฒนาแบบวัดความรับผิดชอบต่อสังคมสำหรับนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โครงสร้างของแบบวัดความรับผิดชอบต่อสังคมแบ่งออกเป็น 5 ด้าน 10 องค์ประกอบ คุณภาพด้านความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 และเกณฑ์ปกติของแบบวัดความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา มีคะแนนที่ปกติ ตั้งแต่ $T_{18} - T_{82}$ และสอดคล้องกับ ณัชชา มหุบุญญานนท์ และเปมิกา สังขรณ์ (2556, น. 103) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเกณฑ์ปกติวิสัย (Norms) ของแบบวัดด้านความรับผิดชอบต่อตนเองมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 22-48 คะแนน ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 22-44 คะแนน และด้านความรับผิดชอบต่อผลงานมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 10-32 คะแนน คะแนนปกติของแบบวัดด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อผลงาน มีช่วงคะแนนปกติที่อยู่ในช่วงระหว่าง $T_{22} - T_{80}$, $T_{20} - T_{75}$ และ $T_{20} - T_{80}$ ตามลำดับ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 การนำแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไปใช้ ควรชี้แจงขั้นตอนให้นักเรียน นักศึกษาเข้าใจ

5.3.1.2 การวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ควรใช้ประกอบกับการสังเกต การสัมภาษณ์ เพื่อช่วยให้การวิเคราะห์ถูกต้องยิ่งขึ้นและเป็นแนวทางในการปรับปรุงคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

5.3.1.3 แบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 10 ด้าน การนำไปใช้จึงควรพิจารณาความเหมาะสมกับคุณลักษณะของผู้เรียนที่ต้องการวัด เพื่อให้ได้ผลการวัดที่ตรงตามวัตถุประสงค์

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการนำผลจากการวิจัยคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไปสู่โครงการการพัฒนา นักเรียนนักศึกษาต่อไป

5.3.2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา

5.3.2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลการวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ระหว่างนักเรียนสายสามัญและสายอาชีพ เพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นแนวทางในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อไป

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). 107 ปี กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: กระทรวง.
นิตยา รัตมี. (2552). การสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีวินัย สำหรับนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต).
เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). โมเดลลิสรล: สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ณัชชา มหาปัญญานนท์ และเปมิกา สังขรณ์. (2556). การพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะของบัณฑิต
ที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยทักษิณ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- นิชา อาจเดช. (2555). การสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีวินัย สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ณิชานันท์ พิพัฒน์นพกร. (2558). เจตคติด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ปีการศึกษา 2557.
สืบค้นจาก http://www.pvcari.com/myfile/010116163635_1.pdf.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประไพ เดชวรรณ. (2550). พฤติกรรมด้านวินัย. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- ปิยะธิดา ปัญญา. (2559). การวัดและการทดสอบแบบอิงกลุ่ม. มหาสารคาม: ดัคศิลาการพิมพ์.
- ปิยะธิดา ปัญญา. (2554). การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษา. มหาสารคาม:
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พัชรนันท์ มาอยู่วัง. (2552). การสร้างแบบวัดทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต).
เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- พิชิต ฤทธิจรูญ. (2552). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: เข้าออฟเคอร์มิสท์.

- พวงผกา แซ่ตัน. (2554). การศึกษาวิสัยนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวังจันทร์วิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพศาล วรคำ. (2559). การวิจัยทางการศึกษา. มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- ภาณุภัทร ลิ้มจำรูญ. (2551). การพัฒนาชุดเครื่องมือวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ยุภา เกิดศิริ. (2558). การพัฒนาแบบวัดความมีวินัยในตนเองสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). การวัดด้านจิตพิสัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วินัย หมื่นรักษ์ และนพรัตน์ ชัยเรือง. (2557). คุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาวិทยาลัยการอาชีพพรหมคีรี สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช. สืบค้นจาก <http://www.graduate.ubru.ac.th/ubru-journal/assets/onlinefile/1436237955.pdf>.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2553). การวัดผลการศึกษา. ภาพสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2552). ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- สมพิศ ศิริโยธา. (2558). การพัฒนาแบบวัดความรับผิดชอบต่อสังคมสำหรับนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2552). สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2557). คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาตามระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.

- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2560). *แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579*.
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2561). *แนวการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา*. นครปฐม: สันทวีกิจ พรินต์ติ้ง (สำนักงานใหญ่).
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2562). *หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2562*.
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- อรุณญา ทิบุญมา. (2555). *การสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีวินัย ระดับชั้น
มัธยมศึกษาตอนปลาย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต)*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม
- Allen, K. N. and Friedman, B. D. (2010). Affective Learning: A Taxonomy for
teaching social work values. *Journal of Social Work Values and Ethics*,
7(2), 234-345.
- Crain, W. C. (1985). *Theories of Development*. Prentice- Hall, pp. 118-136.
- Ganer, Kim Monique. (2004). Examination the Roles of Middle School Personal in the
Construction of Effective Discipline Management. *Dissertation Abstracts
International*, 64(12), 4427-A.
- Piaget J. (1969). *The Moral Judgement of the Child*. Illinois: The Free Press.
- Royal, Janell Klinger. (2004). The Identification of Student Discipline Resulting in
School and out-of-School Suspension by Comparing Gender and Grade Level
of High School Students. *Dissertation Abstracts International*, 64(08), 2733-A.
- Rusby, C. J., Taylor, K. T. and Foster, E. M. (2007). A Descriptive Study of school
Discipline Referrals in First Grade. *Psychology in the School*, 44(4), 333-350.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

แบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จ

การศึกษา ระดับคุณวุฒิตัวชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน
 นักศึกษาอาชีวศึกษาสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3
 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบวัดฉบับนี้เป็นแบบวัดสถานการณ์สมมติที่เกิดขึ้นและพบเห็นในชีวิตประจำวันที่ต้องตัดสินใจเลือก ไม่มีข้อถูก-ผิด เพียงต้องการทราบว่า หากนักเรียน นักศึกษาพบกับเหตุการณ์เหล่านี้แล้วจะแสดงความรู้สึกต่อเรื่องราวนั้น ๆ หรือจะตัดสินใจอย่างไร คำตอบของนักเรียน นักศึกษาไม่กระทบกระเทือนต่อผลการเรียนแต่อย่างใด

2. แบบวัดฉบับนี้ มีจำนวน 44 ข้อ เวลา 60 นาที

3. ให้นักเรียน นักศึกษาทำเครื่องหมาย × ให้ตรงกับช่องอักษร ก. ข. ค หรือ ง ลงในกระดาษคำตอบซึ่งตรงกับตัวเลือกที่ชอบมากที่สุด เช่น เมื่อนักเรียน นักศึกษาเลือก ข้อ ก ให้ทำเครื่องหมาย × ลงในกระดาษคำตอบดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
000	×			

4. ถ้านักเรียน นักศึกษาต้องการเปลี่ยนคำตอบใหม่ ให้ทำเครื่องหมาย ≠ ทับคำตอบเดิมแล้วทำเครื่องหมาย × ลงในกระดาษคำตอบที่ต้องการใหม่ เช่น ถ้านักเรียน นักศึกษาเปลี่ยนคำตอบจากข้อ ก เป็นข้อ ง ทำเครื่องหมาย ดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
000	≠			×

5. ขอให้นักเรียน นักศึกษาตอบแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ทุกข้อ เมื่อทำเสร็จเรียบร้อยแล้วให้นำแบบวัดพร้อมกระดาษคำตอบส่งคืนผู้คุมห้องสอบ

6. ข้อมูลที่ได้จากการตอบจะนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาวิจัยและพัฒนาแบบวัดคุณธรรม
จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษาสถาบันการอาชีวศึกษาภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

นางสาวชรียา บุญครอบ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

1. พินิจได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้ากลุ่มทำรายงาน แต่มีเพื่อนบางคนในกลุ่มไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมาย พินิจจึงทำงานนั้นแทนเพื่อน ท่านคิดว่าพินิจทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด

- ก. ต้องการให้งานสำเร็จ
- ข. เมื่อครูทราบคงมอบหมายหน้าที่หัวหน้าให้ทำอีก
- ค. เกรงจะขาดความเชื่อถือจากสมาชิกคนอื่น ๆ
- ง. ครูเคยบอกเสมอว่าผู้ที่ทำงานจึงมีความรู้

2. ไพศาลได้รับมอบหมายงานที่มีขั้นตอนหลายขั้นตอน แต่ในการทำงานนั้นสามารถลดขั้นตอนได้ โดยที่ผลงานยังคงได้ผลเช่นเดิม แต่ไพศาลยังคงทำตามขั้นตอน ท่านคิดว่าไพศาลทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด

- ก. อาจเกิดอุบัติเหตุขึ้นได้
- ข. ถ้าหัวหน้างานเห็นอาจถูกลงโทษ
- ค. ต้องการให้ผลงานที่ทำสมบูรณ์
- ง. การทำงานที่ถูกต้องต้องทำเป็นขั้นตอน

3. ทวีศักดิ์ยืมหนังสือจากครูเพื่อใช้ประกอบการเรียน แต่น้องของทวีศักดิ์ได้ทำหนังสือขาดไปหน้าหนึ่ง และไม่สามารถซ่อมได้ เพื่อนของทวีศักดิ์แนะนำให้ไม่ต้องบอกครูให้ทราบ ทวีศักดิ์ก็บอก ครูตามความจริง ท่านคิดว่าทำไมทวีศักดิ์จึงบอกความจริงแก่ครู

- ก. เราควรรับผิดชอบในสิ่งที่ตนเองกระทำลงไป ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้น
- ข. เกรงครูจะเข้าใจผิดว่าเพื่อนคนอื่นทำ
- ค. ได้รับการอบรมเป็นประจำว่าต้องมีความซื่อสัตย์
- ง. ครูคงจะยกโทษให้เมื่อบอกความจริง

4. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับป้ายสินค้าน้ำอัดลมที่ไม่มีคาเฟอีนที่ติดตามร้านค้า

- ก. จะนำเอาไปปรึกษากับคนใกล้ชิดเพื่อให้ช่วยตัดสินใจ
- ข. ตั้งใจว่าจะสั่งซื้อน้ำอัดลม เพราะไม่มีคาเฟอีน
- ค. จะนำไปสอบถามจากผู้รู้เพื่อหาข้อมูลว่าอาจมีส่วนผสมบางอย่างที่ไม่ดีต่อสุขภาพ
- ง. ตั้งใจจะไปหาข้อมูลเพิ่มเติมจากหลายแหล่งเพื่อพิจารณาเปรียบเทียบก่อนที่จะตัดสินใจซื้อ

5. น้ำตาลพบปัญหาเกี่ยวกับการทำโครงการอาชีพ เธอจึงพยายามค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดและขอคำแนะนำจากครูผู้สอนอยู่เสมอจนสามารถปฏิบัติงานเกิดผลสำเร็จ ถ้าท่านเป็นน้ำตาล ท่านก็จะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- พ่อกับแม่เคยแนะนำให้ถามครูอาจารย์
 - ครูอาจารย์จะได้ชมเชยว่าเป็นคนมีความเพียรพยายาม
 - เมื่อแก้ปัญหาไม่ได้ควรขอคำแนะนำจากผู้มีความรู้เรื่องนั้น
 - ค่อย ๆ แก้ปัญหาด้วยตนเองอาจต้องใช้เวลาบ้าง
6. เมื่อครูมอบหมายให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกันทำรายงาน ซึ่งหัวข้อที่ได้รับค่อนข้างยากและมีข้อมูลน้อยต้องหาข้อมูลเพิ่มเติมเยอะ ถ้าท่านเป็นสมาชิกในกลุ่มจะทำอย่างไร
- ช่วยเพื่อนตามที่เพื่อนบอกให้ทำเท่านั้น
 - ช่วยเพื่อนหาข้อมูลเฉพาะทางอินเทอร์เน็ตเพราะสะดวกรวดเร็วและประหยัดเวลา
 - ช่วยเพื่อนหาข้อมูลเฉพาะในหนังสือเรียนเท่าที่พอหาได้
 - ช่วยเพื่อนสืบค้นข้อมูลจากทางอินเทอร์เน็ตและจากเอกสารงานวิจัยในห้องสมุด
7. ที่บ้านของจิ้นมีขวดน้ำพลาสติกเป็นจำนวนมาก จิ้นจึงเอ่ยปากชวนแจ่มให้นำขวดพลาสติกมาทำเป็นกระเช้าใส่ของ ถ้าท่านเป็นแจ่มจะตอบว่าอย่างไร
- เอาซิเราได้ของใช้และยังลดปริมาณขยะในชุมชนด้วย
 - ชวนเพื่อนมาช่วยกันทำหลาย ๆ คนด้วย
 - เอาซิฉันให้ความร่วมมือเต็มที่เลย
 - เอาซิแต่ฉันว่าซังกิโฆชายไม่ดีกว่าหรือ
8. มนตรีขับซึร์ถจักรยานยนต์และสวมหมวกนิรภัยเสมอ ถ้านักเรียนเป็นมนตรีจะทำเช่นนี้หรือไม่
- ทำ เพื่อต้องการฝึกให้ติดเป็นนิสัย
 - ทำ เพราะเป็นความร่วมมือในการรักษากฎจราจร
 - ทำ เพื่อความปลอดภัยและป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ
 - ทำ เพราะกลัวถูกจับหรือเกิดอุบัติเหตุจะทำให้พ่อแม่เดือดร้อน

9. ที่บ้านมาลีมีเศษผ้าเหลือจำนวนหนึ่ง แม่จึงแนะนำให้มาลีนำเศษผ้าที่เหลือมาประดิษฐ์ทำเป็นผ้าพรมเช็ดเท้า ถ้าท่านเป็นมาลีจะทำตามที่แม่แนะนำเพราะเหตุใด

- ก. ช่วยแม่ประหยัดรายจ่าย
- ข. สวยแปลกตาไม่เหมือนใคร
- ค. กลัวแม่เสียใจ
- ง. ประหยัดทรัพยากรธรรมชาติ

10. สายใจไปล้างมือพบว่าก๊อกน้ำเปิดทิ้งไว้ เธอจึงปิดก๊อกน้ำที่เปิดทิ้งไว้ ท่านคิดว่าสายใจทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด

- ก. กลัวน้ำหมดไม่มีใช้
- ข. เป็นแบบอย่างให้แก่คนอื่น ๆ
- ค. จะได้มีน้ำไว้ให้คนอื่นใช้
- ง. ประหยัดทรัพยากรธรรมชาติ

11. แม่ให้เงินสุทินเป็นค่าอาหารกลางวันและค่าใช้จ่ายสิ่งที่เป็นรายสัปดาห์ ๆ ละ 500 บาท สุทินมักจะนำเงินไปซื้อของตามใจชอบจนบางครั้งเงินไม่พอจ่ายตลอดสัปดาห์จึงต้องขอยืมเพื่อน ถ้าท่านเป็นสุทินจะไม่ปฏิบัติเช่นนั้นเพราะอะไร

- ก. ต้องไม่ใช้จ่ายมากกว่าเงินที่มี
- ข. เป็นตัวอย่างแก่เพื่อน
- ค. ไม่อยากให้แม่ไม่สบายใจ
- ง. กลัวเพื่อนดูถูก

12. เมื่อควีเข้าทำงานใหม่ ๆ เขามักจะทำงานบกพร่องและโดนหัวหน้าดุเสมอ แต่เขาก็พยายาม ศึกษา และฝึกฝนจนสามารถทำงานได้ดีเท่ากับคนอื่น ท่านคิดว่าควีมีเหตุผลอะไรที่ทำเช่นนั้น

- ก. ไม่ต้องการให้หัวหน้าดุ
- ข. ไม่ให้เกิดความเสียหาย
- ค. เพื่อทำงานได้อย่างมีความสุข
- ง. เพื่อให้ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

13. ครูมอบให้หัวหน้าชั้นเป็นผู้ดูแลความเรียบร้อยและตรวจสอบจำนวนเพื่อนในทุกวิชาที่เข้าเรียน ปรากฏว่าในวิชาคณิตศาสตร์เพื่อนมาเข้าเรียนไม่ครบจำนวนจึงได้แจ้งครูทราบ ท่านคิดว่าหัวหน้าชั้นมีเหตุผลใดที่ทำเช่นนั้น

- ก. ครูจะได้ทราบความจริง
- ข. ปฏิบัติให้สมกับที่ครูไว้วางใจ
- ค. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย
- ง. ถ้าไม่แจ้งให้ครูทราบอาจถูกตำหนิได้

14. บ้านของจุ่มเปิดเป็นร้านขายของชำ เจ้าหน้าที่ อบต.ให้มาเก็บภาษีป้าย แม่และจุ่มก็จะบ้ายเปี๊ยะ และหลีกเลี่ยงอยู่เสมอโดยให้เหตุผลว่าเป็นร้านเล็ก ๆ ไม่ค่อยมีกำไร ถ้าท่านเป็นจุ่มท่านจะอย่างไร

- ก. เสียภาษีเพราะเป็นการช่วยเหลือสังคมอีกด้านหนึ่ง
- ข. เสียภาษีเพราะค่าภาษีก็ไม่แพงเกินควรน่าจะจ่ายได้
- ค. เสียภาษีให้ถูกต้องเพราะหากในอนาคตมีรายได้จะเสียภาษีเพื่อพัฒนาสังคม
- ง. เสียภาษีให้ถูกต้องและช่วยทำความเข้าใจกับเจ้าของร้านอื่น ๆ ในหมู่บ้านอีกทางหนึ่งด้วย

15. หลังเลิกเรียน แก้วเห็นกล่องดินสอที่วางอยู่บนโต๊ะครู ซึ่งครูเตรียมไว้สำหรับแจกทุกคนในวันพรุ่งนี้ แก้วจึงหยิบกล่องดินสอใส่กระเป๋ากลับบ้านไปหนึ่งกล่องโดยไม่มีใครเห็น การกระทำของแก้วถูกต้องหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ก. ถูกต้อง เพราะครูเตรียมไว้สำหรับแจกอยู่แล้ว
- ข. ถูกต้อง เพราะถ้ารอให้ครูแจกอาจจะไม่ได้กล่องดินสอที่มีสีตรงตามที่ต้องการ
- ค. ไม่ถูกต้อง เพราะการหยิบของไปก่อนจัดเป็นการลักขโมย
- ง. ไม่ถูกต้อง เพราะการหยิบของไปก่อนจะเป็นการเอาเปรียบเพื่อน

16. ในการสอบครั้งหนึ่ง นักทำข้อสอบไม่ได้เพราะไม่ได้เตรียมตัวมาล่วงหน้า เพื่อนที่นั่งข้าง ๆ สงสาร จึงแอบส่งกระดาษคำตอบให้แก แต่แกก็จะไม่ยอมรับกระดาษคำตอบของเพื่อน เพราะ

- ก. กลัวจะถูกจับได้และถูกลงโทษให้สอบตก
- ข. เป็นหน้าที่ของนักเรียนที่จะต้องเตรียมพร้อมเสมอสำหรับการสอบ
- ค. อยากให้เพื่อนเห็นว่าเป็นคนซื่อตรง
- ง. ต้องการรักษาศักดิ์ศรีของตนเอง

17. ในช่วงเวลาเรียนวิชาภาษาไทย ครูมีประชุมด่วนจึงให้นักเรียนทำงานที่มอบหมายและส่งเมื่อหมดชั่วโมง แต่สุพิศได้นำงานวิชาอื่นมาทำจนเกือบหมดเวลาจึงขอลอกงานจากเพื่อน ถ้าท่านเป็นสุพิศ ท่านจะไม่ทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด

- ก. เป็นการเอาเปรียบเพื่อน
- ข. ไม่ได้ความรู้จากการทำเอง
- ค. ถ้าครูทราบจะถูกลงโทษ
- ง. ควรทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย

18. ตู้โทรศัพท์สาธารณะในหมู่บ้านของจิ๋วชำรุดกระจกแตกมีรอยขีดเขียนรอบ ๆ ตู้ เครื่องพัง ถ้าท่านเป็นจิ๋วจะปฏิบัติอย่างไร

- ก. ไปแจ้งเจ้าหน้าที่ให้มาซ่อมเพราะปล่อยไว้คนส่วนใหญ่จะเดือดร้อนมาก
- ข. รวบรวมรายชื่อของคนทั้งหมู่บ้านเพื่อยื่นหนังสือขอให้ช่างมาซ่อมตู้โทรศัพท์
- ค. เต็มใจที่จะเป็นตัวแทนของหมู่บ้านไปแจ้งเจ้าหน้าที่มาซ่อม
- ง. รอดูอีกสักกระยะก่อนว่าจะมีช่างมาซ่อมไหม

19. กรณีเพื่อนของท่านชวนไปเล่นเกมหลังเลิกเรียน ท่านจะปฏิบัติตนอย่างไร

- ก. ไปเล่นสนุกกับเพื่อนก่อนกลับบ้าน
- ข. ไปเล่นสนุกกับเพื่อนก่อนแล้วกลับมาทำการบ้าน
- ค. ปฏิเสธคำชวนของเพื่อน เพราะมีหน้าที่ต้องไปช่วยทำงานบ้านและทำการบ้านให้เสร็จ
- ง. ปฏิเสธคำชวนของเพื่อนบอกเพื่อนถึงข้อเสียของการเล่นเกมให้รู้จักบทบาทหน้าที่ของตน

20. ฤดีเก่งวิชาคณิตศาสตร์และสอบได้คะแนนดีเสมอ และชอบช่วยเหลือเพื่อนที่สอบตกวิชาคณิตศาสตร์ ในเวลาว่าง ท่านคิดว่าเพราะเหตุใดฤดีจึงทำเช่นนั้น

- ก. การช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์เมื่อมีโอกาส เป็นสิ่งที่ควรกระทำ
- ข. เป็นหน้าที่ของเพื่อนที่ดีต้องช่วยเหลือกัน
- ค. การสอบตกของเพื่อนจะเป็นภาระแก่ครูต้องสอนใหม่
- ง. ครูแนะนำให้ช่วยเหลือเพื่อน

21. นพเก้า นักศึกษา ปวส.2 จะสมัครเป็นประธานนักเรียนเร็ว ๆ นี้ เขาเห็นนักเรียน ปวช.3 สองคน กำลังหามโซฟาตัวยาวไปที่ห้องประชุม นพเก้าจึงเข้าไปช่วยหามโซฟา ท่านคิดว่าเป็นเพราะเหตุใด

- ก. ต้องการได้รับคำชมเชย
- ข. ต้องการให้เขาลงคะแนนให้
- ค. ทุกคนต้องมีหน้าที่ช่วยงานโรงเรียน
- ง. ต้องการให้เป็นที่ยอมรับของทุกคน

22. เพื่อน ๆ ช่วยกันทำงานกลุ่มที่ต้องเร่งทำให้เสร็จ เรียมลักษณะเป็นเพื่อนอีกกลุ่มที่ทำงานเสร็จแล้ว จึงอาสาไปซื้ออาหารกลางวันมาให้เพื่อน ๆ รับประทาน ท่านคิดว่าเรียมลักษณะทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด

- ก. เพื่อน ๆ จะได้ชมว่ามีน้ำใจ
- ข. เป็นเพื่อนควรช่วยกัน
- ค. เพื่อให้เพื่อนทำงานเสร็จให้ทันเวลา
- ง. วันหลังเพื่อน ๆ จะได้ช่วยเราบ้าง

23. อุดรและเพื่อนนั่งอ่านหนังสือการ์ตูนอยู่ที่อาคาร เห็นว่าคุณครูนารีเดินถือกระเป๋าและสิ่งของเต็มมือทั้งสองข้าง ถ้าท่านเป็นอุดรจะอย่างไร

- ก. สะกิดบอกเพื่อนให้ไปช่วยคุณครู
- ข. รีบเดินหนีเดี๋ยวคุณครูเรียกใช้
- ค. รีบเข้าไปช่วยคุณครูทุกครั้ง
- ง. รีบเข้าไปช่วยก่อนที่คุณครูจะเรียกใช้เพราะกลัวถูกตำหนิ

24. วันหนึ่งทางโรงเรียนจัดให้มีการพัฒนาวิทยาลัย และได้เชิญชวนให้นักเรียน นักศึกษามาร่วมงาน โดยพร้อมเพียงกัน ปรากฏว่าวันนั้นมีฝนตกปรอย ๆ มีเพียงชายตายเป็นและเพื่อน ๆ ไม่มีคนที่มาร่วมพัฒนาตลอดวัน ถ้าท่านเป็นชายตายเป็นปฏิบัติเช่นนั้น เพราะเหตุใด

- ก. กลัวอาจารย์จะตัดคะแนนในรายวิชาที่เรียน
- ข. อยากให้โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ดีและน่าอยู่
- ค. ทุกคนควรมีความสามัคคีและร่วมมือกันทำงาน
- ง. อยากให้เพื่อนและอาจารย์ชมเชย

25. ในการจัดกิจกรรมชุมชนเข้มแข็งของ อบต.ได้ระดมความคิดเห็นเพื่อแก้ปัญหาในชุมชนจากประชาชนในตำบล อานนท์เป็นตัวแทนของวิทยาลัยเข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้ ถ้าท่านเป็นอานนท์จะเข้าร่วมเพราะเหตุใด

- ก. เข้าร่วมเพราะเป็นกิจกรรมช่วยเหลือสังคมซึ่งเป็นหน้าที่ของพลเมืองดีที่ต้องทำ
- ข. เข้าร่วมเพราะเต็มใจที่ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมครั้งนี้
- ค. เข้าร่วมเพราะได้รับคัดเลือกแล้วจำเป็นต้องเข้าร่วม
- ง. เข้าร่วมเพราะกิจกรรมครั้งนี้เป็นแนวทางการแก้ปัญหาโดยใช้หลักประชาธิปไตยซึ่งน่าชื่นชม

26. ที่วิทยาลัยของป้อมมีโครงการขยะรีไซเคิล โดยการให้นักเรียน นักศึกษาแยกขยะเวลาทิ้ง เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก ถ้าท่านเป็นนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยนี้ ท่านจะอย่างไร

- ก. ทำตามข้อตกลงที่ทางวิทยาลัยตั้งขึ้น
- ข. คอยดูว่าจะได้ประโยชน์จากโครงการนี้หรือไม่
- ค. ให้การสนับสนุนกิจกรรมและชักชวนให้เพื่อน ๆ เข้าร่วมโครงการกันมาก ๆ
- ง. ช่วยเหลือกิจกรรมนี้เพื่อประโยชน์ของวิทยาลัย

27. อีกไม่กี่วัน วารี เพื่อนร่วมห้องต้องย้ายไปเรียนที่ต่างจังหวัด ทุกคนในห้องต่างอาลัยอาวรณ์วารีมากจึงคิดจัดงานเลี้ยงส่งเธอ แต่โสภีไม่เห็นด้วยและไม่สนใจอะไรทั้งสิ้นเพราะเธอไม่ชอบวารี ถ้าท่านเป็นโสภีจะไม่ปฏิบัติเช่นนั้น เพราะ

- ก. เพื่อนทุกคนควรจะรักใคร่และปรองดองกัน
- ข. ทุกคนในโลกนี้ควรจะรักและมีความปรองดองกัน
- ค. ถ้าอาจารย์รู้ว่าทุกคนไม่รักใคร่และปรองดองกันอาจถูกลงโทษ
- ง. ยอมรับและขอโทษเพื่อน

28. ถ้านักเรียน นักศึกษาในวิทยาลัยของท่านทะเลาะกันอย่างรุนแรง ท่านจะเลือกปฏิบัติตนในข้อใด

- ก. บอกเพื่อน การทะเลาะกันส่งผลด้านจิตใจต่อทุกคนในวิทยาลัย
- ข. ปลอบให้ทะเลาะกัน โดยเดินหนีออกไปข้างนอก
- ค. ฟังว่าทะเลาะกันเรื่องอะไร เพื่อช่วยแก้ปัญหา
- ง. บอกเพื่อน การทะเลาะกันทำให้ท่านรู้สึกกลัวและไม่สบายใจ

29. รักษาดีแต่งกายตามระเบียบของวิทยาลัยโดยเคร่งครัด ท่านคิดว่ารักษาดีปฏิบัติเช่นนั้นเพราะเหตุใด
- ต้องการเป็นตัวอย่างที่ดี
 - ไม่ยอมกให้อาจารย์ตำนิ
 - ภูมิใจที่ได้ปฏิบัติตามระเบียบ
 - เพื่อให้ดูเรียบร้อยสมเป็นนักศึกษา
30. วันนี้ในหมู่บ้านมีงานประจำปี ทุกคนในหมู่บ้านจะมาร่วมงานกันและสุนันท์ตัดสินใจไปร่วมงาน ท่านคิดว่าเหตุผลใดที่สุนันท์ไปร่วมงาน
- เป็นสมาชิกในหมู่บ้านควรทำตามประเพณี
 - เห็นคนในหมู่บ้านส่วนใหญ่ไป
 - คนในหมู่บ้านจะได้เห็นว่าเราให้ความร่วมมือ
 - กลัวคนในหมู่บ้านตำหนิ
31. สมรักษ์ไปซื้อของที่สหกรณ์ของวิทยาลัย และเจ้าหน้าที่สหกรณ์ทอนเงินเกินมา 100 บาท สมรักษ์จึงคืนเงินให้เจ้าหน้าที่ ท่านคิดว่าสมรักษ์มีเหตุผลอย่างไรที่ทำเช่นนั้น
- เงินส่วนเกินไม่ใช่ของเรา
 - ไม่ต้องการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง
 - เจ้าหน้าที่สหกรณ์จะเดือดร้อน
 - หากเจ้าหน้าที่ทราบภายหลังจะเสียชื่อเสียง
32. ดวงใจมาเรียนทุกวันแม้จะป่วยเธอก็ไม่ขาดเรียน ท่านคิดว่าเหตุใดดวงใจจึงทำเช่นนั้น
- กลัวจะเรียนไม่ทันเพื่อน
 - เพื่อไม่ให้มีปัญหาเรื่องเวลาเรียน
 - เป็นการแสดงความสนใจการเรียน
 - เพื่อให้สามารถเรียนรู้ได้ครบถ้วน

33. เมื่อวีระเดินผ่านไปเห็นเพื่อนกำลังนำถังขยะไปเททิ้ง ซึ่งในถังขยะมีขยะเต็มจนล้นออกมาและหนักมาก ถ้าท่านเป็นวีระท่านจะปฏิบัติอย่างไร

- ก. รีบเดินเลยไป
- ข. รีบเข้าไปช่วยยกถังขยะไปเททิ้ง
- ค. เดินเข้าไปถามว่าให้ช่วยไหม
- ง. เดินเข้าไปช่วย เพื่อนจะได้ชมว่าเราเป็นคนดี

34. วิทยาลัยของชาติจัดกิจกรรมรณรงค์โรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 ให้นักเรียน นักศึกษาทุกคน รู้จักป้องกันดูแลตนเอง ถ้าท่านเป็นชาติท่านจะช่วยวิทยาลัยจัดกิจกรรมรณรงค์อย่างไร

- ก. ไม่ช่วยเพราะไม่ได้รับมอบหมาย
- ข. ถ้าเพื่อนไปช่วยก็จะไปเดินรณรงค์ด้วย
- ค. ช่วยจัดบอร์ดความรู้เกี่ยวกับเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
- ง. ช่วยจัดบอร์ดความรู้ ทำป้ายรณรงค์และร่วมเดินรณรงค์

35. ในขณะที่วิภาเดินกลับบ้านฝนกำลังจะตก วิภาได้พบเศษแก้วตกอยู่บนพื้นถนนถึงแม้จะรีบกลับบ้าน แต่วิภา ก็เก็บเศษแก้วนั้นไปทิ้งถังขยะ ถ้าท่านเป็นวิภาท่านปฏิบัติเช่นนั้นเพราะเหตุใด

- ก. เพราะกลัวรถจะเหยียบแล้วเกิดความเสียหาย
- ข. เพื่อความปลอดภัยของคนในชุมชนทุกคน
- ค. เพราะกลัวสักวันตนจะเดินเหยียบ
- ง. เพราะกลัวคนรู้จักจะเดินเหยียบ

36. ปรียาสวมกางเกงขาสั้นเสื้อแขนยาว ส่วนสดศรีสวมกระโปรงยาวเสื้อแขนยาว ทั้งสองคนไปเข้าร่วมพิธีทำบุญทางศาสนา กับพ่อแม่และแม่ ถ้าท่านจะไปร่วมพิธีทางศาสนา ท่านจะแต่งกายแบบใคร เพราะเหตุใด

- ก. ปรียา เพราะรู้สึกคล่องตัวดี
- ข. ปรียา เพราะเป็นที่นิยมทั่วไป
- ค. สดศรี เพราะสวยงามดี
- ง. สดศรี เพราะสุภาพเรียบร้อย

37. สมพรไปทำบุญที่วัดกับคุณแม่ เห็นเจนจิราสวมกระโปรงสั้นมากกำลังก้าวขึ้นศาลาเพื่อร่วมทำบุญ สมพรเห็นว่าการแต่งกายของเจนจิราไม่เหมาะสม ถ้าท่านเป็นสมพรท่านควรทำอย่างไร
- เข้าไปขัดขวางไม่ให้ก้าวขึ้นศาลา เพราะแต่งกายไม่เหมาะสม
 - เข้าไปตักเตือนด้วยตนเองให้เปลี่ยนกระโปรง เพราะเด็กคนนี้จะเชื่อฟัง
 - บอกคุณแม่ให้ไปช่วยแนะนำการแต่งกายที่เหมาะสม เพราะคุณแม่เป็นผู้ใหญ่
 - นั่งดูเฉย ๆ ไม่ไปยุ่งเกี่ยวปล่อยให้ผู้ใหญ่บอกกล่าวตักเตือนดีกว่า เพราะกลัวถูกตำหนิ
38. น้องเล็กนั่งอยู่บนรถโดยสารประจำทาง ต่อมาแคะกับจุกขึ้นมาบนรถ ขณะนั้นที่นั่งเต็มหมดแคะจึงดึงแขนน้องเล็กลุกขึ้นและนั่งแทน ถ้าท่านเป็นจุกท่านจะปฏิบัติเช่นไร
- ทำอย่างแคะเพราะคนทั่วไปน่าจะเอาอย่างด้วย
 - ทำอย่างแคะเพราะเป็นสิ่งที่น่าชื่นชม
 - ไม่ทำอย่างแคะเพราะเห็นแคะทำ
 - ไม่ทำอย่างแคะเพราะน้องเล็กคงยืนไม่ไหวและอ่อนแอกว่า
39. เมื่อเพื่อนของก้องเกิดความไม่เข้าใจกันและมีความขัดแย้งกันในเรื่องการทำงานอย่างรุนแรงจึงทะเลาะกัน ถ้าท่านเป็นก้องซึ่งอยู่ในเหตุการณ์ดังกล่าวควรแก้ปัญหาด้วยวิธีใด จึงจะเหมาะสมที่สุด เพราะเหตุใด
- ชักชวนเพื่อนช่วยกันห้าม เพราะมีจำนวนมากกว่า
 - เข้าไปแยกเพื่อนออกจากกัน เพราะไม่อยากให้เพื่อนบาดเจ็บ
 - รีบวิ่งไปบอกครู เพราะครูจะได้มาระงับการทะเลาะของเพื่อน
 - ตะโกนบอกเพื่อนว่า “ครูมา” เพราะเพื่อนจะได้หยุดทะเลาะกัน
40. เมื่อพบครูหรืออาจารย์ในวิทยาลัย นักเรียน นักศึกษาจะทำความเคารพแม้ว่าไม่เคยเรียนกับอาจารย์ท่านนั้นมาก่อน เพราะเหตุใด
- เพราะมงคลต่อชีวิต
 - เพราะครูเป็นผู้มีพระคุณและเป็นบุคคลที่ควรเคารพ
 - เพราะเป็นระเบียบของวิทยาลัย
 - เพราะมีคะแนนความประพฤติ

41. มนัสได้รับรางวัลนักศึกษาดีเด่นเป็นเงินหนึ่งหมื่นบาท แม้ว่ามนัสจะมีฐานะยากจนและต้องการเก็บเงินไว้ใช้จ่ายสำหรับการเรียน แต่ก็ได้สละเงินห้าพันบาทให้สินชัยซึ่งเป็นนักศึกษาที่มีฐานะยากจนแต่ไม่ได้รับทุน มนัสปฏิบัติเช่นนั้นเพราะอะไร

- ก. การเสียสละครั้งนี้อาจได้รับรางวัลดีเด่นอีก
- ข. รู้ว่าเพื่อนคงมีความจำเป็นต้องใช้เงินเช่นกัน
- ค. การแบ่งปันช่วยเหลือคนอื่นเป็นเรื่องที่สมควรกระทำ
- ง. ยากจนเหมือนกันต้องช่วยกันอยู่แล้ว

42. เมื่อมานพไปงานเลี้ยงวันเกิดที่บ้านเพื่อน แล้วเพื่อนชวนดื่มสุราและเบียร์ น้ำอัดลม ถ้าท่านเป็นมานพจะตัดสินใจอย่างไร

- ก. กินตามเพื่อนชวนทันที
- ข. กินตามเพื่อนชวน แต่กินในปริมาณที่น้อย
- ค. เลี่ยงที่จะไปกินอาหารประเภทอื่นที่ติดต่อสุขภาพแทน
- ง. เลี่ยงกินอาหารประเภทอื่นและบอกผลเสียของการดื่มสุราและเบียร์ น้ำอัดลม

43. ชำนาญตั้งใจมากินอาหารเช้าที่โรงเรียน ขณะเดินผ่านนิตและหน้อยกำลังดูการแข่งขันฟุตบอลออนไลน์ เพื่อนทั้งสองจึงชักชวนเล่นพนันฟุตบอล ถ้าท่านเป็นชำนาญท่านจะปฏิบัติอย่างไร

- ก. ปฏิเสธ แล้วไปกินอาหารเช้าก่อนเข้าเรียน
- ข. ปฏิเสธ แล้วชวนเพื่อนไปกินอาหารเช้าก่อนเข้าเรียน
- ค. อยากสนุกก่อนเข้าเรียน จึงเล่นตามที่เพื่อนชวน
- ง. ตีมนม 1 แก้ว แล้วไปเล่นกับเพื่อน

44. กรณีเพื่อนชวนไปเล่นเกมตู้ในห้างสรรพสินค้าหลังเลิกเรียน ท่านจะปฏิบัติตนอย่างไร

- ก. ไปเล่นสนุกกับเพื่อนก่อนกลับบ้าน
- ข. ไปเล่นสนุกกับเพื่อนก่อนแล้วกลับมาทำการบ้าน
- ค. ปฏิเสธคำชวนของเพื่อน เพราะมีหน้าที่ต้องไปช่วยทำงานบ้าน และทำการบ้านให้เสร็จ
- ง. ปฏิเสธคำชวนของเพื่อนแล้วบอกเพื่อนถึงข้อเสียของการเล่นเกมและให้รู้จักบทบาทหน้าที่ของตน

ภาคผนวก ข

การตรวจให้คะแนนแบบวัด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

การตรวจให้คะแนนแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ข้อ	ตัวเลือก				ข้อ	ตัวเลือก			
	ก	ข	ค	ง		ก	ข	ค	ง
1	4	2	1	3	23	2	1	4	3
2	2	1	3	4	24	1	3	4	2
3	4	3	2	1	25	3	2	1	4
4	2	1	3	4	26	2	1	4	3
5	2	1	4	3	27	3	4	2	1
6	1	3	2	4	28	4	1	2	3
7	4	3	2	1	29	2	1	4	3
8	1	3	2	4	30	4	3	1	2
9	4	3	1	2	31	4	3	2	1
10	1	3	2	4	32	1	2	3	4
11	4	2	3	1	33	1	4	3	2
12	1	3	4	2	34	1	2	3	4
13	2	3	4	1	35	3	4	1	2
14	2	1	3	4	36	1	2	3	4
15	1	2	4	3	37	1	3	4	2
16	1	4	2	3	38	1	2	3	4
17	2	3	1	4	39	3	4	2	1
18	2	4	3	1	40	4	3	2	1
19	1	2	3	4	41	1	3	4	2
20	4	2	3	1	42	1	2	3	4
21	1	2	4	3	43	3	4	1	2
22	1	3	4	2	44	1	2	3	4

ภาคผนวก ค

การหาคูณภาพของเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ค.1 ผลการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง
ระหว่างข้อคำถามกับนายนามเชิงปฏิบัติการ (IOC)

ข้อ	คะแนนความเห็นผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ดัชนีความ สอดคล้อง	ผลการ คัดเลือก
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
5	+1	+1	0	0	0	2	0.4	ตัดออก
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
8	+1	0	+1	0	0	2	0.4	ตัดออก
9	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	คัดเลือกไว้
10	+1	0	0	+1	0	2	0.4	ตัดออก
11	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	คัดเลือกไว้
12	+1	0	0	+1	0	2	0.4	ตัดออก
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
14	+1	0	0	0	+1	2	0.4	ตัดออก
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
17	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	คัดเลือกไว้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
19	0	+1	0	0	+1	2	0.4	ตัดออก
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
22	0	0	+1	0	+1	2	0.4	ตัดออก

(ต่อ)

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

ข้อ	คะแนนความเห็นผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ดัชนีความ สอดคล้อง	ผลการ คัดเลือก
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
25	-1	+1	+1	+1	+1	3	0.6	คัดเลือกไว้
26	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	คัดเลือกไว้
27	0	0	+1	+1	0	2	0.4	ตัดออก
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
31	0	+1	0	+1	0	2	0.4	ตัดออก
32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
34	0	+1	0	+1	0	2	0.4	ตัดออก
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
36	+1	0	0	+1	0	2	0.4	ตัดออก
37	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	คัดเลือกไว้
38	0	0	0	+1	0	2	0.4	ตัดออก
39	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
40	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	คัดเลือกไว้
41	+1	+1	0	0	0	2	0.4	ตัดออก
42	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
43	+1	0	0	0	+1	2	0.4	ตัดออก
44	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
45	0	0	+1	+1	0	2	0.4	ตัดออก

(ต่อ)

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

ข้อ	คะแนนความเห็นผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ดัชนีความ สอดคล้อง	ผลการ คัดเลือก
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
46	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
47	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
48	0	+1	0	+1	0	2	0.4	ตัดออก
49	+1	0	0	+1	0	2	0.4	ตัดออก
50	+1	+1	0	0	0	2	0.4	ตัดออก
51	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
52	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	คัดเลือกไว้
53	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
54	0	0	+1	0	+1	2	0.4	ตัดออก
55	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
56	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	คัดเลือกไว้
57	0	0	+1	+1	0	2	0.4	ตัดออก
58	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
59	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
60	+1	0	0	0	+1	2	0.4	ตัดออก
61	0	0	+1	+1	0	2	0.4	ตัดออก
62	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
63	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
64	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
65	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
66	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
67	1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
68	0	+1	0	0	+1	2	0.4	ตัดออก

(ต่อ)

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

ข้อ	คะแนนความเห็นผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ดัชนีความ สอดคล้อง	ผลการ คัดเลือก
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
69	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
70	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
71	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
72	+1	0	+1	0	0	2	0.4	ตัดออก
73	+1	0	0	0	+1	2	0.4	ตัดออก
74	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
75	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
76	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
77	0	+1	0	+1	0	2	0.4	ตัดออก
78	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
79	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
80	0	0	0	+1	0	2	0.4	ตัดออก
81	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
82	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
83	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
84	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
85	0	+1	0	0	+1	2	0.4	ตัดออก
86	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
87	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	คัดเลือกไว้
88	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	คัดเลือกไว้

ตารางที่ ค.2 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิวชิศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและ คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ข้อที่	ค่าอำนาจ จำแนก	แปลผล
1. ด้านรับผิดชอบ	1	0.282	คัดเลือกไว้
	2	0.142	ตัดออก
	3	0.155	ตัดออก
	4	0.578	คัดเลือกไว้
	5	0.231	คัดเลือกไว้
2. ด้านขยัน	6	0.676	คัดเลือกไว้
	7	0.171	ตัดออก
	8	0.538	คัดเลือกไว้
	9	0.660	คัดเลือกไว้
	10	0.001	ตัดออก
	11	0.307	คัดเลือกไว้
3. ด้านประหยัด	12	0.213	คัดเลือกไว้
	13	0.629	คัดเลือกไว้
	14	0.885	คัดเลือกไว้
	15	0.445	คัดเลือกไว้
	16	0.041	ตัดออก
	17	0.521	คัดเลือกไว้
4. ด้านซื่อสัตย์สุจริต	18	0.118	ตัดออก
	19	0.648	คัดเลือกไว้
	20	0.368	คัดเลือกไว้

(ต่อ)

ตารางที่ ค.2 (ต่อ)

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและ คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ข้อที่	ค่าอำนาจ จำแนก	แปลผล	
4. ด้านซื่อสัตย์สุจริต (ต่อ)	21	0.280	คัดเลือกไว้	
	22	0.603	คัดเลือกไว้	
	23	0.699	คัดเลือกไว้	
	24	0.822	คัดเลือกไว้	
	25	0.876	คัดเลือกไว้	
	26	0.451	คัดเลือกไว้	
5. ด้านจิตอาสา	27	0.518	คัดเลือกไว้	
	28	0.099	ตัดออก	
	29	0.399	คัดเลือกไว้	
	30	0.532	คัดเลือกไว้	
6. ด้านสามัคคี	31	0.824	คัดเลือกไว้	
	32	0.409	คัดเลือกไว้	
	33	0.403	คัดเลือกไว้	
	34	0.672	คัดเลือกไว้	
	35	0.746	คัดเลือกไว้	
	36	0.147	ตัดออก	
	37	0.285	คัดเลือกไว้	
	7. ด้านมีวินัย	38	0.460	คัดเลือกไว้
		39	0.760	คัดเลือกไว้
		40	0.247	คัดเลือกไว้
		41	0.531	คัดเลือกไว้
		42	0.129	ตัดออก

(ต่อ)

ตารางที่ ค.2 (ต่อ)

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและ คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ข้อที่	ค่าอำนาจ จำแนก	แปลผล
8. สะอาด	43	0.731	คัดเลือกไว้
	44	0.333	คัดเลือกไว้
	45	0.279	คัดเลือกไว้
	46	0.348	คัดเลือกไว้
	47	0.109	ตัดออก
9. ด้านสุขภาพ	48	0.380	คัดเลือกไว้
	49	0.206	คัดเลือกไว้
	50	0.173	ตัดออก
	51	0.284	คัดเลือกไว้
	52	0.338	คัดเลือกไว้
	53	0.192	ตัดออก
	54	0.161	ตัดออก
	55	0.232	คัดเลือกไว้
10. ด้านละเว้นอบายมุข	56	0.357	คัดเลือกไว้
	57	0.143	ตัดออก
	58	0.106	ตัดออก
	59	0.301	คัดเลือกไว้
	60	0.391	คัดเลือกไว้

ตารางที่ ค.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์
 ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิมหาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3
 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

องค์ประกอบของแบบวัด	จำนวนข้อ	ความเชื่อมั่น (α)
1. ด้านรับผิดชอบ	3	0.869
2. ด้านขยัน	5	0.846
3. ด้านประหยัด	4	0.837
4. ด้านซื่อสัตย์สุจริต	7	0.825
5. ด้านจิตอาสา	4	0.763
6. ด้านสามัคคี	5	0.814
7. ด้านมีวินัย	4	0.823
8. สะอาด	3	0.775
9. ด้านสุขภาพ	6	0.804
10. ด้านละเว้นอบายมุข	3	0.769
ทั้งหมด	44	0.891

ตารางที่ ค.4 เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คะแนนสอบ	คะแนนที่ปกติที่ปรับแก้		คะแนนสอบ	คะแนนที่ปกติที่ปรับแก้	
	คะแนนที่ปกติ	คะแนนที่ปกติ		คะแนนที่ปกติ	คะแนนที่ปกติ
176*	82.23	82	130	46.81	47
↑	↑	↑	129	46.04	46
166	74.53	75	128	45.27	45
165	73.76	74	127	44.5	45
164	72.99	73	126	43.73	44
163	72.22	72	125	42.96	43
162	71.45	71	124	42.19	42
161	70.68	71	123	41.42	41
160	69.91	70	122	40.65	41
159	69.14	69	121	39.88	40
158	68.37	68	120	39.11	39
157	67.60	68	119	38.34	38
156	66.83	67	118	37.57	38
155	66.06	66	117	36.8	37
154	65.29	65	116	36.03	36
153	64.52	65	115	35.26	35
152	63.75	64	114	34.49	34
151	62.98	63	113	33.72	34
150	62.21	62	112	32.95	33
149	61.44	61	111	32.18	32
148	60.67	61	110	31.41	31
147	59.9	60	109	30.64	31
146	59.13	59	108	29.87	30

(ต่อ)

ตารางที่ ค.4 (ต่อ)

คะแนนสอบ	คะแนนที่ปกติที่ปรับแก้		คะแนนสอบ	คะแนนที่ปกติที่ปรับแก้	
	คะแนนที่ปกติ	คะแนนที่ปกติ		คะแนนที่ปกติ	คะแนนที่ปกติ
145	58.36	58	107	29.1	29
144	57.59	58	106	28.33	28
143	56.82	57	105	27.56	28
142	56.05	56	104	26.79	27
141	55.28	55	103	26.02	26
140	54.51	55	102	25.25	25
139	53.74	54	101	24.48	24
138	52.97	53	100	23.71	24
137	52.2	52	99	22.94	23
136	51.43	51	98	22.17	22
135	50.66	51	97	21.4	21
134	49.89	50	96	20.63	21
133	49.12	49	↓	↓	↓
132	48.35	48	2*	-51.75	-52
131	47.58	48	1*	-52.52	-53

หมายเหตุ. * หมายถึง คะแนนสอบที่นำมาขยายเป็นคะแนนที่ปกติที่ปรับแก้

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ อว ๐๖๓๙.๐๒/ว.๐๓๙๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๑๒ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการทำวิทยานิพนธ์
เรียน นายวิชา อาญาเมือง

ด้วย นางสาวชรียา บุญครอบ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาลัทธิคุณธรรมมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการทำวิทยานิพนธ์

- เพื่อ
- ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ด้านหลักสูตรและการสอน
 - ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ด้านเนื้อหา
 - ตรวจสอบความเหมาะสมด้านการใช้ภาษา สถิติ การวัดและประเมินผล
 - เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูล และให้สัมภาษณ์ข้อมูล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภัยภูษิต จันทขุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๘๖-๖๖๓๘๘๗๓๔ (อาจารย์ ดร.อนุสรณ์ จันทร์ประทีป)

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๒/ว.๐๕๕๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๒๙ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูล
เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพคำม่วง สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์

ด้วย นางสาวชวีญา บุญครอบ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขออนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานศึกษาของท่าน เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปดำเนินการวิจัย โดยคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จะควบคุมดูแลนักศึกษาให้เก็บข้อมูลโดยมิให้ส่งผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูล และต้นสังกัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทร์หอม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๔๖-๖๖๑๔๔๔๒๒๓๔ (อาจารย์ ดร.อนุสรณ์ จันทร์ประทีภัก)

ที่ ๒๖ ๐๖๓๔.๐๒/ว.๐๕๕๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๒๔ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพหนองกุงศรี สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์

ด้วย นางสาวชรียา บุญครอบ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาลัทธิคุณธรรมมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขออนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานศึกษาของท่าน เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปดำเนินการวิจัย โดยคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จะควบคุมดูแลนักศึกษาให้เก็บข้อมูลโดยมิให้ส่งผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูล และต้นสังกัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิติภูษิต จันทนุมน)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๔๖-๖๖๓๔๘๐๒๒๔ (อาจารย์ ดร.อนุสรณ์ จันทน์ประทีป)

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๒/ว.๐๕๕๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๕๐๐๐

๒๙ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพห้วยผึ้ง สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์

ด้วย นางสาวชรียา บุญครอบ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาลัทธิสุตรครุศาสตร์มหานันทิต (ค.ม.) สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุ วัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขออนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บ รวบรวมข้อมูลในสถานศึกษาของท่าน เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปดำเนินงานวิจัย โดยคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม จะควบคุมดูแลนักศึกษาให้เก็บข้อมูลโดยมิให้ส่งผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูล และต้นสังกัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทร์ชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๘๖-๖๖๓๘๔๒๓๔ (อาจารย์ ดร.อนุสรณ์ จันทร์ประทีภย์)

ที่ ฮว ๐๖๓๔.๐๒/ว.๐๕๕๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๒๔ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูล
เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพขอนแก่น สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น

ด้วย นางสาวชรีษา บุญครอบ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุ วัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขออนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บ รวบรวมข้อมูลในสถานศึกษาของท่าน เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปดำเนินงานวิจัย โดยคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม จะควบคุมดูแลนักศึกษาให้เก็บข้อมูลโดยมิให้ส่งผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูล และต้นสังกัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ญัฐชัย จันทร์ชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๘๖-๖๖๓๘๙๖๓๔ (อาจารย์ ดร.อนุสรณ์ จันทร์ประทีป)

ที่ ฮว ๐๖๓๔.๐๒/ว.๐๕๕๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๒๔ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพกระนวน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น

ด้วย นางสาวชรียา บุญครอบ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาลึกสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขออนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานศึกษาของท่าน เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปดำเนินงานวิจัย โดยคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จะควบคุมดูแลนักศึกษาให้เก็บข้อมูลโดยมิให้ส่งผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูล และต้นสังกัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภัฏฐชัย จันทร์)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๘๖-๖๖๓๘๔๐๓๔ (อาจารย์ ดร. อนุสรณ์ จันทร์ประทักษ์)

ที่ ฮว ๐๖๓๔.๐๒/ว.๐๕๕๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๕๔๐๐๐

๒๙ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพคชภูมิพิสัย สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

ด้วย นางสาวชรียา บุญครอบ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาลัทธิคุณธรรมมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขออนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานศึกษาของท่าน เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปดำเนินการวิจัย โดยคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จะควบคุมดูแลนักศึกษาให้เก็บข้อมูลโดยมิให้ส่งผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูล และต้นสังกัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทร์หอม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๔๖-๖๖๓๔๔๒๓๔ (อาจารย์ ดร.อนุสรณ์ จันทร์ประักษ์)

ที่ อว ๐๖๑๕.๐๒/ว.๐๑๐๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๕๔๐๐๐

๑๒ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการทำวิทยานิพนธ์
เรียน นายจักรกฤษณ์ หุ่นดี

ด้วย นางสาวรียา บุญครอบ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาลักษณะคุณธรรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการทำวิทยานิพนธ์

- เพื่อ ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ด้านหลักสูตรและการสอน
 ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบความเหมาะสมด้านการใช้ภาษา สถิติ การวัดและประเมินผล
 เป็นผู้ผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูล และให้สัมภาษณ์ข้อมูล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิติรัฐชัย จันทนุณ)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๔๖-๖๖๓๔๐๕๓๔ (อาจารย์ ดร.อนุสรณ์ จันทนุณ จันทร์ประทีป)

การเผยแพร่ผลงานวิจัย

ชรียา บุญครอบ และอัจฉริยา พรหมท้าว. (2565). การสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับคุณวุฒิมหาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. งานประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยบัณฑิตศึกษา ระดับชาติ ครั้งที่ 6 (น. 799-818). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ ยว ๐๖๑๔.๐๒/ว.๐๕๕๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๕๐๐๐

๒๔ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูล
เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านไผ่ สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น

ด้วย นางสาวชรีษา บุญครอบ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาลักษณะคุณธรรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุ วัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขออนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บ รวบรวมข้อมูลในสถานศึกษาของท่าน เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปดำเนินการวิจัย โดยคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม จะควบคุมดูแลนักศึกษาให้เก็บข้อมูลโดยมิให้ส่งผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูล และต้นสังกัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทร์หอม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๘๖-๖๖๓๘๑๒๓๔ (อาจารย์ ดร.อนุสรณ์ จันทร์ประทีภย์)

ที่ ฮว ๐๖๓๔.๐๒/ว.๐๕๕๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๔๕๐๐๐

๒๔ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพพล สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น

ด้วย นางสาวชรียา บุญครอบ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขออนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานศึกษาของท่าน เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปดำเนินการวิจัย โดยคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จะควบคุมดูแลนักศึกษาให้เก็บข้อมูลโดยมิให้ส่งผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูล และต้นสังกัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิติรัฐชัย จันทร์หอม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๘๖-๖๖๓๔๘๕๒๓๔ (อาจารย์ ดร.อนุสรณ์ จันทร์ประทีพ)

ที่ ฮว ๐๖๑๙.๐๒/ว.๐๕๕๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๕๔๐๐๐

๒๙ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพร้อยเอ็ด สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด

ด้วย นางสาวชรีญา บุญครอบ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาลึกสุดครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขออนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานศึกษาของท่าน เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปดำเนินการวิจัย โดยคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จะควบคุมดูแลนักศึกษาให้เก็บข้อมูลโดยมิให้ส่งผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูล และต้นสังกัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทร์หอม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๘๖-๖๖๓๘๙๒๓๔ (อาจารย์ ดร.อนุสรณ์ จันทร์ประทีภย์)

ที่ อว ๐๖๓๔.๐๒/ว.๐๕๕๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๕๕๐๐๐

๒๙ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพโพนทอง สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด

ด้วย นางสาวชรียา บุญครอบ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขออนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานศึกษาของท่าน เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปดำเนินการวิจัย โดยคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จะควบคุมดูแลนักศึกษาให้เก็บข้อมูลโดยมิให้ส่งผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูล และต้นสังกัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิญญา ชื่นพุ่ม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๘๖๖-๖๖๓๔๘๖๓๔ (อาจารย์ ดร.อนุสรณ์ จันทร์ประทีภย์)

ที่ ฮว ๐๖๓๙.๐๒/๖๐๕๕๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
๕๕๐๐๐

๒๙ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพพนมไพร สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด

ด้วย นางสาวชรียา บุญครอบ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาลัทธิคุณธรรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงได้ขออนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานศึกษาของท่าน เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปดำเนินการวิจัย โดยคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จะควบคุมดูแลนักศึกษาให้เก็บข้อมูลโดยมิให้ส่งผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูล และต้นสังกัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัญญาธิษัฏ จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๔๖-๖๖๓๘๔๒๓๔ (อาจารย์ ดร.อนุสรณ์ จันทร์ประทีป)

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นางสาวชรียา บุญครอบ
วันเกิด 17 มกราคม 2526
สถานที่เกิด สถานีอนามัยตำบลสามขา
ที่อยู่ปัจจุบัน 37 หมู่ 3 ตำบลนาขาม อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ 46110
สถานที่ทำงาน วิทยาลัยการอาชีพห้วยผึ้ง ตำบลนิคมห้วยผึ้ง อำเภห้วยผึ้ง
จังหวัดกาฬสินธุ์
ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย
ประวัติการศึกษา
พ.ศ. 2549 ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.)
สาขาวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (ธุรกิจโรงแรม)
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
พ.ศ. 2565 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.)
สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม